

Stop diskrimination i skolen

LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i grundskolen

Forord

Ligeværd er en grundsten i det danske skolesystem. Men en særlig gruppe elever i grundskolen oplever ikke det ligeværd tilstrækkeligt – LGBTQ+ eleverne. Derfor skal vi have stoppet diskrimination mod LGBTQ+ elever i skolen, så flere elever kan føle sig trygge og inkluderet i det danske skolesystem.

Denne rapport er Danmarks første om børn og unge LGBTQ+ personers trivsel og vilkår i grundskolen. Den giver ordet til nuværende og tidligere skoleelever, som fortæller om deres oplevelser i grundskolen og om, hvordan grundskolen kan blive et mere LGBTQ+ inkluderende sted at være og lære.

I 2016 udgav UNESCO rapporten "Out in the Open", som viste at skolen er det sted, hvor børn og unge LGBTQ+ personer oplever mest mobning, fordomme og stigmatisering. Der sidder gennemsnitligt 1 – 2 LGBTQ+ elever i hver skoleklasse. Det er deres trivsel og vilkår i grundskolen, som rapporten sætter fokus på. Det er aldrig sket før. Rapporten skal bane vejen for en markant større indsats for LGBTQ+ elevernes trivsel og vilkår i det danske skolesystem.

På Internationalt plan halter det danske skolesystem langt efter skolesystemer i lande som Belgien, England, Finland, Frankrig, Holland, Malta, Norge, Spanien, Sverige og Tyskland, når det kommer til at være LGBTQ+ inkluderende ifølge rapporten "LGBTQI Inclusive Education Report" foretaget af IGLYO i 2018.

I Danmark er der gennemført flere undersøgelser og målinger af LGBTQ+ personers trivsel og vilkår, men de handler i overvejende grad om voksne LGBTQ+ personers liv frem for børn og unges. Der findes ingen viden om LGBTQ+ personers grad af åbenhed, trivsel og oplevelser med mobning og diskrimination i relation til grundskolen.

Denne rapport fastslår, at alt for mange LGBTQ+ elever mistrives og har for dårlige vilkår i grundskolen sammenlignet med eleverne i den nationale trivselsmåling (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Her drejer det sig om alt fra mobning, diskrimination, homofobiske og transfobiske skældsord, manglende LGBTQ+ undervisning, ensomhed og manglende tryghed og accept i skolen. Her spiller undervisningsmiljø og skolekultur en afgørende rolle.

En ung LGBTQ+ person beskriver sin oplevelse af grundskolen således:

"Der er ingen ord til at beskrive den ensomhed og den frygt, som jeg gennemgik hver dag, mens jeg bare ventede på hvornår mine mobbere følte for at gå efter mig igen." (Anonym respondent).

Denne rapport sætter fokus på LGBTQ+ elevens trivsel og vilkår i grundskolen. Rapporten henvender sig til politikere, beslutningstagere og aktører på skole- og uddannelsesområdet og har til formål at præsentere ny viden om LGBTQ+ elevens trivsel og vilkår set fra børn og unges perspektiv.

Rigtig god læselyst.

Nicolaj Laue Juhl
Politisk talsperson, LGBT+ Ungdom

Ansvarshavende redaktør: Nicolaj Laue Juhl

Redigering: Andreas Beck Kronborg, Alex Lauridsen Delamare og Sidsel Sofie Poulsen

Faglig sparring: Andreas Beck Kronborg, Alex Lauridsen Delamare, Mads Hvid og Susanne Branner Jespersen

Dataindsamling: Nicolaj Laue Juhl

Grafisk Layout: Siv Ærøe Hyllested

Udgivelsesår: Februar 2021

Rapporten er udarbejdet af LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark

Du kan læse mere om LGBT+ Ungdoms og LGBT+ Danmarks arbejde på www.lgbtungdom.dk og www.lgbt.dk

For henvendelser kontakt:

Nicolaj Laue Juhl
Politisk talsperson
LGBT+ Ungdom
Mobil: (+45) 22 41 74 00
E-mail: nicolajlj@lgbt.dk

Tak

Denne rapport bygger på nuværende og tidligere LGBTQ+ elevers oplevelser og trivsel i den danske grundskole i alderen 13 - 25 år. 910 har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, som er blevet delt gennem de sociale medier. Vi har løbende haft kontakt til flere af deltagerne for at få et indblik i deres oplevelser.

Vi vil gerne takke de mange børn og unge, som ved at besvare vores spørgeskemaundersøgelse har gjort os klogere på deres trivsel og vilkår i grundskolen - uden jer var det ikke lykkedes at lave Danmarks første rapport om LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i grundskolen. Også stor tak til Sabaah, Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn, Copenhagen Pride, Sex og Samfund, Amnesty International Danmark og andre LGBTQ+ relaterede organisationer og netværk, som har hjulpet os med at dele spørgeskemaundersøgelsen på sociale medier. En stor tak til alle for hjælpen med at synliggøre spørgeskemaet over for målgruppen. Mange tak til Jacob Højgaard Christensen, adjunkt og viceleder af Nationalt Center for Skoleforskning, Aarhus Universitet, for at læse rapporten igennem og give en kvalitetsvurdering af det faglige indhold.

En helt særlig tak skal gå til de mange børn og unge, som har delt deres personlige historier med os gennem interviews. Mange har deltaget med et brændende ønske om at hjælpe andre børn og unge LGBTQ+ personer, der oplever udfordringer og mistrivsel i forbindelse med deres skoletid. Det har været en stor hjælp.

Indhold

Resumé	8
Alt for mange LGBTQ+ elever mistrives og udsættes for diskrimination i skolen	
Sådan skaber vi en mere inkluderende og mangfoldig skole	12
Politiske anbefalinger fra LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark	
Sammenfatning	17
Kvalitetsvurdering af rapporten	54
Metode	56
Kapitel 1: Hvem er LGBTQ+ eleverne?	60
Repræsentation af kønsidentiteter 60	
Repræsentation af seksuelle orienteringer 63	
Alder 64	
Klassetrin 65	
Størrelsen på byen, deres grundskole ligger i 65	
Landsdel, deres grundskole ligger i 66	
Kapitel 2: Refleksioner og åbenhed om seksuel orientering og kønsidentitet	67
Refleksion og åbenhed om kønsidentitet 67	
Refleksion og åbenhed om seksuel orientering 73	
Opsummering af refleksion og åbenhed om seksuel orientering og kønsidentitet i skolen 79	
Åbenhed om seksuel orientering og kønsidentitet i skolen 79	
Barrierer for åbenhed om seksuel orientering og kønsidentitet på skolen 81	
Kapitel 3: Social og psykisk trivsel i skolen.	83
Kan du være dig selv over for dine klassekammerater? 83	
Kan du være dig selv over for dine lærere? 83	
Kan du være dig selv generelt på skolen? 84	
Hvordan har du det med at gå i skole? 85	
Har du på noget tidspunkt overvejet at skifte skole? 85	
Føler du dig ensom på skolen? 86	
Har du oplevet at føle dig trist og ked af det i skolen? 88	
Har du oplevet at have selvmordstanker? 89	
Har du udført selvskade? 90	
Har du en spiseforstyrrelse? 91	
Hjælp og rådgivning fra fagpersoner på skolen 91	
Kapitel 4: Skældsord, diskrimination og mobning	94
Tydelige regler for god opførsel i klasselokalet 94	
Homofobiske og transfobiske skældsord i skolen 95	
Mobning og diskrimination i skolen 97	
Mobning og diskrimination på baggrund af kønsidentitet og/eller kønsudtryk . . . 97	
Mobning og diskrimination på baggrund af seksuel orientering 99	

Kapitel 5: Undervisning og LGBTQ+ repræsentation i skolen.	103
Undervisning om forskellige seksuelle orienteringer 103	
Undervisning om forskellige kønsidentiteter 104	
Seksualundervisning. 105	
LGBTQ+ repræsentation på skolen 108	
Lærere og pædagogers viden om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter 109	
Viden om kønsidentitet og seksuel orientering uden for skolen 110	
Kapitel 6: Behov for inkluderende fællesskaber uden for skolen	112
Kapitel 7: Åbenhed og accept i familien	114
Åbenhed og accept over for forskellige kønsidentiteter i familien 115	
Åbenhed og accept over for forskellige seksuelle orienteringer i familien 116	
Kapitel 8: Omverdenens syn på egen LGBTQ+ identitet	118
Kapitel 9: LGBTQ+ elevernes bud på en mere inkluderende og mangfoldig skole	119
Hvordan kan skolens indretning blive bedre og mere tryk for dig? 119	
Hvordan kan undervisningen blive bedre og mere tryk for dig? 120	
Hvordan kan din skole blive mere åben og tryk for elever med din seksuelle orientering og/eller kønsidentitet? 121	
Litteraturliste	123

Resumé

Alt for mange LGBTQ+ elever mistrives og udsættes for diskrimination i skolen

Der sidder gennemsnitligt 1 – 2 LGBTQ+ elever i hver skoleklasse. Det er deres trivsel og vilkår i skolen, som denne rapport sætter fokus på. Det er aldrig sket før. Derfor har vi i LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark taget initiativ til Danmarks første rapport, der undersøger LGBTQ+ elevers oplevelser med at gå i skole, fordi vi mener, det er på høje tid at sætte fokus på LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i skolen. Rapporten viser tydeligt, at mange LGBTQ+ elever mistrives, når mere end hver anden har selvmordstanker og har udført selvskade.

Denne rapport fastslår, at alt for mange LGBTQ+ elever mistrives og har for dårlige vilkår i grundskolen sammenlignet med eleverne i den nationale trivselsmåling (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Internationale undersøgelser har tidligere dokumenteret, at LGBTQ+ elever er mere udsatte på en række områder, som f.eks. mobning, mistrivsel, diskrimination, ensomhed, fysisk og psykisk vold og diskriminerende sprogbrug (UNCESO, 2016; DCUM, 2018b). Det billede bekræfter denne rapport desværre også er tilfældet for danske LGBTQ+ elever. Og noget tyder på, at det kan have stor indflydelse på lyst til at gå i skole, når LGBTQ+ elever føler sig fire gange mindre glade for at gå i skole sammenlignet med eleverne i den nationale trivselsmåling (Uddannelsesstatistik.dk, 2020).

I spørgeskemaundersøgelsen svarer 37 % af LGBTQ+ eleverne, at de i meget høj grad eller i høj grad føler sig ensomme på skolen. I den nationale trivselsmåling svarer kun 6 % af eleverne, at de meget tit eller tit føler sig ensomme (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Det viser, at LGBTQ+ eleverne føler sig ca. 6 gange oftere ensomme i skolen sammenlignet med svarfordelingen fra den nationale trivselsmåling.

Det er særligt opsigtsvækkende, at 64 % af LGBTQ+ eleverne har selvmordstanker. 53 % af LGBTQ+ eleverne har udført selvskade og 40 % har en spiseforstyrrelse. Det er alarmerende.

I undersøgelser foretaget af Børnerådet af 9. klasses elever om selvskade og spiseforstyrrelser svarer 22 % af eleverne, at de har udført selvskade (Børnerådet, 2016a). Børnerådets undersøgelser viser også, at 23 % af pigerne og 9 % af drengene i 9. klasse har øget risiko for at udvikle en spiseforstyrrelse (Børnerådet, 2016b). Sammenlignet med resultaterne i vores undersøgelse viser det, at LGBTQ+ elever er markant mere udsatte i forhold til at udføre selvskade og udvikle en spiseforstyrrelse. Det kalder på handling.

Mange LGBTQ+ elever udsættes for mobning og diskrimination i skolen

I spørgeskemaundersøgelsen svarer mere end 9 ud af 10 af LGBTQ+ eleverne, at de oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen, som f.eks. "bøsse", "lebbe", "homo", "tranny" eller "gay". Det viser med stor tydelighed, at homofobiske og transfobiske skældsord er en omfattende udfordring i det danske skolesystem. Homofobiske og transfobiske skældsord skal tages langt mere alvorligt, når der tale om systematisk stigmatisering og diskrimination af LGBTQ+ personer i skolen. I straffelovens §266 b, fremgår det klart, at hadefulde ytringer på baggrund af seksuel orientering er ulovligt. Det er altafgørende for at bekæmpe diskrimination af LGBTQ+ personer i skolen, at der bliver taget ansvar og handles – ligesom Dansk Boldspil Union har gjort på fodboldbanen (DBU.dk, 2019).

I spørgeskemaundersøgelsen svarer 56 % af LGBTQ+ eleverne, at de ikke har oplevet mobning i skolen af baggrund af deres LGBTQ+ identitet. Det er stærkt bekymrende. I den nationale trivselsmåling svarer 8 % af eleverne, at de oplever at blive mobbet (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Der er altså en markant forskel på oplevelsen af mobning mellem LGBTQ+ eleverne sammenlignet med eleverne i den nationale trivselsmåling.

Mobningen og diskriminationen af LGBTQ+ eleverne sker på mange på forskellige måder, som f.eks. hadefulde kommentarer, trusler om vold eller direkte voldelige handlinger, latterliggørelse, tilråb, øgenavne, digital mobning og fordomme. I undersøgelsen svarer 6 %, at de har oplevet trusler om vold, mens 5 % svarer, at de har været udsat for vold på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk. Det er fuldkommen uacceptabelt, at denne form for mobning og diskrimination sker i den danske grundskole.

Det fremgår af vores undersøgelse, at 67 % af LGBTQ+ eleverne ikke oplever tydelige regler for god opførsel i klasseværelset i forhold til brug af skældsord og mobning på baggrund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering. Det tyder på, at mange skoler mangler en klar mobbepolitik og handlingsplan på området for, hvordan mobning og diskrimination skal håndteres af personalet og ledelsen i samarbejdet med eleverne og deres forældre.

Mangelfuld undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i skolen

Resultaterne fra undersøgelsen indikerer med al tydelighed en stor mangel på undervisning, viden og repræsentation af forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i det danske skolesystem. Det er et bekymrende billede, som kan give os svarerne på både den øgede mistrivsel blandt LGBTQ+ eleverne samt det diskriminerende sprogbrug og mobning mod LGBTQ+ elever, som fremlægges i rapporten.

Kun 23 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de har lært om forskellige seksuelle orienteringer i skolen, mens kun 9 % svarer, at de har lært om forskellige kønsidentiteter i skolen. Størstedelen peger på, at de har lært om det i enten seksualundervisningen, dansk, samfundsfag, biologi eller projektuger og temadage. Det er i iøjefaldende, at 27 % har lært om forskellige seksuelle orienteringer, og 43 % har lært om forskellige kønsidentiteter i projektuger eller temauger. Det tyder på, at disse emner ikke ellers er inkorporeret i undervisningen, men er henstillet til noget særligt én gang i løbet af ens skoletid.

I spørgeskemaundersøgelsen har vi også spurgt om LGBTQ+ eleverne føler, at der er repræsentation af forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer på plakater, i kampagner, temadage, projektuger og lignende i deres klasselokale eller på deres skole generelt. Hele 90 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de ikke føler, at forskellige kønsidentiteter er repræsenteret på skolen, mens 79 % svarer, at de ikke føler, at der er repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen. Samlet tyder det på, at der er stor mangel på repræsentation af forskellige kønsidentiteter og seksuelle

orienteringer i det danske skolesystem. Det viser, at LGBTQ+ eleverne ikke oplever, at skolemiljøet består af et mangfoldigt billede af forskellige livsformer og identiteter.

Seksualundervisningen mangler kvalitet og LGBTQ+ repræsentation

I spørgeskemaundersøgelsen svarer kun 7 % af LGBTQ+ eleverne, at de har oplevet en meget god eller god seksualundervisning, mens over halvdelen (54 %) svarer, at de har oplevet en dårlig eller meget dårlig seksualundervisning. Det er stærkt bekymrende, at så få LGBTQ+ elever oplever at have modtaget en god seksualundervisning, hvilket tyder på, at kvaliteten af seksualundervisningen på mange skoler er utilstrækkelig.

I undersøgelsen svarer knap 2 ud af 10 (17 %), at de har lært om forskellige seksuelle orienteringer, 11 % svarer, at de har lært om forskellige familieformer, mens kun 5 % har lært om forskellige kønsidentiteter i seksualundervisningen. Det er opsigtsvækkende, at så få elever oplever at lære om forskellige seksuelle orienteringer, familieformer og kønsidentiteter i seksualundervisningen. Det er på trods af, at der i Fælles Mål for Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab (SSF) fremgår, at eleverne skal lære om mangfoldighed i krop, køn og seksualitet efter 6. klassesettrin (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019). Det indikerer, at mange skoler ikke lever op til kompetencemålene for køn, krop og seksualitet i Fælles Mål for SSF.

LGBTQ+ eleverne peger på at mere undervisning og accept i skolen vil gøre skolen mere mangfoldig og tryk

I spørgeskemaundersøgelsen er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt ind til, hvad de mener kan skabe en mere inkluderende og mangfoldig skole. Det har vi gjort for at give ordet til dem, det hele handler om; LGBTQ+ eleverne.

Mere end hver anden svarer, at synlige skilte på skolen, som forbyder skældsord og mobning mod LGBTQ+ personer vil gøre skolens indretning bedre og mere tryk for dem. Det underbygger rapportens alarmerende resultaterne med diskriminerende sprog og mobning.

I undervisningen efterspørger LGBTQ+ eleverne generelt mere viden om forskellige seksuelle orienteringer (87 %) og kønsidentiteter (82 %), samt en bedre seksualundervisning med fokus på forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer (87 %). Mange LGBTQ+ elever efterspørger ligeledes, at lærerne skal vide mere om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter og tale mere åbent om det for at sikre en bedre og mere tryk undervisning.

For at skabe en mere åben og tryk skole efterspørger LGBTQ+ eleverne ligeledes oplysning og information om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer. Mere end 7 ud af 10 svarer, at hvis de talte mere åbent om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer på skolen, vil den blive mere åben og tryk. Det er ikke overraskende, når vores undersøgelse viser, at en manglende repræsentation og oplysning om LGBTQ+ identiteter med stor tydelighed er en udfordring i det danske skolesystem. Mange LGBTQ+ elever efterspørger også en mobbepolitik mod skældsord og mobning relateret til LGBTQ+ personer, der vil hjælpe på oplevelsen af tryk og åbenhed på skolen samt en skolekampagne mod skældsord og mobning af LGBTQ+ personer. Samlet set viser LGBTQ+ elevernes forslag til løsninger på, hvad der kan skabe en mere mangfoldig og inkluderende skole, at det kræver en helhedsorienteret indsats – både i skolens indretning, undervisning og skolekultur – at sikre mere trivsel og bedre

vilkår for LGBTQ+ eleverne i skolen.

I LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark ser vi frem til at understøtte udviklingen af løsninger – både lokalt og nationalt – så undersøgelsens bekymrende og alarmerende resultater kan blive grundlag for en markant større indsats for en mere inkluderende og mangfoldig skole til gavn for alle elever. Ligeværd er en grundsten i det danske skolesystem, men det er desværre tydeligt, at alt for mange LGBTQ+ elever ikke anses for ligeværdige i deres dagligdag i skolen. Derfor skal vi stoppe diskrimination i skolen sammen.

Sådan skaber vi en mere inkluderende og mangfoldig skole

Politiske anbefalinger fra LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark

1. Årlig trivselsmåling af LGBTQ+ elevers trivsel i grundskolen og på ungdomsuddannelserne
2. Landsdækkende skolekampagne mod mobning og skældsord rettet mod LGBTQ+ personer
3. Lovkrav om LGBTQ+ undervisning i grundskolen som en integreret del af undervisningsmaterialet og pensumlister
4. Nedsættelse af arbejdsgruppe til fremme af en mere inkluderende og mangfoldig skole
5. Læreruddannelsen skal indeholde viden om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer samt viden om forebyggelse af diskrimination

Rapporten viser med stor tydelighed, at alt for mange LGBTQ+ elever mistrives og har for dårlige vilkår i det danske skolesystem. De oplever diskrimination og bliver ikke repræsenteret hverken i undervisningsmaterialet eller skolemiljøet. Derfor skal vi sammen skabe et mere inkluderende og mangfoldigt skolesystem, for at sikre at flere føler sig inkluderet og trives. Det kræver en helhedsorienteret indsats. Det fortæller LGBTQ+ eleverne i rapporten. De politiske anbefalinger er derfor udarbejdet på baggrund af LGBTQ+ elevernes egne bud på løsninger.

Årlig trivselsmåling af LGBTQ+ elevers trivsel i grundskolen og på ungdomsuddannelserne

Denne rapport er Danmarks første undersøgelse på området, og sikre en grundlæggende viden om LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i skolen. Den manglende viden på området har været en stopklods for en større indsats på området. Derfor anbefaler vi en årlig trivselsmåling af LGBTQ+ elevers trivsel i grundskolen og på ungdomsuddannelserne.

LGBTQ+ elever er mere udsatte for mistrivsel, mobning, vold, ensomhed og diskriminerende sprogbrug. Derfor er det vigtigt at foretage årlige trivselsmålinger i grundskolen og på ungdomsuddannelserne. De bør gennemføres i tillæg til den årlige trivselsmåling på skolerne, som en separat anonym trivselsmåling. I undersøgelsen bør der spørges ind til oplevelser med mobning, diskrimination, helbred og generel trivsel i elevens dagligdag i skolen som LGBTQ+ elev – her kan man lade sig inspirere af andre internationale undersøgelser på området, der benytter sig af denne metode (DCUM, 2018b) samt vores undersøgelse.

Det er ifølge Dansk Center for Undervisningsmiljø vigtigt, at undersøgelsen er separat, fordi der er juridiske forhold som gør, at målingen bør være fuldstændig anonym

(DCUM, 2018b). Det er vigtigt, at eleverne føler sig trygge ved målingen og måden den gennemføres på. Målingen bør derfor ikke være obligatorisk for eleverne, så LGBTQ+ elever, der ikke ønsker at dele deres information om seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i en måling, vil kunne fravælge det. Trivselsmålingen bør også bruges til at belyse de løbende effekter af indsatser, som skal sikre mere trivsel og bedre vilkår for LGBTQ+ elever i grundskolen.

Landsdækkende skolekampagne mod mobning og skældsord rettet mod LGBTQ+ personer

Mere end 9 ud af 10 LGBTQ+ elever oplever, at homofobiske og transfobiske skældsord bliver brugt på skolen. Det er alvorlige udfordringer, som kræver handling. Derfor anbefaler vi, at Børne- og Undervisningsministeriet gennemfører en landsdækkende skolekampagne mod mobning og skældsord rettet mod LGBTQ+ personer.

Den landsdækkende skolekampagne skal skabe større forståelse for og anerkendelse af forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter i det danske skolesystem. Den bør indeholde informationsmateriale og undervisningsforløb, som kan bidrage til at skabe mere information og viden om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i det danske skolesystem. Herudover anbefaler vi, at den indeholder konkrete redskaber til forebyggelse af homofobiske og transfobiske skældsord i skolen.

Kampagnen kan med fordel inddrage relevante aktører på skoleområdet, såsom Danmarks Lærerforening, Skolelederforeningen, Danske Skoleelever, Lærerstuderendes Landskreds og Kommunernes Landsforening. Disse aktører er relevante samarbejdspartnere i både udarbejdelsen og lanceringen af den landsdækkende kampagne.

Lovkrav om LGBTQ+ undervisning i grundskolen som en integreret del af undervisningsmaterialet og pensumlister

Rapporten viser tydeligt, at der mangler undervisning og information om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter i det danske skolesystem. Det betyder, at vi har en generation, som stort set ikke har lært om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter i deres skoletid. Det skaber uvidenhed og fordomme om LGBTQ+ personer. Derfor anbefaler vi, at der indføres en lov om LGBTQ+ undervisning, som en integreret del af undervisningsmaterialet og pensumlister – ligesom det er blevet indført i Skotland og England (Gov.scot, 2018a; Gov.uk, 2019).

85 % af LGBTQ+ eleverne mener, at mere undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer vil gøre undervisningen bedre og mere tryk. Det er ikke overraskende, når kun 23 % har lært om forskellige seksuelle orienteringer og kun 9 % har lært om forskellige kønsidentiteter i skolen.

Et lovkrav om LGBTQ+ undervisning i grundskolen vil bidrage til et mere inkluderende og mangfoldigt undervisningsmiljø og skabe større repræsentation i undervisningsmaterialet. Det vil sikre at undervisningen er lige så mangfoldig, som de elever, der sidder i klasselokalet. En større repræsentation og synlighed af LGBTQ+ personer gennem undervisning vil også styrke bevidstheden om, at LGBTQ+ personer er en almindelig del af skolen og samfundet – og altid har været det.

Nedsættelse af arbejdsgruppe til fremme af en mere inkluderende og mangfoldig skole

Vi anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal fremme et mere inkluderende og mangfoldigt skolesystem med inspiration fra "LGBTI Inclusive Education Working Group" i Skotland (Gov.scot, 2018b). Det kræver en sammenhængende indsats at fremme en mere inkluderende og mangfoldig skole til gavn for alle elevgrupper.

På Internationalt plan halter det danske skolesystem langt efter skolesystemer i lande som Belgien, England, Finland, Frankrig, Holland, Malta, Norge, Spanien, Sverige og Tyskland, når det kommer til at være LGBTQ+ inkluderende ifølge rapporten "LGBTQI Inclusive Education Report" foretaget af IGLYO i 2018. Det skal vi have rettet op på.

Arbejdsgruppen skal komme med konkrete bud på oprettelsen af et rådgivnings-system, handlingsplaner til forebyggelse af LGBTQ+ relateret diskrimination og mobning samt udarbejde en informations- og videns indsats til fremme af LGBTQ+ repræsentation i skolen. De forebyggende indsatser bør basere sig på viden fra andre landes LGBTQ+ indsatser i deres skolesystemer. Arbejdsgruppen bør hjælpe til at vurdere de løbende indsatser på området.

Vi anbefaler, at arbejdsgruppen består af centrale aktører på området inddelt i hhv. en videnssøjle og en implementeringssøjle. Videnssøjlen anbefaler vi, bl.a. består af LGBTQ+ Ungdom, LGBTQ+ Danmark, Sabaah, Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn, Danske Skoleelever samt relevante fagpersoner og forskere på området. Vi anbefaler, at implementeringssøjlen bestå af bl.a. LGBTQ+ Ungdom, LGBTQ+ Danmark, Danmarks Lærerforening, Børne- og Ungdoms Pædagogernes Landsforbund, Skolelederforeningen, Kommunernes Landsforening samt Børne- og Undervisningsministeriet eller en relevant styrelse i ministeriet. Denne sammensætning sikrer, at de nødvendige initiativer tilpasses skolens hverdag.

Arbejdsgruppen bør løbende aflægge rapport for Børne- og Undervisningsministeren og Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg med status på LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i grundskolen og de politiske indsatser på området. Arbejdsgruppen bør have medbestemmelse på rapporten, udarbejdelsen af indsatserne og implementeringen.

Læreruddannelsen skal indeholde viden om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer samt viden om forebyggelse af diskrimination

Det er tydeligt i rapporten, at lærerne mangler redskaber til at kunne håndtere og forebygge mobning og skældsord rettet mod LGBTQ+ personer. Derfor anbefaler vi, at læreruddannelsen skal indeholde viden om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer samt viden om forebyggelse af diskrimination. Denne anbefaling kan drage inspiration fra lignende tiltag på læreruddannelsen i Sverige, Norge og Holland (IGLYO, 2018).

75 % af LGBTQ+ eleverne mener, at hvis lærerne vidste mere om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter og talte mere åbent om det, så vil undervisningen blive bedre og mere tryk. Hver anden LGBTQ+ elev oplever ikke, at de kan opsøge en voksen i skolen, hvis de har brug for det enten i frygt for misforståelse, utryghed eller

tillid. Det indikerer, at der også er behov for at tilbyde opkvalificering og efteruddannelse af lærernes og pædagogernes LGBTQ+ kompetencer, så flere kan fremme en mere inkluderende og tryk skolekultur.

Vi skal sikre, at fremtidens lærere opbygger kompetencer til at tale mere kvalificeret om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer som en integreret del af den daglige undervisning. Derfor skal viden om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer samt viden om forebyggelse af diskrimination være en del af læreruddannelsen, særligt i de pædagogiske og didaktiske fag - ligesom faget "Køn, seksualitet og mangfoldighed" på pædagoguddannelsen. Derfor foreslår vi også, at det valgfrie kursus "Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab" på læreruddannelsen skal erstattes med et specialiseringsmodul på 10 ECTS-point.

Det skal sikre, at homofobiske og transfobiske skældsord bliver fortid i den danske grundskole, og at vi får et mere mangfoldigt og inkluderende undervisningsmiljø. Læreruddannelsens indhold er et fundamentalt instrument for at sikre sig, at lærerne er klædt på til at håndtere og arbejde fyldestgørende med den virkelighed, de møder i skolen.

Sammenfatning

Hvordan står det til i det danske skolesystem, når det kommer til LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår? Det har vi i LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark undersøgt gennem en omfattende spørgeskemaundersøgelse med besvarelser fra 910 nuværende og tidligere LGBTQ+ elever. Den skal belyse, hvordan børn og unge LGBTQ+ personer oplever skole- og undervisningsmiljøet i det danske skolesystem, og hvordan de trives.

Internationale undersøgelser har tidligere dokumenteret, at LGBTQ+ elever er mere udsatte på en række områder, f.eks. mobning, mistrivsel, ensomhed, fysisk og psykisk vold og diskriminerende sprogbrug (UNCESO, 2016; DCUM, 2018b).

Det er vigtigt at understrege, at mange af respondenterne er gået ud af grundskolen, dette skaber en risiko for, at resultaterne ikke er repræsentative i forhold til den samlede population af LGBTQ+ elever i grundskolen. Det betyder dog ikke, at resultaterne skal forkastes – de skal blot læses med begrænsninger og konkrete forbehold in mente.

01 Refleksioner og åbenhed om kønsidentitet og seksuelle orientering

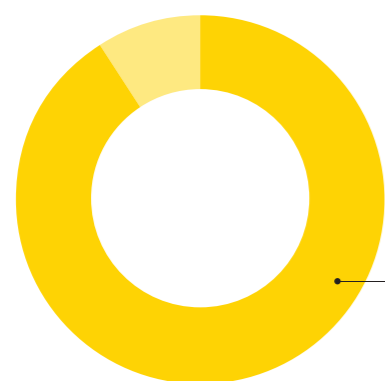
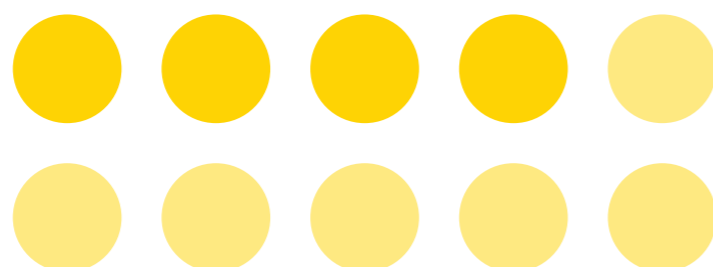
76%

ikke-cis-kønnede personer har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 16 år

4/10

ikke-cis-kønnede personer har talt med nogen om deres kønsidentitet inden de fylder 16 år

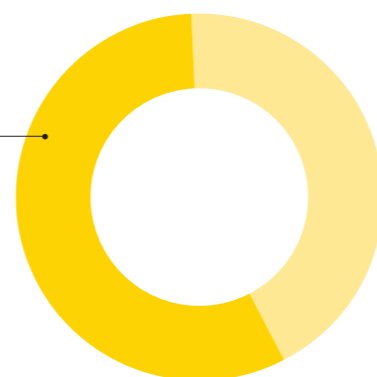

91%

transkønnede kvinder og mænd har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 16 år

57%

transkønnede kvinder og mænd har talt med nogen om deres kønsidentitet inden de fylder 16 år

I undersøgelsen er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt ind til deres kønsidentitet, der handler om individets egen indre oplevelse af sit køn, sin krop og sin måde at udtrykke sig selv på, f.eks. påklædning, kønsudtryk og talemåder. De er også blevet spurgt ind til deres seksuelle orientering, der handler om individets seksuelle tiltrækning til andre individer.

Kønsidentitet

Idet cis-kønnede personer¹ ikke i samme grad har overvejelser om deres kønsidentitet er respondenter, som har angivet, at de er cis-kønnede mænd og kvinder frasorteret, for kun at belyse ikke-cis-kønnede personers overvejelser og åbenhed om kønsidentitet. Det handler om personer, der ikke definerer sig med det køn, de blev tildelt ved fødsel. Herunder akønnede, demiboy, demigirl, flydende kønsidentitet, genderqueer, interkønnet, non-binær, neutrois, transkønnet mand, transkønnet kvinde, pankønnet, polykønnet, questioning og respondenter i svarkategorien andet.

I spørgeskemaundersøgelsen svarer næsten 8 ud af 10 (76 %) af ikke-cis-kønnede respondenter², at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, dvs. for de flestes vedkommende inden de går ud af grundskolen. Mens kun lidt mere end 4 ud af 10 (43 %) af ikke-cis-kønnede personer har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år.

Yderligere er refleksioner og åbenhed om kønsidentitet blandt transkønnede kvinder og mænd blevet undersøgt for at sammenligne med tidligere undersøgelser på området. Her svarer mere end 9 ud af 10 (91 %) af transkønnede kvinder og mænd, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens knap 6 ud af 10 (57 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år

1. Personer, der definerer sig med det køn, de blev tildelt ved fødslen; mand eller kvinde.

2. Personer, der ikke definerer sig med det køn, de blev tildelt ved fødslen.

Seksuel orientering

I forhold til refleksioner og åbenhed om seksuel orientering svarer mere end 9 ud af 10 (92 %), at de har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens kun 6 ud af 10 (62 %) har talt om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år.

Sammenlignet med undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020, synes der at være en tendens til en tidligere refleksion og åbenhed om kønsidentitet og seksuel orientering hos børn og unge LGBTQ+ personer i vores undersøgelse.

Selvom der ses tendenser til en mulig positiv udvikling i retning af øget tidlig åbenhed om kønsidentitet og seksuel orientering, er det overordnede billede ikke opløftende. For hovedparten af børn og unge LGBTQ+ personers vedkommende går der stadig en del år, fra de reflekterer over eller fornemmer deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering, som børn og unge, til at de første gang taler med nogen om det.

Manglende åbenhed i skolen om seksuel orientering og kønsidentitet

I vores undersøgelse svarer kun 16 % af LGBTQ+ eleverne, at de er åbne over for alle på skolen om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet, mens mere end hver tredje (36 %) af LGBTQ+ eleverne svarer, at de ikke er åbne om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet på deres skole. Det viser, at mange skjuler deres LGBTQ+ identitet i skolen.

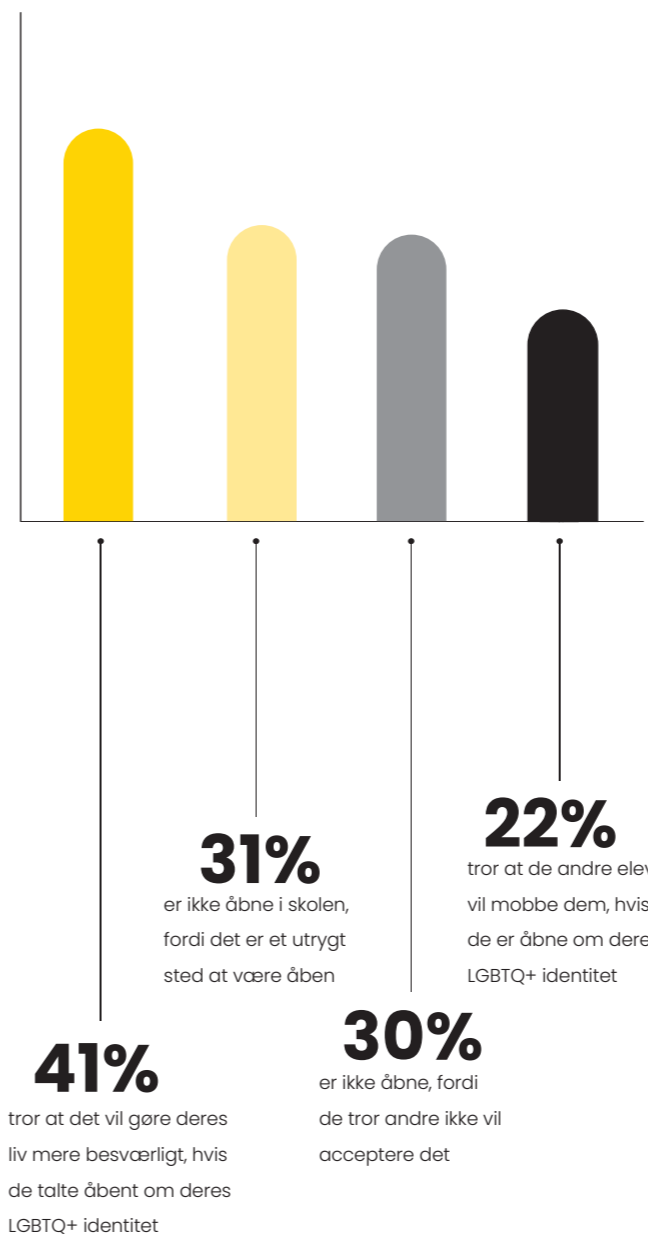
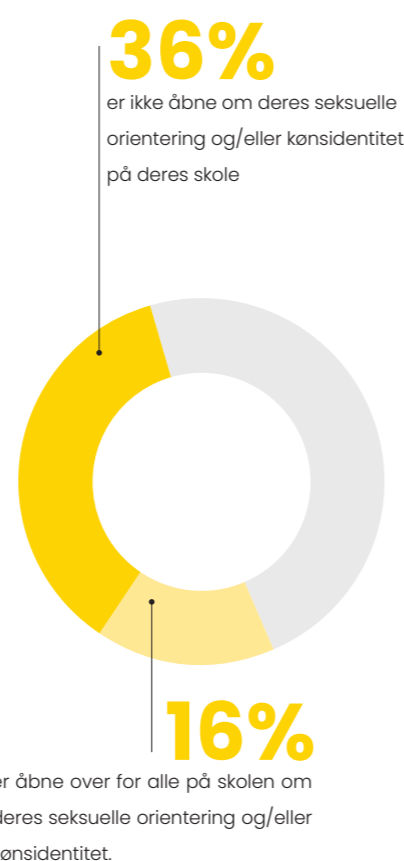
Næsten 4 ud af 10 (38 %) af LGBTQ+ eleverne svarer, at de kun er åbne over for bestemte klassekammerater, mens kun 10 % svarer, at de er åbne om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet over for hele i deres klasse. 10 % svarer, at de er åbne over for enkelte lærere, mens kun 2 % svarer, at de er åbne over for alle deres lærere om deres

har tænkt over deres seksuelle orientering inden de fylder 16 år

har talt om deres seksuelle orientering inden de fylder 16 år

34% er ikke afklarede eller i tvivl om deres LGBT+ identitet og er derfor ikke åbne i skolen.

30% har ikke behov for at være åbne omkring deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering

LGBTQ+ identitet.

Det tyder på, at der er bestemte personer, som LGBTQ+ eleverne føler sig mere trygge ved at være åbne over for, særligt deres klassekammerater (38 %), end andre, særligt deres lærere (10 %), hvilket kunne tyde på, at eleverne ikke føler sig sikre på deres lærers reaktion.

Næsten hver tredje LGBTQ+ elev skjuler deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering i skolen, fordi de oplever, det er et utrygt sted at være åben

I spørgeskemaundersøgelsen er LGBTQ+ eleverne, som ikke er åbne over for alle på skolen om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet blevet spurgt, hvorfor de ikke er åbne. Heraf svarer mere end 4 ud af 10 (41 %), at de tror, at det vil gøre deres liv mere besværligt, hvis de talte åbent om deres LGBTQ+ identitet. Næsten hver tredje (31 %) svarer, at de ikke er åbne i skolen, fordi det er et utrygt sted at være åben. 30 % svarer, at de ikke er åbne, fordi de tror andre ikke vil acceptere det. Knap hver fjerde (22 %) svarer, at de tror, at de andre elever vil mobbe dem, hvis de er åbne om deres LGBTQ+ identitet.

En anonym respondent beskriver den manglende åbenhed således:

"I min skoletid, som LGBTQ+ elev, følte jeg mig misforstået og var stærkt præget af angsten for at blive sat i en kasse, bestemt ud fra LGBTQ+ stereotyper, hvis jeg var ærlig omkring min seksualitet. De få gange jeg valgte at dele min biseksualitet med mine skolekammerater, mødte jeg enten forvirring eller væmmelse".

Samtidig svarer 3 ud af 10 (30 %), at de ikke har behov for at være åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering i skolen. Mere end 1 ud af 3 (34 %) svarer, at de ikke er afklarede eller i tvivl om deres LGBTQ+ identitet og derfor ikke er åbne i skolen. Den manglende åbenhed i skolen kan altså også skyldes, at en væsentlig del af LGBTQ+ eleverne ikke føler et behov for at være åbne eller er uafklarede/i tvivl om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering. De kvantitative data belyser ikke baggrunden for, at respondenterne svarer, at de ikke har behov for dette.

02 Social og psykisk trivsel i skolen

24%

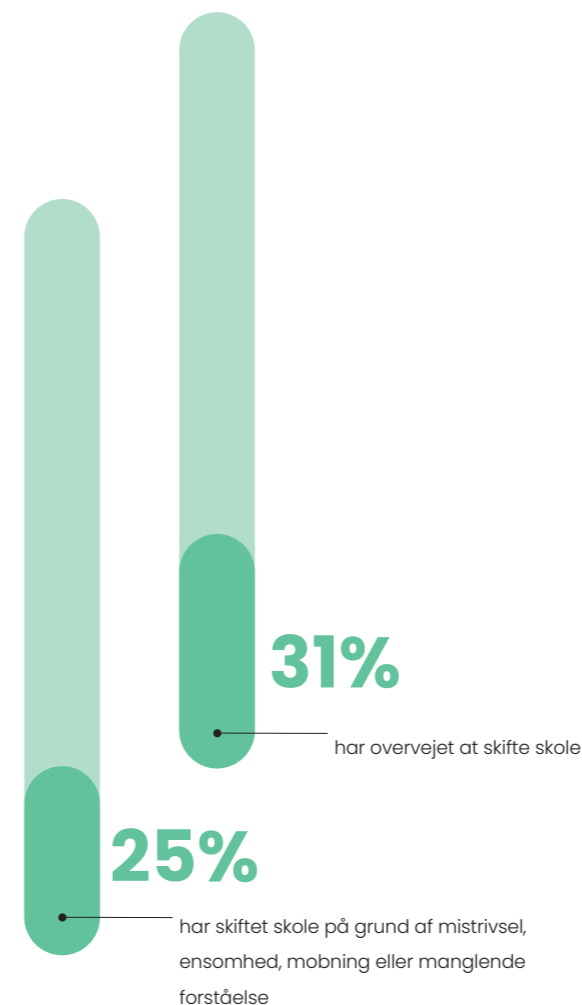
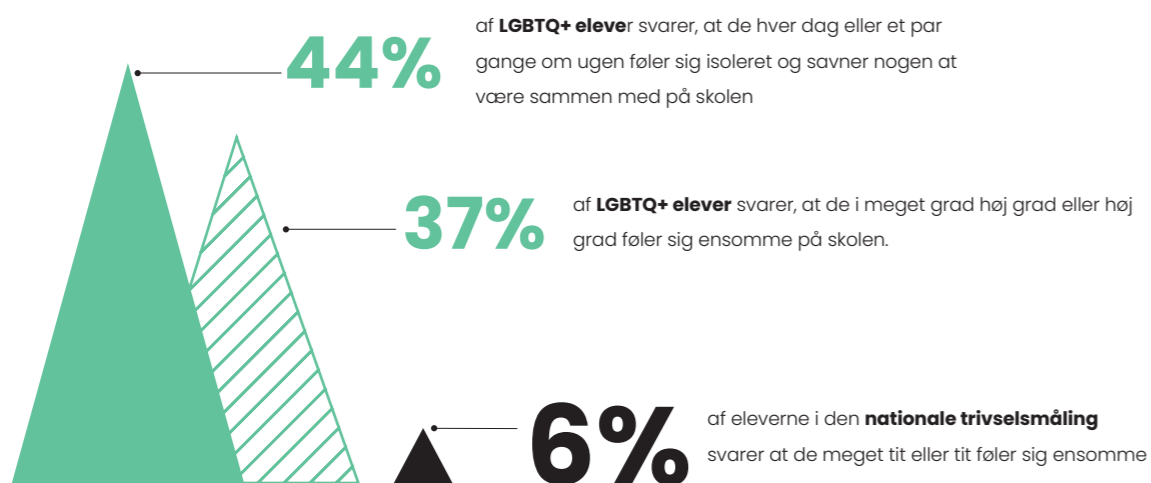
af LGBTQ+ elever svarer, at de ikke eller slet ikke kan lide at gå i skole

6%

af eleverne i den nationale trivselsmåling, kan sjældent eller aldrig lide at gå i skole

“Min tid som LGBTQ+ elev har været meget ”giftig”. Jeg har tit gået og gemt mig, og skjult hvem jeg er i frygt for andre folk. Jeg har tit oplevet, at der blev råbt skældsord efter mig og har endda en enkelt gang blevet truet. Min tid i skolen er bestemt ikke noget jeg kan lide.”

- Anonym respondent om skoletiden

56%

af LGBTQ+ elever har skiftet eller overvejet at skifte skole.

Massiv mistrivsel og ensomhed på skolen

I vores undersøgelse fremgår det, at næsten 1 ud af 4 (24 %) af LGBTQ+ eleverne ikke eller slet ikke kan lide at gå i skole. Til sammenligning har den nationale trivselsmåling fundet, at kun 6 % af den generelle elevgruppe sjældent eller aldrig kan lide at gå i skole (DCUM, 2018a). Det tyder altså på, at LGBTQ+ elever føler sig fire gange mindre glade for at gå i skole. Tallene i vores undersøgelse indikerer, at knap hver fjerde LGBTQ+ elev mistrives i grundskolen i sådan en grad, at vedkommende ikke har lyst til at være der. Det er alarmerende.

En anonym respondent beskriver skoletiden således:

“Min tid som LGBTQ+ elev har været meget ”giftig”. Jeg har tit gået og gemt mig, og skjult hvem jeg er i frygt for andre folk. Jeg har tit oplevet, at der blev råbt skældsord efter mig og har endda en enkelt gang blevet truet. Min tid i skolen er bestemt ikke noget jeg kan lide.”

Undersøgelsen viser endvidere, at hver fjerde (25 %) har skiftet skole på grund af mistrivsel, ensomhed, mobning eller manglende forståelse, mens knap hver tredje (31 %) svarer, at de har overvejet at skifte skole. Det er opsigtsvækkende, at mere end hver anden LGBTQ+ elev (56 %) har skiftet eller overvejet at skifte skole.

LGBTQ+ eleverne føler sig ca. 6 gange oftere ensomme i skolen end deres klassekammerater

I vores undersøgelse svarer 37 % af LGBTQ+ eleverne, at de i meget høj grad eller høj grad føler sig ensomme på skolen. 44 % svarer, at de hver dag eller et par gange om ugen føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen. I den nationale trivselsmåling svarer kun 6 % af eleverne, at de meget tit eller tit føler sig ensomme (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Det viser, at LGBTQ+ eleverne føler sig ca. 6

gange oftere ensomme i skolen sammenlignet med svarfordelingen fra den nationale trivselsmåling.

8 ud af 10 LGBTQ+ elever føler sig triste og kede af det i skolen

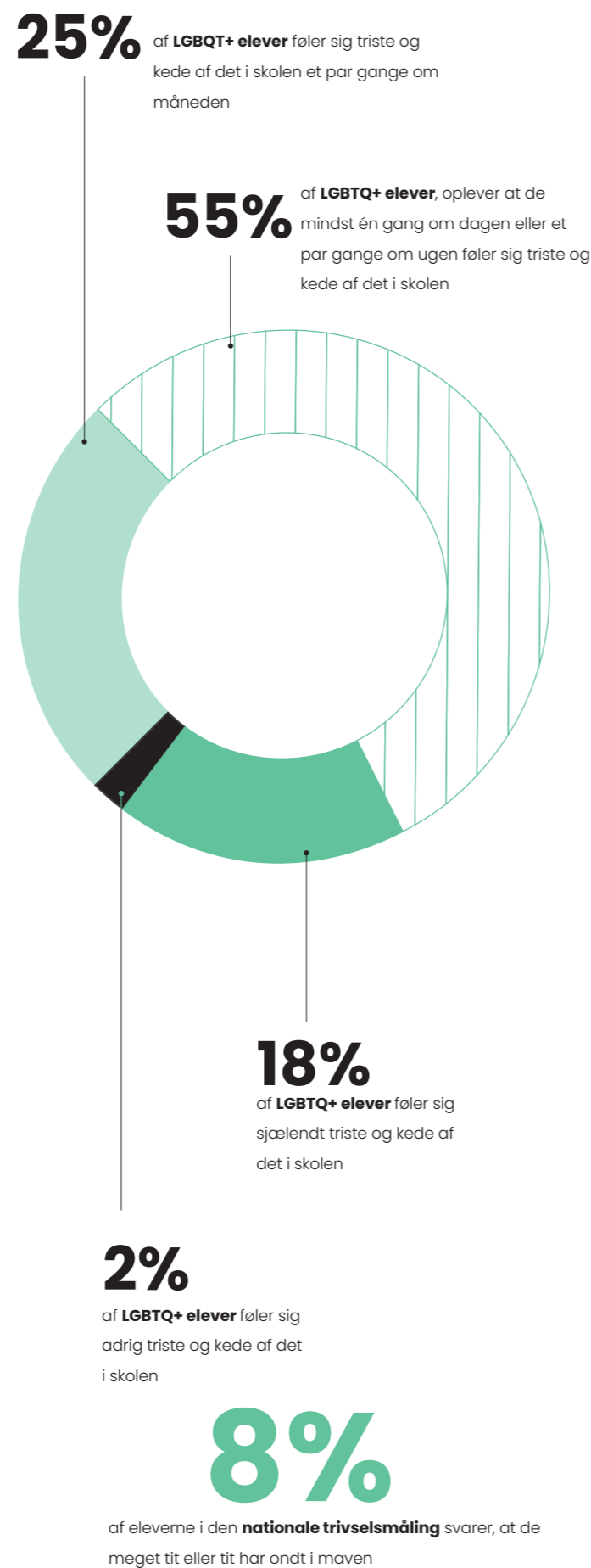
I spørgeskemaundersøgelsen svarer 55 % af LGBTQ+ eleverne, at de mindst én gang om dagen eller et par gange om ugen føler sig triste og kede af det i skolen, mens 25 % svarer, at de føler sig triste og kede af det i skolen et par gange om måneden. 18 % svarer, at de sjældent føler sig triste og kede af det i skolen, mens kun 2 % svarer, at de aldrig føler sig triste og kede af det i skolen. I den nationale trivselsmåling svarer kun 8 % af eleverne, at de meget tit eller tit har ondt i maven (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Det viser, at LGBTQ+ eleverne føler sig markant mere triste og kede af i det skolen sammenlignet med svarfordelingen fra den nationale trivselsmåling.

Mere end hver anden LGBTQ+ elev har selvmordstanker og har udført selvskade

Det er veldokumenteret, at selvmordstanker er mere udbredt blandt LGBTQ+ personer sammenlignet med den øvrige befolkning. I rapporten i Projekt SEXUS fra 2019 svarer signifikant flere homoseksuelle og biseksuelle (52 %) og transpersoner (63 %) end heteroseksuelle (23%), at de nogensinde har overvejet at begå selvmord (Graugaard et al., 2019).

En anden undersøgelse har vist, at 6-9 % af selvmordsforsøgene blandt LGBT-personer er blevet foretaget i alderen 4-12 år. Blandt heteroseksuelle havde ingen forsøgt at begå selvmord i så tidlig en alder (CASA, 2009).

I vores undersøgelse svarer 64 % af LGBTQ+ eleverne, at de har/ har haft selvmordstanker, hvoraf de 40 % svarer, at de har selvmordstanker flere gange om ugen eller flere gange om måneden. Sammenlignet med svarfordelingen fra Projekt SEXUS (Graugaard et al., 2019), hvor 23 % af he-

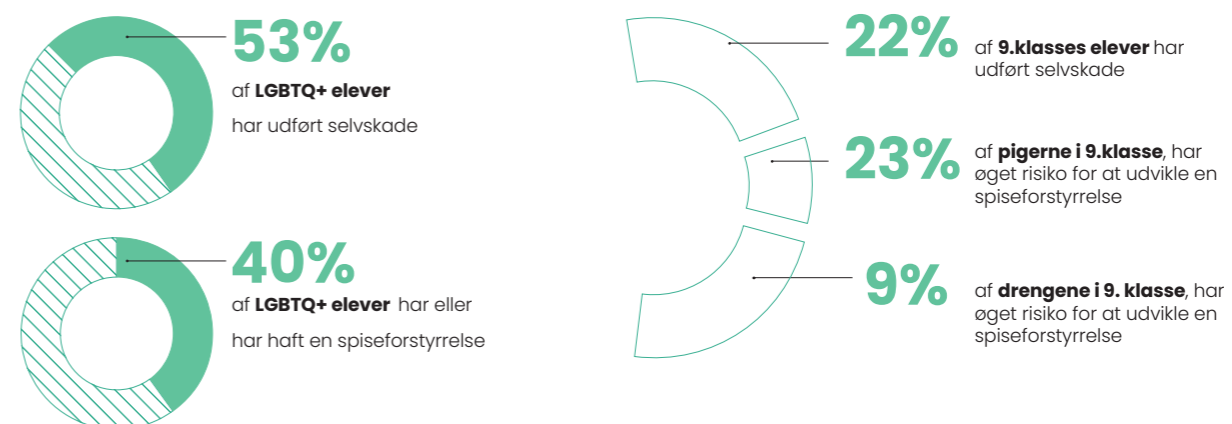
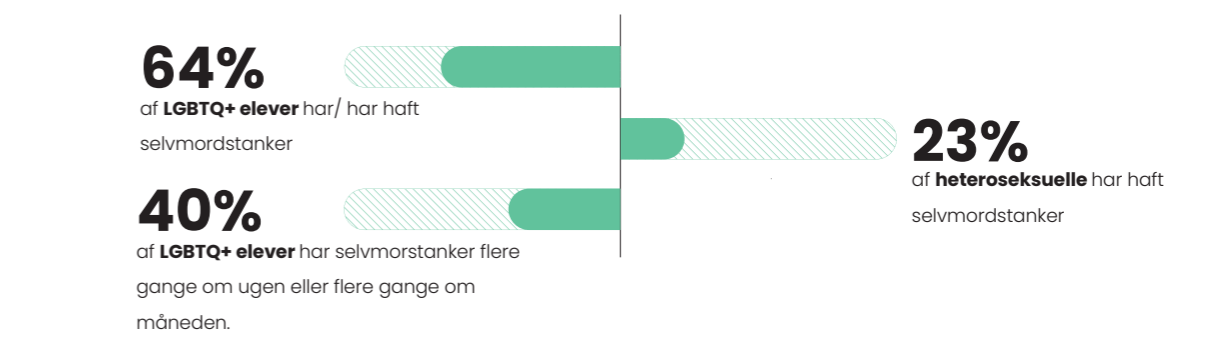
teroseksuelle svarer, at de nogensinde har overvejet at begå selvmord, viser det, at LGBTQ+ elever (64 %) markant oftere udvikler selvmordstanker.

Ydermere svarer 53 % af LGBTQ+ eleverne i vores undersøgelse, at de har udført selvskade, mens 40 % svarer, at de har/har haft en spiseforstyrrelse. Det er alarmende, at så mange LGBTQ+ elever har selvskadende adfærd og har udviklet en spiseforstyrrelse.

I undersøgelser foretaget af Børnerådet af 9. klasses elever om selvskade og spiseforstyrrelser svarer 22 % af eleverne, at de har udført selvskade (Børnerådet, 2016a). Børnerådets undersøgelser viser også, at 23 % af pigerne og 9 % af drengene i 9. klasse har øget risiko for at udvikle en spiseforstyrrelse (Børnerådet, 2016b). Sammenlignet med resultaterne i vores undersøgelse viser det, at LGBTQ+ elever er markant mere udsatte i forhold til at udføre selvskade og udvikle en spiseforstyrrelse. Det kalder på handling.

6-9%

af selvmordsforsøgene blandt LGBT-personer er blevet foretaget i alderen **4-12 år**

Hver anden LGBTQ+ elev oplever ikke, at de kan opsøge en voksen, hvis de har brug for det i skolen

Af spørgeskemaundersøgelsen fremgår det også, at hver anden (50 %) LGBTQ+ elev ikke oplever, at de kan opsøge en voksen på skolen, hvis de har brug for det, enten i frygt for misforståelse, utryghed eller manglende tillid.

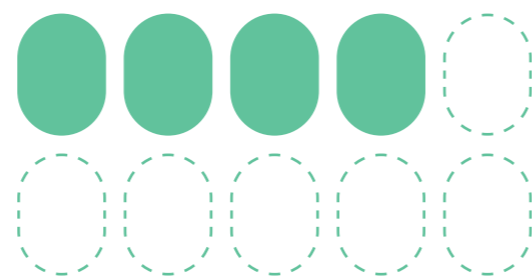
Knap 4 ud af 10 (38 %) svarer, at de har modtaget hjælp fra en fagperson på skolen, mens knap 1 ud af 4 (24 %) svarer, at de ikke har haft behov for hjælp. Det er dog bemærkelsesværdigt, at 16 % svarer, at skolen ikke ville hjælpe dem eller ikke vidste hvad de skulle gøre, når de opsøgte hjælp. En anonym respondent fortæller sin oplevelse med at opsøge hjælp sådan her:

“Min skoletid har været forvirrende, for trods en følelse af skolens accept, så oplevede jeg meget ‘hygge-transfobi’ – selvom man rakte ud efter hjælp, så var de voksne ikke handlekraftige nok.”

50%

af LGBTQ+ elever oplever ikke, at de kan opsøge en voksen, hvis de har brug for det.

38%

har modtaget hjælp fra en fagperson på skolen

24%

har ikke haft brug for det

oplever ikke at skolen ville hjælpe dem eller ikke vidste hvad de skulle gøre, når de opsøgte hjælp.

“Min skoletid har været forvirrende, for trods en følelse af skolens accept, så oplevede jeg meget ‘hygge-transfobi’ – selvom man rakte ud efter hjælp, så var de voksne ikke handlekraftige nok.”

– Anonym respondent

03 Skældsord, diskrimination og mobning i skolen

67%

af LGBTQ+ eleverne oplever ikke tydelige regler for god opførsel i klasseværelset i forhold til brug af skældsord og mobning på baggrund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering

7/10

af LGBTQ+ elever oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen hver dag eller et par gange om ugen

93%

af LGBTQ+ eleverne oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen, som f.eks:

“gay”

“tranny”

“bøsse”

“lebbe”

“svans”

Mange LGBTQ+ elever udsættes for mobning og diskrimination

I spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at der er store udfordringer med diskriminerende sprogbrug, diskrimination og mobning mod LGBTQ+ elever i skolen.

Manglende mobbepolitik mod skældsord og mobning på baggrund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering i skolen

Det fremgår af vores undersøgelse, at 67 % af LGBTQ+ eleverne ikke oplever tydelige regler for god opførsel i klasseværelset i forhold til brug af skældsord og mobning på baggrund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering. Det tyder på, at mange skoler mangler en klar mobbepolitik og handlingsplan på området for, hvordan mobning og diskrimination skal håndteres af personalet og ledelsen i samarbejdet med eleverne og deres forældre.

Mere end 9 ud af 10 LGBTQ+ elever oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen

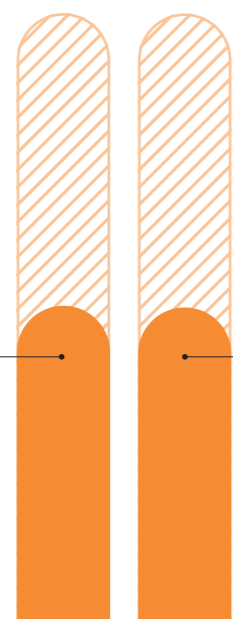
I vores undersøgelse er det særligt opsigtsvækkende, at mere end 9 ud af 10 (93 %) af LGBTQ+ eleverne svarer, at de oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen, som f.eks. “bøsse”, “lebbe”, “svans”, “tranny” eller “gay”. Det er yderligere opsigtsvækkende, at mere end 7 ud af 10 svarer (72 %), at de oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen hver dag eller et par gange om ugen. Det viser med stor tydelighed, at homofobiske og transfobiske skældsord er en omfattende udfordring i det danske skolesystem.

En anonym respondent beskriver oplevelser med homofobisk sprogbrug således:

“Min folkeskole tid var en konstant kamp mod den homofobi jeg mødte i det daglige sprog, og jeg talte ofte for døve ører, når jeg sagde det imod. Det var mentalt drænende at skulle finde ud af sin egen identitet og plads i samfundet samtidigt med, at man kunne overheøre folk, der talte om, hvor klamt det var, at de havde set to piger kysse.”

57%

af LGBTQ+ eleverne har ikke oplevet mobning på baggrund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk på skolen

56%

af LGBTQ+ eleverne har ikke oplevet mobning på baggrund af deres seksuelle orientering på skolen

af LGBTQ+ eleverne har ikke oplevet mobning på baggrund af deres seksuelle orientering på skolen

6%

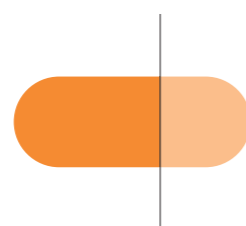
af LGBTQ+ eleverne har oplevet **trusler om vold**

5%

af LGBTQ+ eleverne **har været udsat for vold** på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk.

18%

af LGBTQ+ eleverne har oplevet mobning og diskrimination **i forbindelse med selve undervisningen.**

8%

af eleverne i den nationale trivselsundersøgelse svarer, at de meget tit, tit eller en gang imellem oplever at blive mobbet

Homofobiske og transfobiske skældsord skal tages langt mere alvorligt, når der er tale om systematisk stigmatisering og diskrimination af LGBTQ+ personer i skolen. I straffelovens §266 b, fremgår det klart, at hadefulde ytringer på grund af seksuel orientering er ulovligt. Den blev indført i år 1987 for at beskytte minoriteter imod diskrimination. I dag, 34 år efter, er det stadig højaktuelt at sætte markant mere ind over for hadefulde ytringer mod og om LGBTQ+ personer. Vores undersøgelse viser tydeligt, at grundskolen er et overset sted for hadefulde ytringer, hvilket derfor kræver både fokus og handling at få stoppet.

Det er altafgørende for at bekæmpe diskrimination af LGBTQ+ personer i skolen, at der bliver taget ansvar og handles – ligesom Dansk Boldspil Union har gjort på fodboldbanen (DBU. dk, 2019). Skolen er for alle. Trans- og homofobi hører ingen steder hjemme – hverken på eller uden for skolen. Det kræver en helhedsorienteret indsats fra både skoleledere, lærere, pædagoger, forældre og elever, at få rettet op på den omfattende udfordring med homofobiske og transfobiske skældsord i skolen. Skolen er i sig selv et demokrati, hvor eleverne indgår i demokratiske handlinger. Det er et sted, hvor ligeværd er en grundpille, der hviler på anerkendelse, inklusion og medbestemmelse. Det skal LGBTQ+ eleverne også have lov til at opleve.

Mange LGBTQ+ elever bliver mobbet og udsættes for diskrimination i skolen

I spørgeskemaundersøgelsen svarer 57 % af LGBTQ+ eleverne, at de ikke har oplevet mobning på baggrund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk på skolen, mens 56 % svarer, at de ikke har oplevet mobning på baggrund af deres seksuelle orientering i skolen.

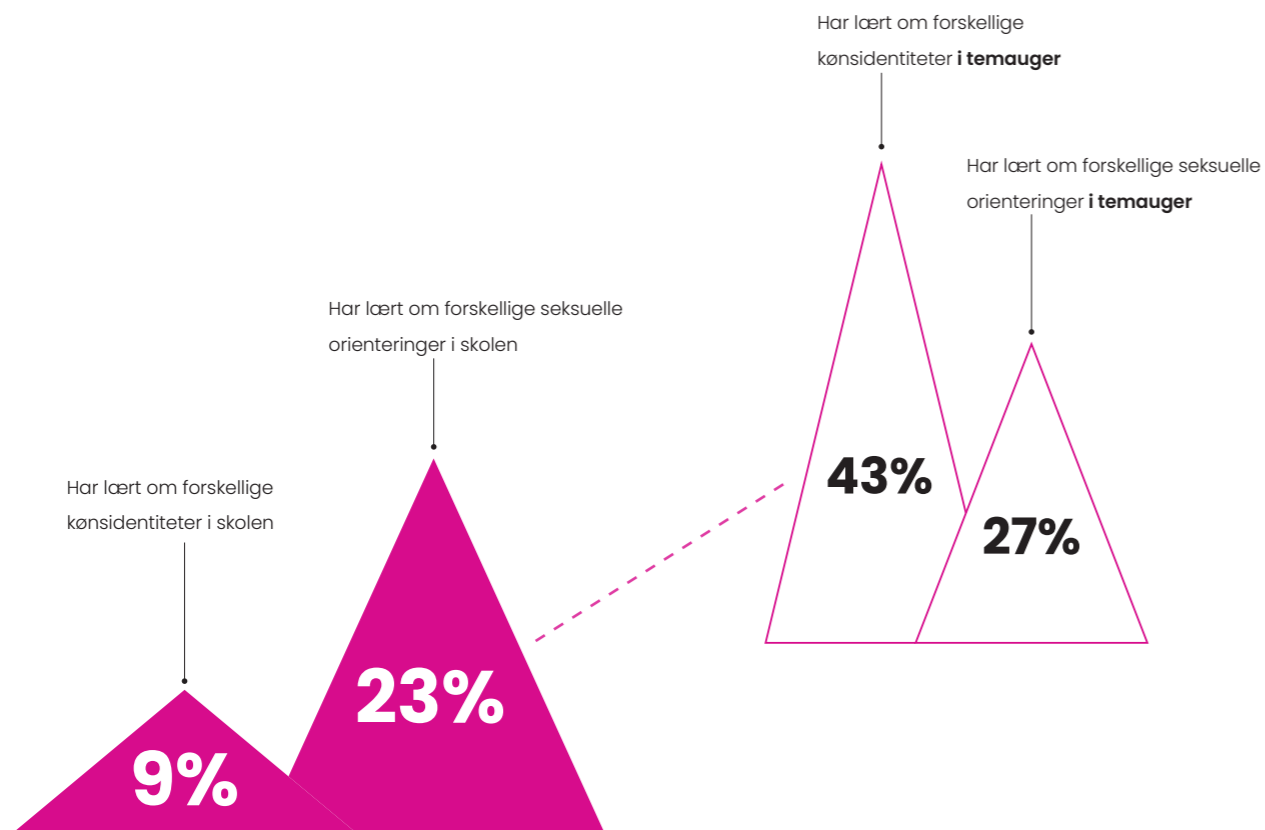
5 % af LGBTQ+ eleverne har været udsat for vold i skolen

Af de LGBTQ+ elever, som svarer, at de har oplevet mobning og diskrimination på baggrund af kønsidentitet, kønsudtryk og/eller seksuel orientering i skolen, kan det ses, at dette forekommer på mange forskellige måder, som f.eks. fordomme, tilråb, latterliggørelse, øgenavne, trusler om vold eller direkte voldelige handlinger, digital mobning, hadefulde kommentarer og overdreven opmærksomhed. I vores undersøgelse svarer 6 %, at de har oplevet trusler om vold, mens 5 % svarer, at de har været udsat for vold på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk. Det er fuldkommen uacceptabelt, at denne form for mobning og diskrimination sker i den danske grundskole.

I vores undersøgelse, er LGBTQ+ eleverne, som har oplevet at blive udsat for mobning og diskrimination blevet spurgt, hvor det sker på skolen. Det viser at sig, at mobningen og diskriminationen foregår alle steder på skolen, men særligt i klasseværelset, i skolegården, i frikvartererne, i omklædningsrummet og på gangene. Det indikerer, at det er en omfattende del af skolekulturen, som præger det samlede billede af mobningen og diskriminationen af LGBTQ+ eleverne, som bevirker, at mange LGBTQ+ elever ikke kan finde et frirum på skolen. Det er opsigtsvækkende, at 18 % svarer, at de har oplevet mobning og diskrimination i forbindelse med selve undervisningen. Det kan indikere, at lærere og pædagoger ikke har de kompetencer, der skal til for at forhindre det, f.eks. i form af at udvide elevernes forståelse og respekt for andre elever, der bryder med normer for kønsidentitet og/eller seksuel orientering.

I den nationale trivselsmåling svarer 8 % af eleverne, at de meget tit, tit eller en gang i mellem oplever at blive mobbet (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Det viser, at der er en markant forskel på oplevelsen af mobningen mellem LGBTQ+ eleverne sammenlignet med eleverne i den nationale trivselsmåling. Det underbygger de internationale undersøgelser, der peger på, at LGBTQ+ elever er mere udsatte i forhold til mobning og diskrimination end andre elever (UNESCO, 2016; DCUM, 2018b).

04 Undervisning og LGBTQ+ repræsentation i skolen

“Min skoletid som LGBTQ+ elev føler jeg var meget begrænsende, fordi jeg ikke følte jeg havde nogen som oprigtigt forstod mig, da der ikke rigtig blev talt om emner som seksualitet og kønsidentitet. På en måde følte jeg mig også udenfor, fordi folk har jo en tendens til at fremmedgøre ting de ikke helt forstår.”

- Anonym respondent

Mangelfuld undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i skolen

Resultaterne fra vores spørgeskemaundersøgelse indikerer med al tydelighed en stor mangel på undervisning, viden og repræsentation af forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i det danske skolesystem.

Kun cirka hver fjerde (23 %) LGBTQ+ elev svarer, at de har lært om forskellige seksuelle orienteringer i skolen, mens kun 9 % svarer, at de har lært om forskellige kønsidentiteter i skolen. Størstedelen peger på, at de har lært om det i enten seksualundervisningen, dansk, samfundsfag, biologi eller projektuger og temadage. Det er iøjefaldende, at 27 % har lært om forskellige seksuelle orienteringer, og 43 % har lært om forskellige kønsidentiteter i projektuger eller temauger. Det tyder på, at disse emner ikke ellers er inkorporeret i undervisningen, men er henstillet til noget særligt én gang i løbet af ens skoletid. Det viser tydeligt, at der mangler undervisning om forskellige seksuelle orienteringer og forskellige kønsidentiteter i det danske skolesystem. Det har stor betydning for LGBTQ+ elevernes selvopfattelse og trivsel, som en anonym respondent beskriver det:

“Min skoletid som LGBTQ+ elev føler jeg var meget begrænsende, fordi jeg ikke følte jeg havde nogen som oprigtigt forstod mig, da der ikke rigtig blev talt om emner som seksualitet og kønsidentitet. På en måde følte jeg mig også udenfor, fordi folk har jo en tendens til at fremmedgøre ting de ikke helt forstår.”

Seksualundervisningen mangler undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer

Seksualundervisning er obligatorisk i den danske folkeskole fra 0.-9. klasse. Rammer og mål for undervisningen er beskrevet i Fælles Mål for Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab (SSF). SSF er et obligatorisk emne, men der er ikke afsat et selvstændigt timetal til undervisningen. (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019)

I Fælles Mål for SSF fremgår det, at eleverne skal lære om mangfoldighed i krop, køn og seksualitet efter 6. klassetrin (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019), hvilket er særligt relevant for undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer, således at der undervises i mere og andet end den ciskønnede krop og kønsidentitet samt heteroseksualitet.

Men i vores undersøgelse tyder resultaterne desværre på, at der mangler undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i seksualundervisningen. Det er et bekymrende billede, vi ser, i respondenternes svar, som dog på den positive side kan give os svarerne på både den øgede mistrivsel blandt LGBTQ+ eleverne samt det diskriminerende sprogbrug og mobning mod LGBTQ+ elever, som fremlægges i vores rapport.

Kun 7 % af LGBTQ+ eleverne har oplevet at modtage en god seksualundervisning

I spørgeskemaundersøgelsen svarer kun 7% af LGBTQ+ eleverne, at de har oplevet en meget god eller god seksualundervisning, mens over halvdelen (54 %) svarer, at de har oplevet en dårlig eller meget dårlig seksualundervisning. Det er stærkt bekymrende, at så få LGBTQ+ elever oplever at have modtaget en god seksualundervisning, hvilket tyder på, at kvaliteten af seksualundervisningen på mange skoler er utilstrækkelig.

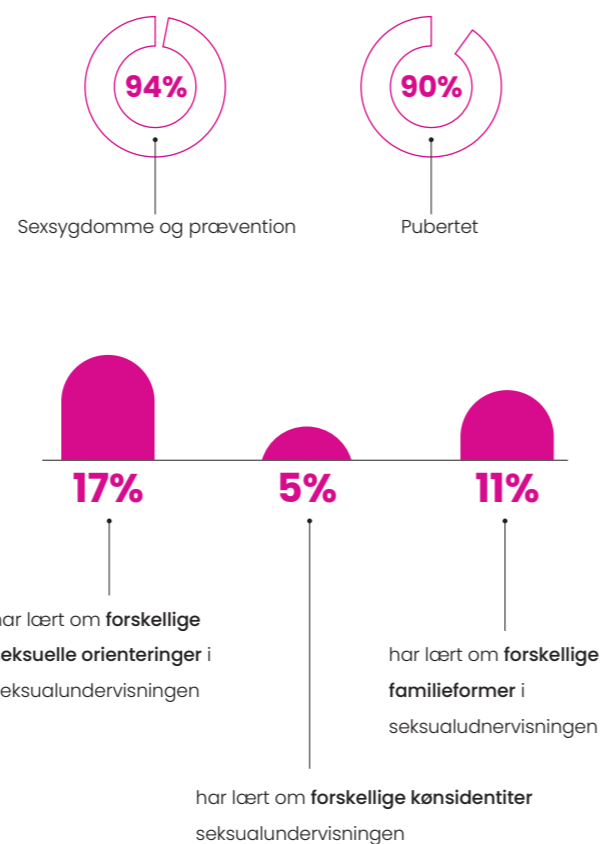
7%

af LGBTQ+ eleverne har oplevet en meget god eller god seksualundervisning

54%

af LGBTQ+ eleverne har oplevet en dårlig eller meget dårlig seksualundervisning

I seksualundervisningen lærer eleverne primært om:

I spørgeskemaundersøgelsen er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt, hvad de har lært om i seksualundervisningen. Her viser det sig, at seksygdomme og prævention (90 %) og pubertet (94 %) er de to emner, LGBTQ+ eleverne hyppigst har lært om i seksualundervisningen.

Kun 5 % af LGBTQ+ eleverne har lært om forskellige kønsidentiteter i seksualundervisningen

I vores undersøgelse svarer kun knap 2 ud af 10 (17 %), at de har lært om forskellige seksuelle orienteringer, 11 % svarer, at de har lært om forskellige familieformer, mens kun 5 % har lært om forskellige kønsidentiteter i seksualundervisningen. Det tyder på en manglende opmærksomhed på forskellige seksuelle orienteringer, kønsidentiteter og familieformer i seksualundervisningen, hvilket kan begrunde hvorfor kun 7 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de oplever at have fået en meget god eller god seksualundervisning. Dette kan, som en anonym respondent beskriver, have personlige konsekvenser for LGBTQ+ elever:

“Jeg ville ændre seksualundervisningsmaterialet, sådan at LGBTQ+ identiteter var repræsenteret. Jeg tror det ville have stor betydning for LGBTQ+ unge i form af, at man ville få at vide man var normal og at der ikke var noget galt med én. Ydermere tror jeg også det ville mindske risikoen for mobning af LGBTQ+ personer, da oplysning måske ville få de andre i klasselokalet til at forstå, at vi er mennesker og normale som dem.”

Det er opsigtsvækkende, at kun så få elever oplever at lære om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i seksualundervisningen. Det viser, at mange skoler ikke lever op til kompetencemålene for køn, krop og seksualitet i Fælles Mål for SSF. Det kan dog også skyldes aldersspredningen i vores undersøgelse, hvor mange har afsluttet grundskolen, og vi kan ikke med sikkerhed sige, at de samme kompetencemål gælder for deres skoletid. Alt andet lige antyder det, at vi har en generation, som stort set ikke har lært om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter i deres skoletid.

90%

af LGBTQ+ eleverne svarer, at de ikke føler, at forskellige kønsidentiteter er repræsenteret på skolen

4%

af LGBTQ+ eleverne svarer, at de oplever repræsentation af forskellige kønsidentiteter på skolen i form af plakater, informationsmateriale, foredrag eller oplæg og film

79%

af LGBTQ+ eleverne, svarer at de ikke føler, at der er repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen

15%

af LGBTQ+ eleverne svarer, at de oplever repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen i form plakater, informationsmateriale, projektuger, foredrag eller oplæg og film

Stor mangel på repræsentation af LGBTQ+ identiteter på skolen

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt om LGBTQ+ eleverne føler, at der er repræsentation af forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer på plakater, i kampagner, temadage, projektuger og lignende i deres klasselokale eller på deres skole generelt.

Hele 90 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de ikke føler, at forskellige kønsidentiteter er repræsenteret på skolen, mens kun 4 % svarer, at de oplever repræsentation af forskellige kønsidentiteter på skolen i form af plakater, informationsmateriale, foredrag eller oplæg og film.

Næsten 8 ud af 10 LGBTQ+ eleverne oplever ikke repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen

Endvidere svarer 79 % af LGBTQ+ eleverne, at de ikke føler, at der er repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen. Kun 15 % svarer at de oplever repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen i form plakater, informationsmateriale, projektuger, foredrag eller oplæg og film.

Samlet tyder det på, at der er stor mangel på repræsentation af forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer i det danske skolesystem. Det er tilfældet, da svarfordelingen her viser, at LGBTQ+ eleverne generelt ikke oplever, at skolemiljøet består af et mangfoldigt billede af forskellige livsformer og identiteter.

En anonym respondent beskriver vigtigheden af LGBTQ+ repræsentation på skolen således:

“Jeg vil mene, at der burde sættes mere fokus på både skolekulturen, og undervisningen inden for lige det her område. Da jeg var elev, kan jeg huske, at jeg ikke havde nogen mulighed for at snakke med nogle om de problemer som jeg gik igennem (her identitetsproblemer), men at jeg i stedet blev nødt til at søge på internettet. Der burde være nemmere adgang for disse unge mennesker. [...] Samtidig burde lærere som underviser, vælge undervisningsmaterialer som også har forskellige former for LGBTQ+ præsentation - da jeg selv har oplevet at unge "accepterer" dette bedre, og forstår det bedre, hvis det kommer i form af undervisningsmateriale.”

Stor oplevelse af mangelfuld viden om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter blandt lærere og pædagoger

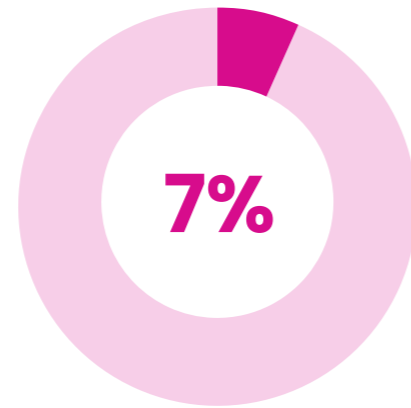
LGBTQ+ eleverne er blevet spurgt, om de oplever, at lærere og pædagoger på deres skole har viden om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter for at afdække elevernes opfattelse af fagpersonernes viden på skolen.

Kun 7 % af LGBTQ+ eleverne oplever at deres lærere eller pædagoger har meget viden om forskellige seksuelle orienteringer

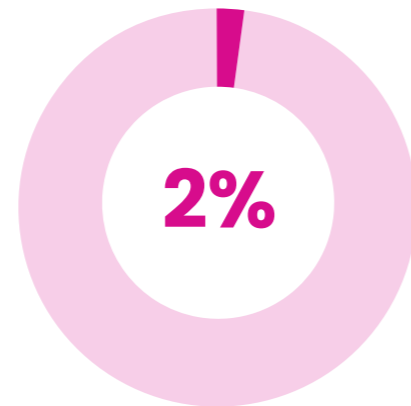
I spørgeskemaundersøgelsen svarer kun 7 % af LGBTQ+ eleverne, at de oplever, at deres lærere eller pædagoger i meget høj eller høj grad har viden om forskellige seksuelle orienteringer. 61 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke oplever at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer.

Kun 2 % af LGBTQ+ eleverne oplever at deres lærere eller pædagoger har meget viden om forskellige kønsidentiteter

Endvidere svarer kun 2 % af LGBTQ+ eleverne, at de oplever at deres lærere eller pædagoger i meget høj eller høj grad har viden om forskellige kønsidentiteter, mens hele 80 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter. Det er iøjefaldende, at mere end 6 ud af 10 (61 %) ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer, og 8 ud af 10 (80 %) ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter. Det viser med stor tydelighed, at der er behov opkvalificering og efteruddannelse af lærere og pædagoger i LGBTQ+ kompetencer og at læreruddannelsen skal indeholde viden om dette.

af LGBTQ+ eleverne oplever at deres lærere eller pædagoger i meget høj eller høj grad har viden om forskellige seksuelle orienteringer

af LGBTQ+ eleverne oplever at deres lærere eller pædagoger i meget høj eller høj grad har viden om forskellige kønsidentiteter

61%

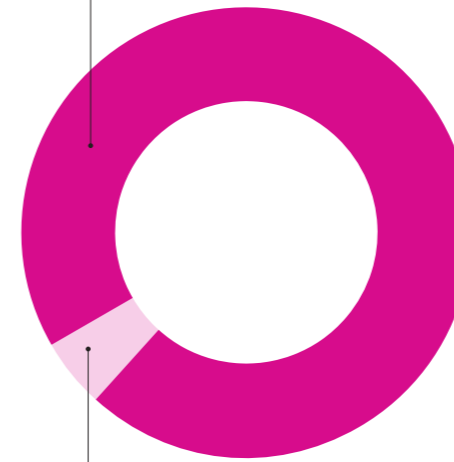
af LGBTQ+ eleverne oplever **ikke** at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer

80%

af LGBTQ+ eleverne oplever i **ikke** at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter

95%

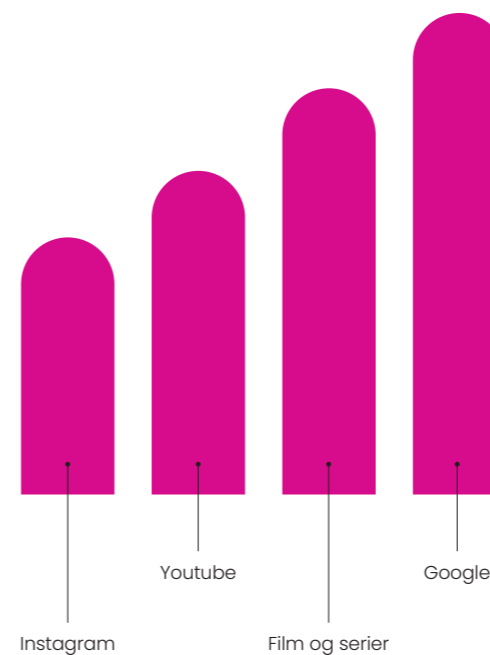
af LGBTQ+ eleverne svarer, at de har opsøgt viden og information om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i fritiden

5%

af LGBTQ+ eleverne svarer, at de ikke har opsøgt viden og information om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i fritiden

LGBTQ+ eleverne søger i deres fritid selv viden på:

LGBTQ+ eleverne søger information og viden om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering i fritiden

I spørgeskemaundersøgelsen er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt, hvor de har opsøgt viden om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet uden for skolen.

95% af LGBTQ+ eleverne har opsøgt viden og information om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i fritiden

I vores undersøgelse svarer 95% af LGBTQ+ eleverne, at de har opsøgt viden og information om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i fritiden. Kun 5% svarer, at de ikke har opsøgt viden om seksuelle orienteringer og/eller kønsidentiteter i fritiden, hvilket tyder på, at den manglende viden og undervisning i skolen bevirker, at LGBTQ+ eleverne er nødsaget til at finde viden og information i deres fritid.

Kigger vi på LGBTQ+ elevernes tilkendegivelser af, hvor de opnår deres viden, kan vi således se, at de mest anvendte informationskilder langt fra er i skoleregii, men i stedet er Google (79 %), film og serier (61 %), YouTube (60 %), LGBTQ+ hjemmesider (53 %) og Instagram (42 %). Næsten hver anden respondent (46 %) svarer, at de har taget en test på internettet, hvilket kan skyldes et behov for afklaring om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet.

En anonym respondent beskriver det således:

"I min folkeskole husker jeg ikke på noget tidspunkt at have hørt om LGBTQ+ personer, og jeg tror derfor, at det tog mig så langt tid at finde ud af hvem jeg er. Det er svært selv at skulle undersøge alt, når man ikke engang får hjælp til at starte eller ved hvor man kan starte."

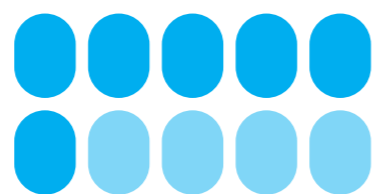
05 Behov for inkluderende fællesskaber uden for skolen

- Anderkendelse
- Ungdom
- Respekt
- Accept

64%

af de adspurgte, har svaret, at de kunne være interesseret i at deltage i et AURA-fællesskab

svarer, at oplysning om AURA-fællesskaberne vil få dem til at komme til et arrangement

32%

af de adspurgte, har svaret, at de ville komme, hvis forældre og venner ikke får det af vide

24%

af de adspurgte, har svaret, at de ville komme, hvis de kan deltage anonymt

Stort behov for inkluderende fællesskaber uden for skolen

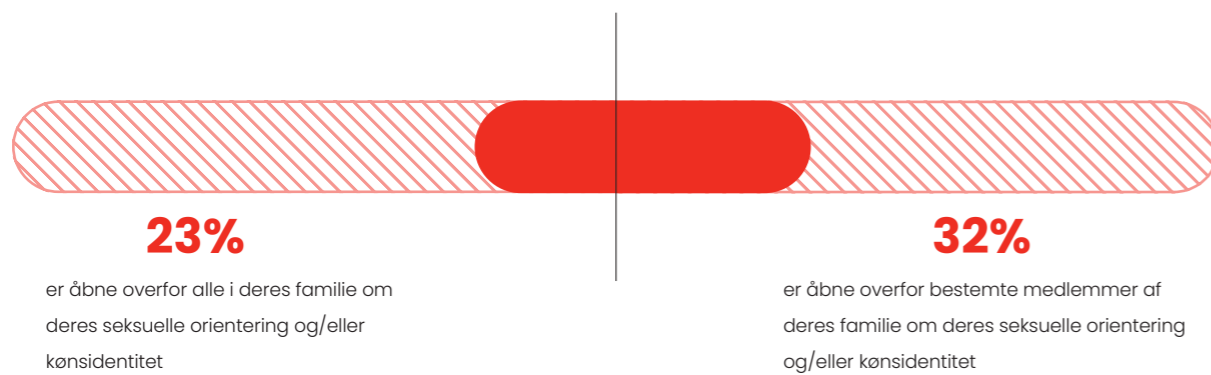
I LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark tilbyder vi fællesskaber uden for skolen, som vi kalder AURA-fællesskaber. AURA findes i mange byer i Danmark bl.a. i Aabenraa, Esbjerg, Trekantområdet, Aarhus, Viborg, Aalborg, Holstebro og København. AURA er et akronym og står for Anerkendelse, Ungdom, Respekt og Accept.

Det er et fristed for unge LGBTQ+ personer, der har lyst til at møde jævnaldrende i trygge(re), hyggelige og alkoholfrie rammer. Det er et socialt tilbud for unge under 18 år, der bryder med normer for køn og/eller seksuel orientering, og som har lyst til at møde andre unge LGBTQ+ personer.

I vores undersøgelse tyder det på, at der er et stort behov og efterspørgsel efter trygge fællesskaber uden for skoleregi blandt børn og unge LGBTQ+ personer, når mere end 6 ud 10 (62 %) svarer, at de kunne være interesseret i at deltage i et AURA-fællesskab. 6 ud af 10 (60 %) svarer, at oplysning om AURA-fællesskaberne vil få dem til at komme til et arrangement. 29 % svarer, at en personlig invitation vil få dem til at komme til et arrangement, mens 58 % svarer, at gratis adgang også spiller en stor rolle for, om de vil komme.

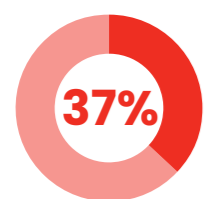
Det er værd at bemærke, at næsten hver tredje (32 %) svarer, at de ville komme, hvis forældre og venner ikke får det af vide og næsten hver fjerde (24 %) svarer, at de vil komme, hvis de kan deltage anonymt. Det indikerer desværre, at mange børn og unge er nervøse for, at deres familie og venner skal opdage, at de deltager i arrangementer for unge, der bryder med normer for køn og/eller seksuel orientering, og de spørger sig selv om de forestiller sig at få deraf. Det er selvfølgelig noget, de frivillige i AURA-fællesskaberne er meget opmærksomme på, men det er alt andet lige svært for unge at tage til et arrangement uden deres forældres viden.

06 Åbenhed og accept i familien

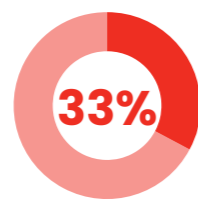

36%

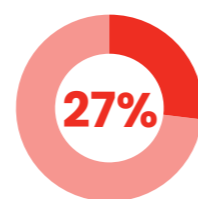
er ikke åbne for deres familie om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet

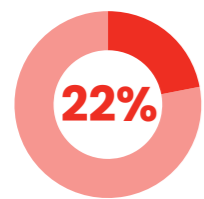
svarer at de tror, at det vil gøre deres liv mere besværligt

svarer at de tror at deres familie ikke vil kunne forstå deres LGBTQ+ identitet

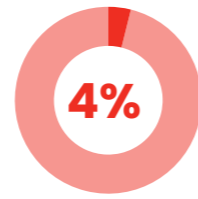
svarer at de tror, at deres familie ikke vil acceptere deres LGBTQ+ identitet

svarer at de skammer sig over deres kønsidentitet og/eller seksualitet

svarer at de frygter, at miste kontakten til deres familie, hvis de fortæller om deres LGBTQ+ identitet

svarer at de tror, at de vil blive smidt ud hjemmefra eller blive mobbet af deres familie

34%

har ikke behov for at være åbne om deres LGBTQ+ identitet over for familien

32%

er ikke åbne over for personer i familien, fordi de er uafklaret/i tvivl om deres LGBTQ+ identitet

Manglende accept og åbenhed i mange familier

Forældre og familien har også et stort ansvar for, at børn og unge LGBTQ+ personer trives, har det godt med sig selv og føler sig accepteret, og måske ligefrem hjælpe deres børn og unge til at finde fællesskaber de kan deltage i, hvor andre har samme eller lignende erfaringer og tanker om livet som dem selv.

Kun 23 % af børn og unge LGBTQ+ personer er åbne over for alle i deres familie om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet

I spørgeskemaundersøgelsen svarer kun 23 %, at de er åbne over for alle i deres familie om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet. Næsten hver tredje (32 %) svarer, at de kun er åbne over for bestemte familiemedlemmer om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet, hvoraf en eller to af deres forældre, stedforældre eller værge (23 %) er det mest hyppige svar.

Knap 4 ud af 10 (36 %) svarer, at de ikke er åbne over for deres familie om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet. Det indikerer, at mange børn og unge LGBTQ+ personer ikke er åbne over for deres familie om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet.

Mere end 1 ud af 4 er ikke åbne over for deres familie, fordi de ikke tror at de vil acceptere det

Kigger vi på årsagerne til, at LGBTQ+ elever ikke er åbne over for deres familie, svarer næsten 4 ud af 10 (37 %), at de tror, at det vil gøre deres liv mere besværligt. Hver tredje svarer (33 %), at de ved at deres familie ikke ville kunne forstå det. Mere end 1 ud af 4 (27 %) svarer, at de ikke tror, deres familie vil acceptere deres LGBTQ+ identitet.

32 % svarer, at de ikke er åbne over for personer i familien, fordi de er uafklaret/i tvivl om deres LGBTQ+ identitet. Det er værd at bemærke, at mere end hver tredje (34 %) svarer, at de ikke har behov for at være åbne om deres LGBTQ+ identitet over for familien. De kvantitative data belyser ikke baggrunden for, at respondenterne svarer, at de ikke har behov for dette.

Ydermere svarer mere end hver femte (22 %), at de skammer sig over deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering og derfor ikke har fortalt det til deres familie. 1 ud af 10 (10 %) svarer, at de ikke er åbne over for deres familie, fordi de tror, at familien vil undgå kontakt med dem og 4 % svarer, at de tror, at de vil blive smidt ud hjemmefra eller blive mobbet af deres familie.

Samlet set er det et bekymrende billede af manglende åbenhed blandt børn og unge LGBTQ+ personer over for familien, der tegner sig.

12%

af LGBTQ+ elevernes forældre, stedforældre eller værger **har fortalt dem om forskellige kønsidentiteter**

41%

af LGBTQ+ elevernes forældre, stedforældre eller værger **har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer**

20%

af LGBTQ+ eleverne er meget enige i at deres forældre, stedforældre eller værger **er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter**

af LGBTQ+ eleverne er **delvist uenige eller helt uenige** i at deres forældre, stedforældre eller værger er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter

39%

af LGBTQ+ eleverne er meget enige i at deres forældre, stedforældre eller værger **er åbne og accepterende over for forskellige seksuelle orienteringer**

14%

af LGBTQ+ eleverne er **delvist uenige eller helt uenige** i at deres forældre, stedforældre eller værger er åbne og accepterende over for forskellige seksuelle orienteringer

Kun 12 % har oplevet, at deres forældre eller værger har fortalt dem om forskellige kønsidentiteter

I vores undersøgelse spørger vi endvidere LGBTQ+ eleverne, om deres forældre har fortalt dem om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer. Kun 12 % svarer, at deres forældre, stedforældre eller værger har fortalt dem om forskellige kønsidentiteter

Kun 4 ud af 10 har oplevet, at deres forældre eller værger har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer

Kun 41 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at deres forældre, stedforældre eller værger har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer. Det tyder på, at det er en særlig udfordring for børn og unge LGBTQ+ personers forældre, stedforældre eller værger(r), såvel for lærere i skolen, at italesætte og fortælle om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer. Det indikerer dog også, at forældre, stedforældre eller værger fortæller mere om forskellige seksuelle orienteringer (41 %) end forskellige kønsidentiteter (12 %).

Mange LGBTQ+ elever oplever ikke at deres forældre/værger er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer

I vores undersøgelse har vi også spurgt om LGBTQ+ eleverne oplever, at deres forældre/værger er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter og seksuelle

orienteringer. Kun 20 % svarer, at de er meget enige i, at deres forældre/værger er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter, mens 25 % svarer, at de er delvist uenige eller helt uenige i, at deres forældre/værger er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter.

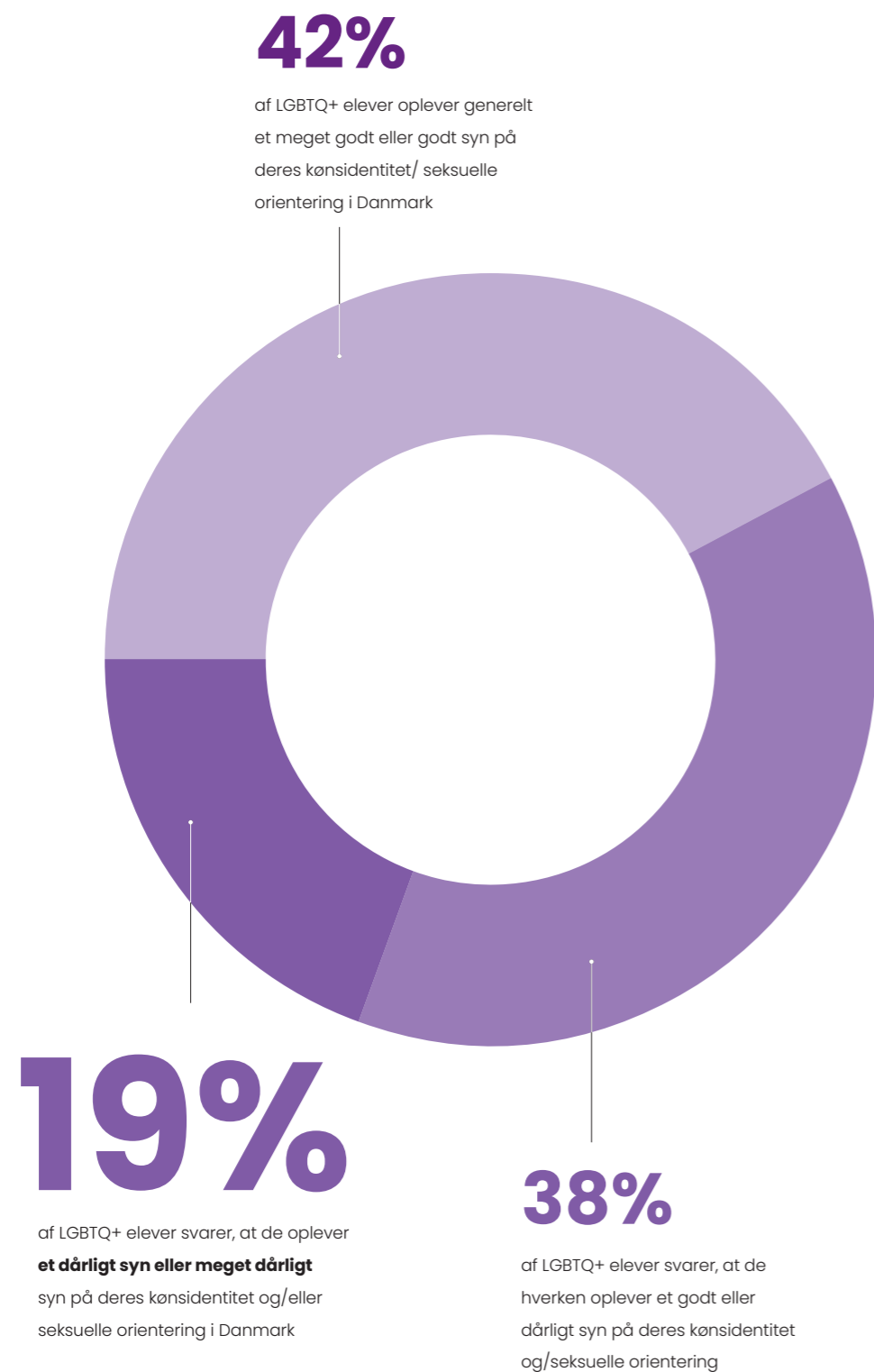
Endvidere svarer 39 %, at de er meget enige i, at deres forældre/værger er åbne og accepterende over for forskellige seksuelle orienteringer, svarer 14 %, at de er delvist uenige eller helt uenige i, at deres forældre/værger er åbne og accepterende over for forskellige seksuelle orienteringer.

En anonym respondent beskriver det således:

"Jeg var ikke bevidst om, at jeg var queer, før jeg gik ud af folkeskolen, fordi der ikke var nogen form for repræsentation af andre end heteroseksuelle mennesker, hverken i skolen eller derhjemme. Den generelle tendens var, at alt andet end heteroseksualitet var skamfuldt og 'anderledes'."

Det er stærkt bekymrende. Det er selvfølgelig afgørende, at opdragelsen inkluderer en fortælling om et mangfoldigt syn på mennesker, så man føler sig tryk og accepteret, særligt for børn og unge LGBTQ+ personer. Tryk og accept skabes gennem respektfuld og inkluderende læring om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer både derhjemme og i skolen. Derfor ser vi, at vi står over for en udfordring, der ikke blot skal løftes i skolen, men i hele samfundet, så ingen vokser op og frygter for manglende accept og anerkendelse af deres LGBTQ+ identitet.

07 Omverdenens syn på egen LGBTQ+ identitet

Børn og unges LGBTQ+ personers oplevelse af omverdenens syn på deres LGBTQ+ identitet er blevet belyst gennem dette spørgsmål:

“Hvordan oplever du generelt synet på din kønsidentitet og/eller din seksuelle orientering i Danmark?”

Knap hver femte oplever et dårligt syn på deres LGBTQ+ identitet i Danmark

I vores undersøgelse svarer kun 42 % af børn og unge LGBTQ+ personer, at de generelt oplever et meget godt eller godt syn på deres kønsidentitet og/seksuelle orientering i Danmark. 38 % svarer, at de hverken oplever et godt eller dårligt syn på deres kønsidentitet og/seksuelle orientering. Det er opsigtsvækkende, at knap hver femte (19 %) svarer, at de oplever et dårligt syn eller meget dårligt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering i Danmark.

I undersøgelsen “Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet” foretaget af ALS Research i 2020, er overstående spørgsmål også blevet stillet. Her svarer 53 % af LGBT-personer, at de oplever et godt syn på deres kønsidentitet/seksuelle orientering, mens 12 % oplever et dårligt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering.

Det tyder på, at færre børn og unge LGBTQ+ personer oplever et godt syn på deres kønsidentitet/og eller seksuelle orientering (42 %) i vores undersøgelse sammenlignet med LGBT-personer i den anden undersøgelse (53 %). Det kan muligvis forklares med deres oplevelse af skolen og i hjemmet, som data fra denne undersøgelse viser, der på mange måder er ubehagelig og ensom for mange børn og unge LGBTQ+ personer. Det er ikke blevet undersøgt yderligere, hvad der ligger til grund for denne forskel, da det vil kræve en mere dybdegående undersøgelse.

08 LGBTQ+ elevernes bud på en mere mangfoldig og inkluderende skole

4%

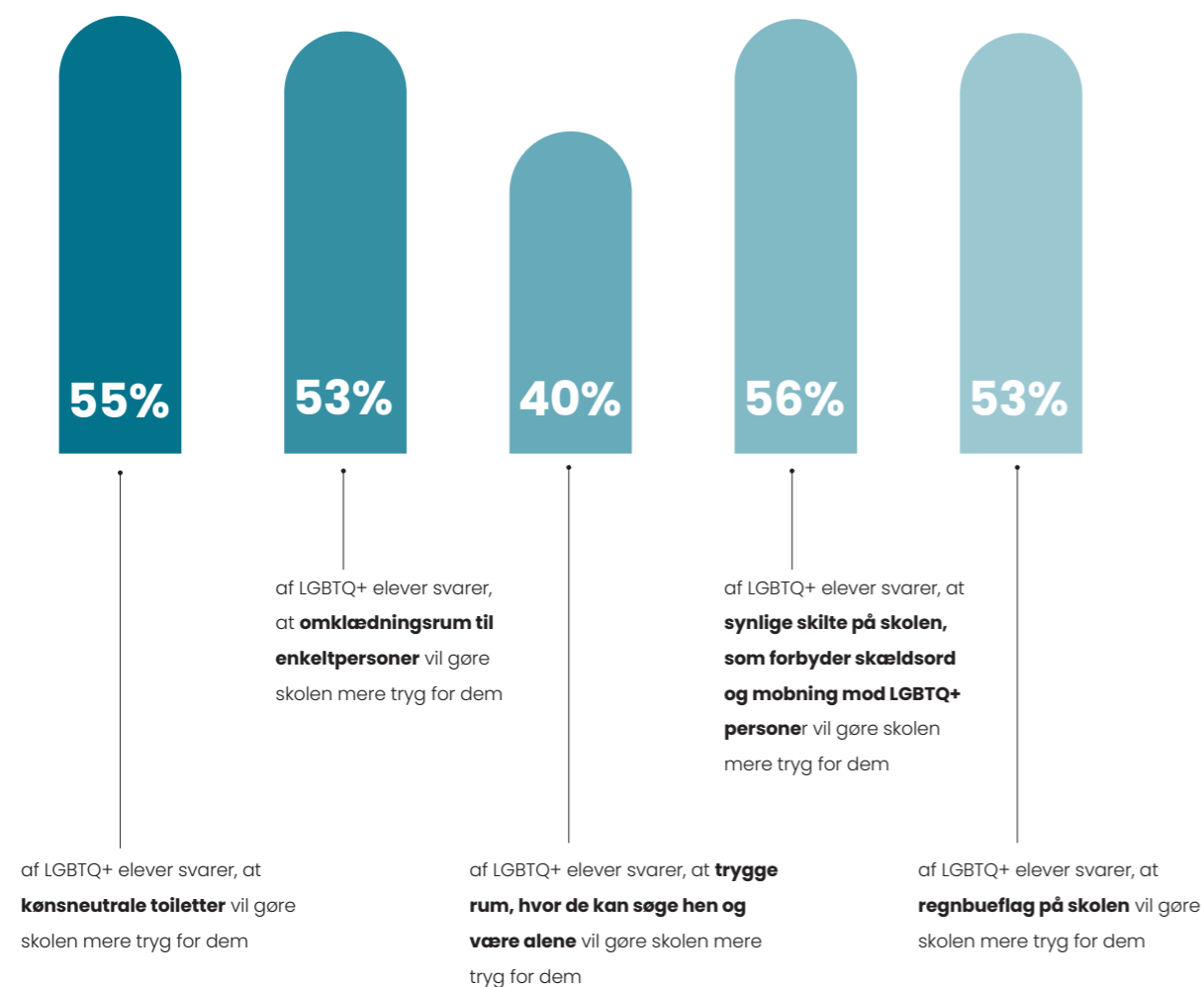
af LGBTQ+ elever svarer, at de mener, at **undervisning i skolen er god nok, som den er**

9%

af LGBTQ+ elever svarer, at de mener at **skolens indretning er god nok, som den er**

12%

af LGBTQ+ elever svarer, at de **føler sig trygge og inkluderede på skolen**

I vores undersøgelse er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt ind til, hvad de mener kan skabe en mere inkluderende og mangfoldig skole. Det har vi gjort for at give ordet til dem, det hele handler om; LGBTQ+ eleverne. Svarmulighederne er udformet på baggrund af vores erfaringer fra arbejdet med målgruppen.

Det er opsigtsvækkende, at kun 4 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de føler undervisning i skolen er god nok, som den er. Kun 9 % svarer, at skolens indretning er god, som den er, og kun 12 % svarer, at de føler sig trygge og inkluderede på skolen. Det indikerer, at der er behov for forandringer for at skabe en mere inkluderende og mangfoldig skole, særligt for LGBTQ+ eleverne, men til gavn for alle elever.

En mere inkluderende og tryk skoleindretning

I forhold til skoleindretningen, svarer LGBTQ+ eleverne, at særligt kønsneutrale toiletter (55 %) og omklædningsrum til enkeltpersoner (53 %) vil gøre skoleindretningen mere bedre og mere tryk for dem. Lige netop disse tiltag vil gøre en stor forskel for transkønnede og kønsdiverse elever, fordi det vil skabe en anerkendelse og synlighed af forskellige kønsidentiteter på skolen. Dermed skabe et mere inkluderende og trykt skolemiljø for LGBTQ+ eleverne.

40 % svarer, at trykke rum, hvor de kan søge hen og være alene vil gøre skolen bedre og mere tryk for dem. 56 % svarer, at synlige skilte på skolen, som forbyder skældsord og mobning mod LGBTQ+ personer vil gøre skolens indretning bedre og mere tryk for dem. 53 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at regnbueflag på skolen er noget, der vil gøre skolen bedre og mere tryk.

Det er iøjefaldende, at mange af de ting, som eleverne efterspørger synes at være lige til for skolerne at imødekomme. Det er dog ikke ens betydende med, at skolerne kan nøjes med "kun" at hænge regnbueflag op. Disse tiltag er en del af en helhedsorienteret indsats, som også inkluderer undervisningen og skolekulturen.

En mere mangfoldig og inkluderende undervisning

I undervisningen efterspørger LGBTQ+ eleverne generelt mere viden om forskellige seksuelle orienteringer (87 %) og kønsidentiteter (82 %), samt en bedre seksualundervisning med fokus på forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer (87 %).

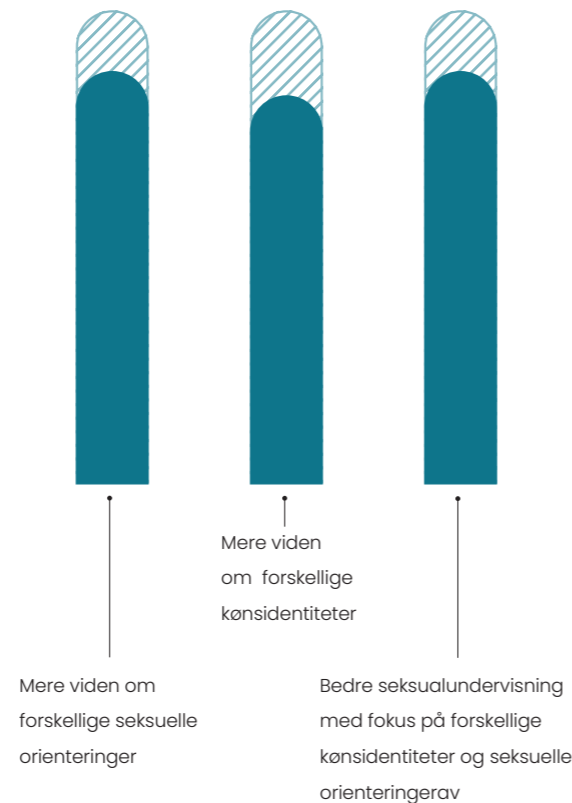
En anonyme respondent beskriver betydningen af mere undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer således:

“Hvis jeg kunne ændre noget i skolen i dag, skulle det helt klart være at ændre på elevernes pensum og undervisningsmateriale. Da jeg gik i folkeskole, var der slet ikke blevet nævnt noget om homo-, bi- eller panseksualitet, hvilket ledte til, at man, som LGBTQ+ elev, blev fremmedgjort, og man stod alene med sine problemer.”

Mange LGBTQ+ elever efterspørger ligeledes, at lærerne vidste mere om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter og talte mere åbent om det for at sikre en bedre og mere tryk undervisning (75 %), hvilket underbygger den manglende oplevelse af viden på området blandt LGBTQ+ eleverne i vores undersøgelse.

Der er ligeledes et ønske om, at der ikke skal være kønsopdelt undervisning og aktiviteter (59 %), og der skal et større fokus på personlige pronomener, så undervisningen bliver bedre og mere tryk (54 %). Kønsopdelt undervisning kan bidrage til usynliggørelse af transkønnede og kønsdiverse elever og skabe utryghed og fremmedgørelse for dem. Derfor er et større fokus på personlige pronomener og ingen kønsopdelt undervisning og aktiviteter nødvendigt, for at synliggøre accepten og anerkendelsen af forskellige kønsidentiteter i undervisningen og på skolen generelt. Dermed skabe et mere inkluderende og trykt undervisningsmiljø for LGBTQ+ eleverne.

LGBTQ+ elever efterspørger bl.a. følgende:

75%

efterspørger ligeledes, at lærerne vidste mere om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter og talte mere åbent om det for at sikre en bedre og mere tryk undervisning

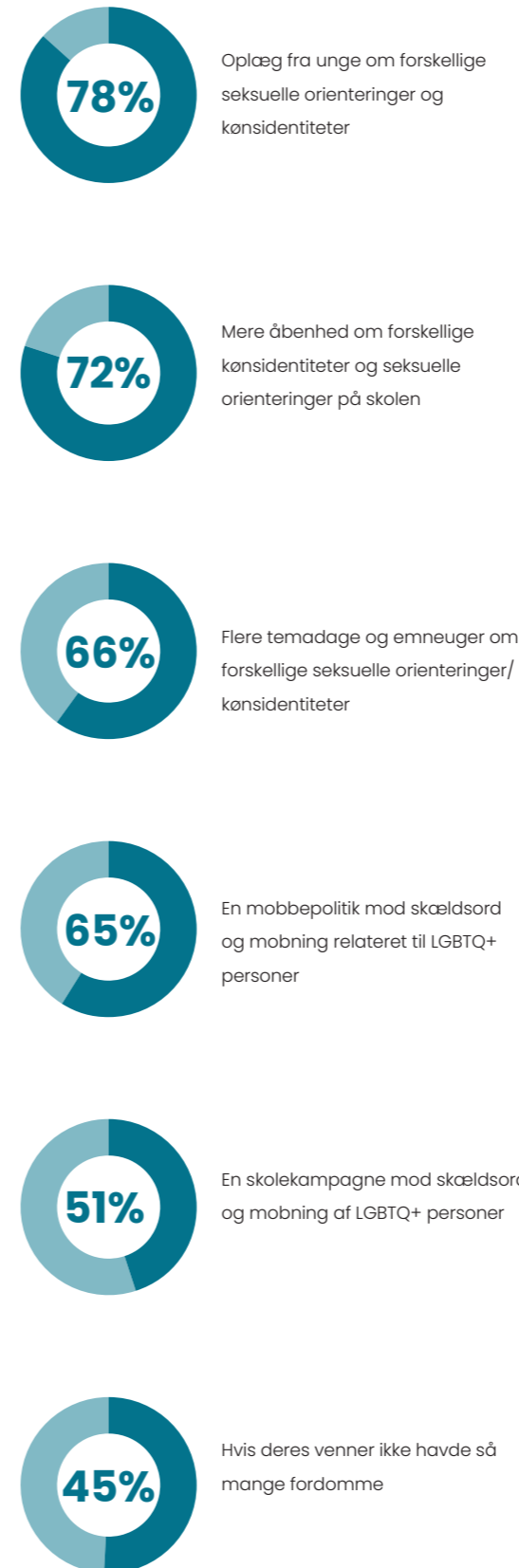
↓59%

ønsker at der **ikke skal være** kønsopdelt undervisning og aktiviteter

↑54%

ønsker at der skal være **et større fokus** på personlige pronomener

LGBTQ+ elever mener bl.a. at følgende vil gøre skabe større tryk på skolen:

En mere åben og tryk skole

For at skabe en mere åben og tryk skole efterspørger LGBTQ+ eleverne oplysning og information om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer. 78 % svarer, at oplæg fra unge om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter vil gøre deres skole mere åben og tryk. 72 % svarer, at hvis de talte mere åbent om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer på skolen, vil den blive mere åben og tryk. Det er ikke overraskende, når vores undersøgelse viser, at en manglende repræsentation og oplysning om LGBTQ+ identiteter med stor tydelighed er en udfordring i det danske skolesystem.

Ydermere svarer 66 %, at flere temadage og emneuger om forskellige seksuelle orienteringer/kønsidentiteter ville hjælpe på deres oplevelse af tryk og åbenhed. 65 % svarer, at en mobbepolitik mod skældsord og mobning relateret til LGBTQ+ personer vil hjælpe på oplevelsen af tryk og åbenhed på skolen, og 51 % svarer, at en skolekampagne mod skældsord og mobning af LGBTQ+ personer vil gøre skolen mere åben og tryk. 45 % svarer, at hvis deres venner ikke havde så mange fordomme, så ville skolen være mere åben og tryk for dem.

En anonym respondent forklarer behovet for forebyggelse af diskriminerende sprogbrug således:

*“Hvis jeg skulle ændre noget i skolen, så skulle det **KLART** være sprogbrug! Jeg ved ikke hvor mange gange jeg har hørt ordene ‘bøsse’, ‘homo’, ‘bøssesvin’ osv. blive brugt som skældsord. Og det kan godt være folk bare ikke tænker over det. Men det kan faktisk såre andre mennesker.”*

Slutteligt svarer 59 % af LGBTQ+ eleverne, at støttepersoner på skolen, som ved noget om deres seksuelle orientering og kønsidentiteter vil gøre skolen mere åben og tryk. Det underbygger den manglende oplevelse af kunne søge hjælp på skolen, hvis man har brug for, hvilket mange LGBTQ+ elever oplever i vores undersøgelse.

Samlet set viser LGBTQ+ elevernes forslag til løsninger på, hvad der kan skabe en mere mangfoldig og inkluderende skole, at det kræver en helhedsorienteret indsats – både i skolens indretning, undervisning og skolekultur – at sikre mere trivsel og bedre vilkår for LGBTQ+ eleverne i skolen.

Derfor håber vi, at rapporten vil vække interesse for et bredt spektrum af aktører på skole- og uddannelsesområdet, herunder Danmarks Lærerforening, BUPL, Skolelederforeningen, kommunalpolitikere, folketingspolitikere og Børne- og Undervisningsministeriet, samt de dele af forskningsverdenen, der interesserer sig for unge- og skoleområdet mhp. at belyse denne ellers oversete elevgruppes trivsel, livsmuligheder og vilkår yderligere.

I LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark ser vi frem til at understøtte udviklingen af løsningerne – både lokalt og nationalt – så undersøgelsens bekymrende og alarmerende resultater kan blive grundlag for en markant større indsats for en mere inkluderende og mangfoldig skole til gavn for alle elever. Ligeværd er en grundsten i det danske skolesystem, men det er desværre tydeligt, at alt for mange LGBTQ+ elever ikke anses for ligeværdige i deres dagligdag i skolen. Derfor skal vi stoppe diskrimination i skolen.

“Hvis jeg kunne ændre noget i skolen i dag, skulle det helt klart være at ændre på elevernes pensum og undervisningsmateriale. Da jeg gik i folkeskole, var der slet ikke blevet nævnt noget om homo-, bi- eller panseksualitet, hvilket ledte til, at man, som LGBTQ+ elev, blev fremmedgjort, og man stod alene med sine problemer.”

– Anonym respondent

“Hvis jeg kunne ændre én ting, ville det være at få bedre undervisning omkring LGBTQ+ identiteter. Det synes jeg klart, der er en mangel på. Jeg tænker det ville hjælpe meget, hvis unge i folkeskolen blev oplyste om LGBTQ+ identiteter ville det sandsynligvis betyde, at det ikke blev stigmatiseret så meget, som det nu gør. En øget forståelse for LGBTQ+ identiteter vil uden tvivl gøre skolegangen tryggere for os.”

– Anonym respondent

“Hvis jeg skulle ændre noget i skolen, så skulle det KLART være sprogbrug! Jeg ved ikke hvor mange gange jeg har hørt ordene ‘bøsse’, ‘homo’, ‘bøssesvin’ osv. blive brugt som skældsord. Og det kan godt være folk bare ikke tænker over det. Men det kan faktisk såre andre mennesker.”

– Anonym respondent

Kvalitetsvurdering af rapporten

Af Jacob Højgaard Christensen, Adjunkt og viceleder af Nationalt Center for Skoleforskning, Aarhus Universitet

LGBT+ Ungdoms og LGBT+ Danmarks rapport bidrager med ny viden om, hvordan nuværende og tidligere LGBTQ+ elever oplever/oplevede grundskolen, samt hvordan de trives/trivedes med at gå i skole. Særligt interessante er rapportens sammenligninger med den nationale trivselsmåling i grundskolen samt øvrige undersøgelser, der har fokuseret på LGBTQ+ personers oplevelser og trivsel. På tværs af undersøgelserne er der ikke stillet besluttet ens spørgsmål med dertilhørende ens svarkategorier. Imidlertid ligner spørgsmål og svarkategorier i de forskellige undersøgelser hinanden i en sådan grad, at sammenligningerne er valide i analytisk øjemed, og resultaterne heraf er opsigtsvækkende.

Rapporten bygger på en spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført som en websurvey. Denne metodiske tilgang har nogle klare fordele i form af at være billig og nem at administrere (Callegaro, Manfreda, & Vehovar, 2015). Det er også hurtigt at distribuere spørgeskemaer til en stor gruppe af mulige respondenter, som kan deltage anonymt (Couper & Miller, 2008). Dette medfører typisk, at et stort antal respondenter deltager, og dermed højnes den statistiske styrke (Fan & Yan, 2010). Endvidere kan resultater hurtigt og nemt analyseres deskriptivt. Disse mange fordele er også benyttet i forbindelse med nærværende undersøgelse, som er gennemført af LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark. Følgelig kan det samlede antal anonyme respondenter (n=910) betragtes som tilfredsstillende i forhold til, at udføre de analyser, som præsenteres i rapporten, og i forhold til at opnå indsigt i de erkendelsesinteresser, som danner udgangspunkt for undersøgelsen.

Imidlertid er websurvey også en metodisk tilgang, som har nogle udfordringer og begrænsninger (Biffignandi & Bethlehem, 2012; Naithani, 2011). Eksempelvis er det velkendt, at særlige grupperinger af respondenter ofte vælger at deltage. Det kan være personer som i særlig høj grad synes, at undersøgelsens formål er vigtigt imens andre, som ikke er af samme opfattelse, undlader at medvirke (Bethlehem, 2010; Steinmetz, Bianchi, Tijdens, & Biffignandi, 2014). I undersøgelsen af LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark er der i dette perspektiv risiko for at personer, som i særlig høj grad har oplevet de problematikker som undersøges, også finder undersøgelsen vigtig. Yderligere er der risiko for, at respondenter, som ikke er åbne omkring deres kønsidentitet eller seksuelle orientering, fravælger at deltage pga. frygt for, at deres anonymitet bliver kompromitteret – også selvom undersøgelsen garanterer fuld anonymitet. Sådanne bias (og formentligt flere) er uundgåelige og umulige at kontrollere fuldt ud i forbindelse med websurveys – det er et vilkår (Menachemi, 2011). Dette implicerer risiko for, at resultater ikke er repræsentative i forhold til den samlede population af LGBTQ+ elever.

På grund af websurveys potentielle bias gennemføres der typisk en analyse af, hvor repræsentative deltagende respondenter er i forhold til den undersøgte population generelt (Sue & Ritter, 2012). I nærværende undersøgelse har LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark også gennemført sådanne analyser, som viser en bred repræsentativitet i forhold til forskellige kønsidentiteter, seksuelle orienteringer, geografisk spredning, alder og demografi i form af størrelse på den by hvor respondentens grundskole ligger/lå. Læseren af rapporten bør være opmærksom på, at selvom der er en bred repræsentativitet, så er der også respondentgrupper, som henholdsvis er over- og

underrepræsenteret. Rapporten er transparent på dette område, hvilket er god formidlingspraksis, når undersøgelsesresultater bliver rapporteret.

To baggrundsvARIABLES, som ofte bruges til at vurdere repræsentativitet i forbindelse med spørgeskemaundersøgelser er socioøkonomisk- og etnisk baggrund (Blasius & Thiessen, 2012; Singh, 2011). Disse er ikke undersøgt i dette studie, hvilket kunne have været interessant. Både i forhold til repræsentativitet, men også i forhold til at analysere, hvordan forskellige respondentkategorier responderer forskelligt i forhold til de undersøgte tematikker.

Et andet forbehold ved undersøgelsen som læseren bør være opmærksom på er, at de ældste respondenter, som deltager er 25 år gamle. Dermed er det ca. 10 år siden, de forlod grundskolen. Dette implicerer mindst fire bias: 1) det kan måske være svært for de ældste respondenter at huske tilbage til deres tid i grundskolen, 2) måske har negative oplevelser bidt sig mere fast end positive oplevelser i respondenternes hukommelse, 3) grundskolen kan have ændret sig i løbet af de 10 år, som er gået, og 4) samfundskulturen har måske ændret sig inden for de emner, der undersøges – måske har den ikke – vi ved det ikke med sikkerhed.

Udfordringer og begrænsninger ved websurveys er, som allerede nævnt, altid uundgåelige (Steinmetz et al., 2014). Imidlertid betyder det ikke, at resultaterne skal forkastes – de skal blot læses med begrænsninger og konkrete forbehold in mente. Resultaterne af nærværende undersøgelse indikerer tydeligt, at de deltagende LGBTQ+ elever føler sig markant mindre glade for at gå i skole i forhold til elever generelt. De oplever en højere grad af mistrivsel og ensomhed. De er oftere udsat for mobning, og de oplever meget ofte homofobiske og transfobiske skældsord som en del af skolens hverdag. Problematikkerne, som påpeges bør tages alvorligt, eftersom der gennemsnitligt sidder 1-2 LGBTQ+ elever i hver af samtlige danske grundskoleklasser. Således fortjener rapportens resultater og anbefalinger at blive gransket af politikere, beslutningstagere og aktører på skole- og uddannelsesområdet.

Rapportens resultater kan også betragtes som udgangspunkt for fremtidige forskningsområder, hvor der fortsat mangler viden. Særligt i betragtning af de metodiske udfordringer og begrænsninger, som er påpeget ovenfor. Rapporten lægger op til flere og mere systematiske kvantitative undersøgelser inden for dette område. Eksempelvis longitudinelle undersøgelser, der følger udviklingen over længere tid, ligesom det også fremhæves i rapportens anbefalinger. Et andet forskningsområde det fremadrettet vil være interessant at undersøge er, hvordan de problematikker som rapporten påpeger korrelerer med andre variable. Eksempelvis hvordan LGBTQ+ elevers trivsel og oplevelser påvirker deres læring, socialisering og dannelse i skolen. Eller hvordan baggrundsvARIABLES såsom socioøkonomisk status, etnicitet, alder og geografi korrelerer med rapportens resultater omhandlende LGBTQ+ elevers trivsel. Videre undersøgelser kan også oplagt gennemføres kvalitativt med henblik på at søge plausible forklaringer på rapportens mange statistiske resultater og udlede dybdeforståelser heraf.

Disclaimer:

Jacob Højgaard Christensen er ansat som Adjunkt ved Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU) på Aarhus Universitet, og han er viceleder af Nationalt Center for Skoleforskning (NCS). Hans forskningsområde omhandler bl.a. trivsel og mental sundhed blandt elever i grundskolen. Jacob har fungeret som ekstern konsulent i forhold til at kvalificere formidlingen af LGBT+ Ungdoms og LGBT+ Danmarks undersøgelse, og han har modtaget betaling herfor.

Metode

Rapporten bygger på en anonym spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført som en websurvey. Websurvey som metode har nogle styrker og svagheder, hvilket også er gældende for vores undersøgelse. Læs mere herom i overstående afsnit "Kvalitetsvurdering af rapporten". Undersøgelsen er gennemført anonymt for at overholde persondataloven og sikre respondenternes anonymitet i præsentationen af resultaterne.

I undersøgelsen blev det oplyst, at spørgeskemaundersøgelsen er anonym og forbeholdt personer til og med 25 år. Undersøgelsen har til formål at undersøge, hvordan LGBTQ+ personer trives i grundskolen. Undersøgelsen er opbygget således, at man sagtens kan deltage, selvom man er gået ud af grundskolen. Respondenternes besvarelse skulle blot tage udgangspunkt i deres oplevelse af grundskolen som elev, særligt 7.klasse - 9. klasse (10. klasse).

LGBTQ+ er en fællesbetegnelse for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og queer, der beskriver personer, som bryder med normer for køn og/eller seksuel orientering. Plusset bruges til at forkorte fællesbetegnelsen og forsøge at inkludere bredest muligt, og inkluderer således personer, der f.eks. identificerer sig som non-binære, aseksuelle, panseksuelle også er medtænkt.

Spørgeskemaundersøgelsen er distribueret via Facebook, Instagram, direkte til LGBT+ Ungdoms medlemmer via mail, LGBT+ Ungdoms hjemmeside, LGBT+ Danmarks nyhedsbrev, med hjælp fra Sabaah, Copenhagen Pride, Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn, Sex og Samfund, Amnesty International Danmark og en række andre LGBTQ+ relaterede organisationer, foreninger og netværk, der har distribueret det via deres kommunikationskanaler.

I alt besvarede 1419 spørgeskemaet i perioden fra den 30. september 2020 til 24. oktober 2020, men kun 921 fuldførte hele spørgeskemaundersøgelsen. Derfor er 498 respondenter frasorteret, så den præsenterede data stammer kun fra respondenter, som har fuldført hele spørgeskemaet. Det store antal ikke-fuldt gennemførte besvarelser skyldes muligvis længden og antallet af spørgsmål i undersøgelsen. Det var forventeligt.

Derudover er personer under 13 år frasorteret (11 besvarelser), da de udgør en meget lille andel af respondenterne. Det betyder, at der reelt ikke er nogen undsigelseskraft om denne målgruppes oplevelser, fordi de næsten ikke er repræsenteret. Denne frasortering baserer sig også på en etisk vurdering af, hvornår respondenterne er i stand til at kunne besvare spørgeskemaundersøgelse uden hjælp fra en voksen. Der har vi vurderet, at 13 år er en passende nedre aldersgrænse med erfaringer fra vores arbejde med målgruppen. Det er ikke opsigtsvækkende, når man ser på undersøgelser internationalt. I Holland foretager man f.eks. målinger af LGBTQ+ elever fra 12 år og op (DCUM, 2018b).

Samlet set tager undersøgelsen altså udgangspunkt i 910 besvarelser. Af de 910 besvarelser, har vi opnået bred repræsentation både i forhold til seksuel orientering og kønsidentitet, hvor respondenterne har haft mulighed for at vælge mange flere forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter sammenlignet med tidligere undersøgelser på LGBTQ+ området, som det f.eks. er tilfældet i undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i

2020. Det er dermed de mest nuancerede data ift. identifikationsmarkører, der er blevet genereret på området til dato. Da undersøgelsen har til formål at belyse børn og unge LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i grundskolen har nuværende og tidligere skoleelever op til 25 år kunne besvare undersøgelsen med udgangspunkt i deres egen oplevelse af grundskolen som elev. Det har vi valgt for at give et helhedsorienteret indblik i LGBTQ+ personers oplevelse af grundskolen, på trods af at det skaber nogle usikkerheder i forhold til de ældste respondenters svar, som skal huske tilbage på deres skoletid. Læs mere herom i overstående afsnit "Kvalitetsvurdering af rapporten".

Det er dog rapportens tilknyttede eksperter opfattelse en fordel, at unge op til 25 år har kunnet besvare spørgeskemaet, da LGBTQ+ unge i alderen fra tidligt teenageliv til tidligt voksenliv ofte bearbejder problematikker i relation til deres LGBTQ+ identitet, som f.eks. internaliseret LGBTQ+ fobi, skam over sin LGBTQ+ identitet og den deraf afledte minoritetsstress. Derfor er det disses opfattelse, at netop respondenternes forholdsvis store aldersspænd giver et ærligt billede af respondenternes oplevelser om end det for mange af respondenternes vedkommende er et tilbageblik. At benytte sig af en forholdsvis bred aldersfordeling i respondentgruppen er denne undersøgelse midlertidig heller ikke ene om, men ses i flere undersøgelser af befolkningsgruppen f.eks. "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020 og Projekt SEXUS foretaget af Graugaard et al. i 2019, hvormed vores undersøgelse lægger sig metodisk i forlængelse af denne tilgang.

Operationalisering af tematikker i spørgeskemaet

Spørgsmålene i spørgeskemaet er udformet med inspiration fra tidligere undersøgelser på LGBTQ+ området f.eks. "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" (ALS Research, 2020) og Projekt SEXUS (Graugaard et al., 2019) samt anbefalinger fra Dansk Center For Undervisningsmiljø rapport "Hvordan kan vi følge LGBTI+ elevernes trivsel i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne?" (DCUM, 2018b).

Refleksion og åbenhed om kønsidentitet og seksuel orientering

I undersøgelsen spørges respondenterne om "Hvornår tænkte du første gang over din kønsidentitet?", "Hvornår talte du første gang med nogen om din kønsidentitet?", "Er der personer på din skole, som du har fortalt om din kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til?" og "Hvorfor har du ikke fortalt personer på skolen om din kønsidentitet og/eller seksuelle orientering?". Det er spørgsmål som er med til at tegne et billede af, hvornår eleverne reflekterer og taler åbent om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering og hvorvidt de oplever skolen som et trygt og accepterende sted at være åben om sin kønsidentitet og/eller seksuelle orientering.

LGBTQ+ elevers trivsel i skolen

Endvidere indeholder spørgeskemaet spørgsmål om elevernes trivsel og oplevelse af accept på skolen. Derfor er respondenterne blevet spurgt: "Føler du dig ensom på skolen?", "Kan du være dig selv over for dine klassekammerater?", "Hvordan har du det med at gå i skole?", "Har du på noget tidspunkt overvejet at skifte skole?", "Har du oplevet at have selvmordstanker, f.eks. tanker om at livet ikke er værd at leve eller tanker om at tage livet af dig selv?" og "Har du udført selvskaade, f.eks. ved at skære, kradse, brænde, bide eller slå dig selv?" (Selvskaade skal forstås som en bevidst handling, der medfører direkte fysiske skader, uden intention om selvmord, men for at lindre negative følelser). Det er spørgsmål, som skal belyse, hvordan LGBTQ+ elever trives i skolen og oplever skolemiljøet

Mobning og diskrimination

For at belyse mobning, diskrimination og diskriminerende sprogbrug har vi taget udgangspunkt i tidligere undersøgelser på området f.eks. Als Researchs rapport "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" fra 2020 og har stillet følgende spørgsmål: "Har du oplevet, at ord som "bøsse", "læbbe", "svans", "tranny" eller "gay" bliver brugt som skældsord på din skole?", "Har du oplevet at blive mobbet på baggrund af din kønsidentitet og/eller dit kønsudtryk, f.eks. valg af tøj, frisure eller omgang med andre på skolen?" og "Hvor har du oplevet at blive mobbet på baggrund af din kønsidentitet og/eller dit kønsudtryk?" for at afdække omfanget af skældsord, diskrimination og mobning samt undersøge, hvor på skolen det foregår.

LGBTQ+ undervisning og repræsentation på skolen

Spørgeskemaet indeholder også spørgsmål om undervisning og repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter på skolen med følgende spørgsmål: "Har du på skolen lært om forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet?", "I hvilke(t) fag lærte du om forskellige seksuelle orienteringer?", "Hvad har du lært om i seksualundervisningen på din skole?", "Føler du, at forskellige kønsidentiteter, f.eks. transkønnede, non-binære eller genderqueer er repræsenteret på plakater, i kampagner, temadage, projektuger eller lignende i dit klasselokale og på din skole generelt?" og "I hvilken grad oplever du, at dine lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet?". De spørgsmål er stillet for at afdække omfanget af LGBTQ+ undervisning og repræsentation på skolen samt oplevelsen af lærernes og pædagogernes viden på området. I forlængelse heraf er respondenterne blevet spurgt, om de har opsøgt viden eller information om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i fritiden for at afdække behovet for information blandt LGBTQ+ elever.

Behov for fællesskaber uden for skolen

I LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark tilbyder vi inkluderende og trygge fællesskaber uden for skolen, som vi kalder for AURA-fællesskaber. For at afdække behovet for inkluderende fællesskaber uden skolen er respondenterne blevet spurgt: "Kunne du være interesseret i at deltage i et fællesskab uden for skolen, hvor du kan møde andre unge med din seksuelle orientering og/eller kønsidentitet?" og "Hvad skal der til for, at du vil komme til et arrangement?".

Åbenhed over for familien og oplevelse af accept i samfundet

Spørgeskemaundersøgelsen afdækker også åbenhed i familie og accept i samfundet i form af følgende spørgsmål: "Er der personer i din familie, som du har fortalt om din kønsidentitet og/eller seksuelle orientering?", "Hvorfor har du ikke fortalt personer i din familie om din seksuelle orientering og/eller din kønsidentitet?", "Har din(e) forældre, stedforældre eller værge fortalt dig om forskellige kønsidentiteter, f.eks. transkønnet, non-binær og genderqueer?" og "Er du enig følgende udsagn - "Min(e) forældre/værge er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter, f.eks. transkønnet, non-binær, akønnet"" samt "Hvordan oplever du generelt synet på din kønsidentitet og/eller din seksuelle orientering i Danmark?".

LGBTQ+ elevers bud på en mere mangfoldig og inkluderende skole

Afslutningsvis er respondenterne blevet spurgt, hvordan skolen kan blive mere inkluderende og mangfoldig for at afdække LGBTQ+ elevers behov for forandring i grundskolen i form af følgende spørgsmål: "Hvordan kan skolens indretning blive bedre og tryk mere for dig?", "Hvordan kan undervisningen blive bedre og mere tryk for dig?"

og "Hvordan kan din skole blive mere åben og tryk for elever med din seksuelle orientering og/eller kønsidentitet?". Svaremulighederne er udformet på baggrund af vores erfaringer fra arbejdet med målgruppen.

Kvalitative data som supplement til de kvantitative data

Alle kvantitative data fra spørgeskemaundersøgelsen er blevet præsenteret i form af tabeller og antal besvarelser for at sikre transparens for læseren og give et klart overblik over svarfordelingen i alle spørgsmål. Rapporten indeholder også kvalitative data i form af citater fra respondenter, der igennem spørgeskemaet har givet samtykke til, at vi måtte kontakte dem efterfølgende. De har skriftligt besvaret følgende spørgsmål: "Beskriv din skoletid, som LGBTQ+ elev" og "Hvis du kunne ændre én ting i skolen, hvad skulle det så være?". Alle besvarelserne er blevet anonymiseret, så respondenterne føler sig trygge ved at være åbne og ærlige om deres oplevelser. I LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark er vi bekendte med alle respondenternes personlige oplysninger. Besvarelserne er indhentet i perioden 20. nov. 2020 – 15. dec. 2020 med henblik på at få et større indblik i børn og unge LGBTQ+ personers oplevelse af grundskolen. Mange af citaterne bliver løbende præsenteret i rapporten for at understøtte svarfordelingen og resultaterne i rapporten.

Skulle man være interesseret i at få kendskab til råmaterialet i anonymiseret form fra spørgeskemaet eller besvarelserne, er man velkommen til at kontakte rapportens forfatter, Nicolaj Laue Juhl, politisk talsperson i LGBTQ+ Ungdom på mail - nicolajj@lgbt.dk.

Vi vil gerne påpege, at denne rapport og undersøgelse som dokumenteres ikke er udarbejdet og gennemført af et evalueringsinstitut eller en videnskabelig organisation. Derimod er den udarbejdet af medarbejdere hos LGBTQ+ Ungdom og LGBTQ+ Danmark, som alle har dyb indsigt i tematikkerne som undersøges, samt et grundlæggende kendskab til den anvendte undersøgelsesmetode.

Kapitel 1: Hvem er LGBTQ+ eleverne?

Børn og unge LGBTQ+ personer kendetegner de respondenter, som har besvaret spørgeskemaundersøgelsen.

Undersøgelsen har til formål at undersøge deres oplevelse med at være elev i grundskolen, som lesbisk, bøsse, biseksuel, transperson og queer. Plusset i betegnelsen inkluderer mange andre kønsidentiteter og seksuelle orienteringer, som også har været en svarmulighed i undersøgelsen. I undersøgelsen har vi spurgt ind til respondenternes seksuelle orientering og kønsidentitet, hvor de således har kunnet angive, hvilken seksuel orientering og kønsidentitet, som de definerer sig med.

Der findes ingen opgørelse over antallet af LGBTQ+ elever i den danske grundskole, men når man ser på de generelle statistikker over størrelsen på befolkningsgruppen, udgør denne cirka 7-8 % procent af den voksne befolkning ifølge LGBT+ Danmark. Det betyder, at der gennemsnitligt sidder 1-2 LGBTQ+ elever i hver skoleklasse.

Samlet set tager undersøgelsen udgangspunkt i 910 besvarelser. Af de 910 besvarelser, har vi opnået stor repræsentation både i forhold til seksuel orientering og kønsidentiteter, hvor respondenterne har haft mulighed for at vælge mange flere forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter sammenlignet med tidligere undersøgelser på LGBTQ+ området, f.eks. "Udfordringer og stigma udfordringer i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020 og Projekt SEXUS foretaget af Graugaard et al. i 2019. Det er dermed de mest nuancerede data ift. identifikationsmarkører, der er blevet genereret på området til dato.

Denne nuancering er et bevidst metodisk valg, der f.eks. giver et indblik i den store paraplybetegnelse af befolkningsgruppen for rapportens læser; der fremkommer data, som kan krydstjekkes i fremtidige undersøgelser ift. at undersøge korrelationer af baggrundsvariabler. Men det har først og fremmest til hensigt at sikre, at børn og unge LGBTQ+ personer føler sig repræsenteret og anerkendt i undersøgelsen. For at sikre forståelsen for alle aldersgrupper i undersøgelsen har vi uddybet alle svarmuligheder i de to spørgsmål vedrørende kønsidentitet og seksuel orientering.

Repræsentation af kønsidentiteter

Kønsidentitet handler om individets egen indre oplevelse af sit køn, sin krop og sin måde at udtrykke sig selv på, f.eks. påklædning, kønsudtryk og talemåder. Respondenterne har kunnet vælge mellem 15 forskellige kønsidentiteter at identificere sig som samt vælge svarmuligheden "andet", for at sikre at individer, som rummer flere forskellige kønsidentiteter eller identificerer sig med en kønsidentitet, som vi ikke har oplyst, også kan besvare undersøgelsen.

De følgende 15 kønsidentiteter er:

- **Akønnet** (En person, der ikke identificerer sig med noget køn. Ofte interesserer akønnede sig ikke for det køn, de blev tildelt ved fødslen).
- **Ciskønnet kvinde** (En person, hvis oplevede køn og kønsudtryk stemmer overens det kvindelige køn de blev tildelt ved fødslen, kvinde).
- **Ciskønnet mand** (En person, hvis oplevede køn og kønsudtryk stemmer overens det mandlige køn de blev tildelt ved fødslen, mand).
- **Demiboy** (En person, der delvist identificerer sig med ét eller flere køn. I dette tilfælde hankøn).
- **Demigirl** (En person, der delvist identificerer sig med ét eller flere køn. I dette tilfælde hunkøn).
- **Flydende kønsidentitet** (En person, der oplever, at deres kønsidentitet kan variere. Kønnen opfattes af personer med flydende kønsidentitet ikke som konstant, men som noget, der kan skifte gennem livet).
- **Genderqueer** (En person, der ikke identificerer sig som kvinde eller mand eller en person, der identificerer sig som både mand og kvinde. Personer med kønsidentiteten genderqueer modsætter sig idéen om, at der kun findes to køn).
- **Interkønnet** (En person, der har medfødt atypiske variationer af køns karakteristika. Det dækker over alle variationer i køns karakteristika, der ikke fuldstændigt og/eller entydigt kan betegnes som værende typisk for henholdsvis hankøn og hunkøn. Interkøn er ikke udtryk for identitet, men fysiske træk).
- **Non-binær** (En person, der hverken identificerer sig som kvinde eller mand og ikke definerer sig inden for den binære kønsforståelse – mand og kvinde).
- **Neutrois** (En person, der føler, at deres kønsidentitet er neutralt kønnet. Ofte indikerer personer, som definerer sig som neutrois et ønske om at neutralisere de køns karakterer, der er knyttet til kønnet, som personen blev tildelt ved fødslen f.eks. bryster, krop og ansigtsbehåring).

- **Transkønnet mand** (En person, hvis kønsidentitet eller kønsudtryk i større eller mindre grad ikke stemmer overens med det køn kvindelige køn, de blev tildelt ved fødslen).
- **Transkønnet kvinde** (En person, hvis kønsidentitet eller kønsudtryk i større eller mindre grad ikke stemmer overens med det køn mandelige, de blev tildelt ved fødslen).
- **Pankønnet** (En person, som ikke oplever at de passer ind i den binære kønsforståelse – mand og kvinde – men i stedet identificerer sig med et blandet køn, f.eks. mandligt og kvindeligt eller et tredje køn).
- **Polykønnet** (En person, som oplever at deres kønsidentitet består af mere end ét køn eller en kombination af flere køn).
- **Questioning** (En person, der er usikker eller stadig undersøger sin kønsidentitet).

Det samlede overblik over respondenternes besvarelser i forhold kønsidentitet kan ses i Tabel 1.1:

Tabel 1.1: Hvad er din kønsidentitet? (Din kønsidentitet er din egen indre oplevelse af dit køn, din krop og din måde at udtrykke dit køn på, f.eks. påklædning og talemåder)

Akønnet	1 % (13)
Ciskønnet kvinde	53 % (480)
Ciskønnet mand	11 % (104)
Demiboy	1 % (10)
Demigirl	2 % (14)
Flydende kønsidentitet	2 % (15)
Genderqueer	3 % (26)
Interkønnet	0 % (1)
Non-binær	7 % (62)
Neutrois	1 % (5)
Transkønnet mand	7 % (64)
Transkønnet kvinde	2 % (15)
Pankønnet	0 % (1)
Polykønnet	0 % (2)
Questioning	7 % (62)
Jeg er ikke afklaret	2 % (17)
Andet	2 % (19)
I alt	910

Tabel 1.1 viser, at der er overrepræsentation af personer, som definerer sig som ciskønnet mand og kvinde. Det er dog ikke overraskende, da de udgør en majoritet af den befolkning. Samlet set viser Tabel 1.1, at der er fin repræsentation af forskellige kønsidentiteter blandt respondenterne i undersøgelsen.

Repræsentation af seksuelle orienteringe

Seksuel orientering handler om individets seksuelle tiltrækning til andre individer.

Vi har spurgt til respondenternes seksuelle orientering på en mere inkluderende måde end tidligere undersøgelser har formået, ved at have flere svarmuligheder end blot "heteroseksuel", "homoseksuel", "biseksuel" og "andet", som f.eks. i "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020.

Det har vi gjort ved, at respondenterne har kunnet vælge mellem 11 forskellige seksuelle orienteringer samt vælge svarmuligheden "andet", for at sikre, at respondentender med en seksuel orientering, som vi ikke har oplyst også kan besvare undersøgelsen.

De følgende 11 seksuelle orienteringer er:

- **Aseksuel** (En person, som oplever ingen eller meget lav grad af seksuel tiltrækning til andre).
- **Biseksuel** (En person, der seksuelt, romantisk og/eller følelsesmæssigt er tiltrukket af mere end ét køn).
- **Bøsse** (En person, der definerer sig som hankøn og er seksuelt, romantisk og/eller følelsesmæssigt tiltrukket af personer af det samme køn).
- **Demiseksuel** (En person, der sjældent eller aldrig oplever seksuel tiltrækning, før de har dannet et stærkt følelsesmæssigt bånd til en anden).
- **Flydende seksuel orientering** (En person, som oplever at sin seksuelle tiltrækning og lyst ændrer sig i løbet af livet).
- **Lesbisk** (En person, der definerer sig som hunkøn og er seksuelt, romantisk og/eller følelsesmæssigt er tiltrukket af personer af det samme køn).
- **Heteroseksuel** (En person, som seksuelt, romantisk og/eller følelsesmæssigt udelukkende er tiltrukket af det andet køn).
- **Panseksuel** (En person, der uanset sin egen kønsidentitet, oplever seksuel, romantisk og/følelsesmæssig tiltrækning til andre, uanset hvilket køn og krop de har).
- **Polyseksuel** (En person, der er seksuelt tiltrukket af flere køn).
- **Queer** (En person, som føler sig seksuelt tiltrukket af andre mennesker, men ikke definerer det inden for den binære kønsforståelse – mand og kvinde).
- **Questioning** (En person, der er usikker eller stadig undersøger sin seksuelle tiltrækning til andre mennesker).

Det samlede overblik over respondenternes besvarelser i forhold seksuel orientering kan ses i Tabel 1.2.

Tabel 1.2: Hvad er din seksuelle orientering? (Din seksuelle orientering handler om din seksuelle tiltrækning til andre mennesker)

Aseksuel	4 % (38)
Biseksuel	29 % (267)
Bøsse	12 % (106)
Demiseksuel	1 % (12)
Flydende seksuel orientering	4 % (34)
Lesbisk	16 % (145)
Heteroseksuel	6 % (52)
Panseksuel	11 % (104)
Polyseksuel	0 % (2)
Queer	9 % (86)
Questioning	3 % (31)
Jeg er ikke afklaret	2 % (17)
Andet	2 % (16)
I ALT	910

Svarfordelingen i Tabel 1.2 viser, at der er bred repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer blandt respondenterne i undersøgelsen. Der er dog en klar overrepræsentation af personer, som definerer sig, som biseksuel, efterfulgt af lesbisk, bøsse og panseksuel. Det er ikke overraskende, når det også er de mest repræsenterede seksuelle orienteringer i andre undersøgelser på området, som f.eks. "Udfordringer og stigma i forhold til at have LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020.

Alder

Tabel 1.3: Hvor gammel er du?

13 år	3 % (23)
14 år	6 % (53)
15 år	11 % (100)
16 år	11 % (104)
17 år	13 % (118)
18 år	9 % (85)
19 år	8 % (74)
20 år	7 % (68)
21 år	9 % (83)
22 år	7 % (66)
23 år	7 % (62)
24 år	6 % (52)
25 år	2 % (22)
I ALT	910

Svarfordelingen i Tabel 1.3 viser, at aldersfordelingen spænder mellem 13-25 år, hvor der ses en stor andel af respondenterne i aldersgruppen 15-21 år, mens en mindre andel er under 15 år og mellem 21-25 år. Det er helt forventeligt, at aldersgruppen under 15 år er mindre, fordi andelen af personer over 15 år på sociale medier er større, ligesom vi må antage at det er lettere for unge over 15 år at besvare skemaet uden hjælp fra voksne.

Klassetrin

Tabel 1.4: Hvilket klassetrin går du på?

6. klasse	0 % (1)
7. klasse	2 % (18)
8. klasse	6 % (52)
9. klasse	11 % (100)
10. klasse	6 % (52)
Jeg har afsluttet grundskolen	75 % (687)
I ALT	910

Svarfordelingen i Tabel 1.4 viser, at hele 75 % af alle respondenter har afsluttet grundskolen, mens 17 % går i 9. klasse -10. klasse, og kun en lille andel går i 6.- 8. klasse. Det er helt forventeligt, at elever i 6.- 8. klasse udgør en lille procentandel, fordi dataindsamlingen er foregået på sociale medier, hvor andelen af personer over 15 år er størst.

Det skal dog understreges, at alle respondenterne har besvaret undersøgelsen med udgangspunkt i deres oplevelse af grundskolen som elev. Det er fremgået tydeligt for respondenterne flere gange i løbet af undersøgelsen. Men det er vigtigt at være opmærksom på, at de ældste respondenter er 25 år gamle. Dermed er det ca. 10 år siden, at de forlod skolen. Det kan gøre det svært for de ældste respondenter at huske tilbage på deres tid i grundskolen, og måske har de negative oplevelser bidt sig mere fast end de positive oplevelser i respondenternes hukommelse. Det er vigtige forbehold at have for øje i læsningen, vurderingen og anvendelsen af undersøgelsen resultater.

Størrelsen på byen, deres grundskole ligger i

Tabel 1.5: Hvor stor er byen din skole ligger i? (Hvis du er gået ud af skolen, så mens du gik i 9. klasse)

I en stor by (mere end 100.000 indbyggere)	25 % (232)
I en større by (fra 50.000 - 100.000 indbyggere)	15 % (132)
I en mellemstor by (fra 5.000-49.999 indbyggere)	34 % (305)
I en mindre by (fra 1.000-4.999 indbyggere)	21 % (189)
I en landsby eller på landet (Under 1.000 indbyggere)	6 % (52)
I ALT	910

Svarfordelingen i Tabel 1.5 viser, at 25 % bor i en stor by, 49 % bor i en større eller mellemstor by, mens 27 % bor i en mindre by, i en landsby eller på landet. Sammenlignet med demografien i Danmark, hvor 32 % bor i storbyer, 34 % bor i byer med mellem 5.000 og 100.00 indbyggere, og 34 % bor i landdistrikter og byer med færre end 5.000 indbyggere (KL, 2016), viser det, at der er en overrepræsentation af respondenter fra byer med mellem 5.000 og 100.000 indbyggere i vores undersøgelse.

Landsdel, hvor deres grundskole ligger

Tabel 1.6: I hvilken landsdel ligger den skole, du går på? (Hvis du er gået ud af skolen, så mens du gik i 9. klasse)

Sydjylland	10 % (88)
Vestjylland	6 % (57)
Østjylland	17 % (154)
Nordjylland	8 % (69)
Fyn	5 % (44)
Vest- og Sydsjælland	12 % (106)
Østsjælland	3 % (30)
Københavns Omegn	15 % (135)
København By	13 % (115)
Nordsjælland	12 % (109)
Bornholm	0 % (3)
I ALT	910

Svarfordelingen i Tabel 1.6 viser, at der samlet set er en bred repræsentation af respondenter fra alle landsdele i Danmark. Størst repræsenteret er fra landsdelene på Sjælland, hvor 55 % af respondenternes grundskole ligger, 41 % er fra landsdele i Jylland og kun 5 % af respondenternes grundskole ligger på Fyn. Der er dermed bred repræsentation af respondenter fra hele landet i undersøgelsen.

Repræsentativiteten i vores undersøgelse er overordnet set rigtig fin, dog med overrepræsentation af bestemte kønsidentiteter og seksuelle orienteringer, som er helt forventeligt. Derudover er der en overrepræsentation af respondenter, som har afsluttet grundskolen. Det er et forbehold, som er vigtigt at have for øje i gennemlæsningen af rapportens resultater, da det kan påvirke deres oplevelse af grundskolen i deres hukommelse, at det er minder og ikke aktuel virkelighed, der tages udgangspunkt i. I forhold til respondenternes baggrund er der desuden en overrepræsentation af respondenter fra byer med mellem 5.000-100.000 indbyggere sammenlignet med demografien i Danmark (KL, 2016).

Kapitel 2: Refleksioner og åbenhed om seksuel orientering og kønsidentitet

I undersøgelsen er respondenterne blevet spurgt til, hvornår de første gang tænkte over deres seksuelle orientering og kønsidentitet og dernæst, hvornår de første gang talte åbent om det med nogen. Det skal give et indblik i børn og unges refleksioner og åbenhed om deres seksuelle orientering og kønsidentitet. Spørgsmålene er inddelt efter henholdsvis kønsidentitet og seksuel orientering.

Refleksion og åbenhed om kønsidentitet

Respondenterne er blevet spurgt, hvor gamle de var første gang de tænkte over deres kønsidentitet. Svarfordelingen fremgår af Tabel 2.1:

Tabel 2.1: Hvor gammel var du første gang du tænkte over din kønsidentitet?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	7 %	7 %
6-7 år	7 %	14 %
8-9 år	5 %	19 %
10-11 år	9 %	28 %
12-13 år	21 %	49 %
14-15 år	18 %	67 %
16-17 år	11 %	78 %
18-19 år	6 %	84 %
20-21 år	2 %	86 %
22-23 år	1 %	87 %
24-25 år	0 %	87 %
Jeg har aldrig tænkt over min kønsidentitet	12 %	99 %
Ved ikke	2 %	101 %

Antal svar: 904.

Svarfordelingen i Tabel 2.1 viser, at 28 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, 49 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år, mens 67 % har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 16 år, og 78 % har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 18 år. Svarmuligheden 12-13 år er den hyppigst valgte.

Kun 9 % svarer, at de har tænkt første gang over deres kønsidentitet imellem de var 18 og 25 år, mens 12 % svarer, at de aldrig har tænkt over deres kønsidentitet. Det kan skyldes, at ciskønnede personer¹ er inkluderet. Ciskønnede personer vil i mindre grad opleve at tænke over deres kønsidentitet, fordi den ikke bryder med det køn, de blev tildelt ved fødslen.

¹ Personer, der definerer sig med det køn de blev tildelt ved fødslen.

Refleksion om kønsidentitet blandt ikke-ciskønnede personer

Idet ciskønnede personer ikke i samme grad har overvejelser om deres kønsidentitet, frasorteres respondenter, som har angivet, at de er ciskønnede mænd og ciskønnede kvinder i undersøgelsen. Det sker for at undersøge ikke-ciskønnede personers første overvejelser om kønsidentitet. Det handler om personer, der ikke definerer sig med det køn, de blev tildelt ved fødslen. Herunder akønnede, demiboy, demigirl, flydende kønsidentitet, genderqueer, interkønnet, non-binær, neutrois, transkønnet mand, transkønnet kvinde, pankønnet, polykønnet, questioning og respondenter i svarkategorien andet, i alt 309 besvarelser. Se svarfordelingen i Tabel 2.2:

Tabel 2.2: Hvor gammel var du første gang du tænkte over din kønsidentitet?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	8 %	8 %
6-7 år	7 %	15 %
8-9 år	5 %	20 %
10-11 år	13 %	33 %
12-13 år	23 %	56 %
14-15 år	20 %	76 %
16-17 år	11 %	87 %
18-19 år	6 %	93 %
20-21 år	3 %	96 %
22-23 år	1 %	97 %
24-25 år	0 %	97 %
Jeg har aldrig tænkt over min kønsidentitet	2 %	99 %
Ved ikke	1 %	100 %

Antal svar: 309. Note: Besvarelserne er kun fra respondenter, som har angivet at de ikke er ciskønnede og er afklarede.

Svarfordelingen i Tabel 2.2 viser, at 33 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, mens 56 % har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 14 år. 76 % svarer, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens 87 % har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 18 år. Kun 9 % svarer, at de har tænkt over deres kønsidentitet i aldersintervallet 18 - 23 år. Svarmuligheden 12-13 år er den hyppigst valgte blandt ikke-ciskønnede.

Sammenligner man Tabel 2.2 og besvarelserne fra Tabel 2.1, hvor ciskønnede personer er inkluderet, fremgår det, at langt flere ikke-ciskønnede har tænkt over deres kønsidentitet tidligere end ciskønnede.

I Tabel 2.1 med ciskønnede personer svarer 28 %, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, mens i Tabel 2.2 over ikke-ciskønnede personer svarer 33 %, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år. I Tabel 2.1 med ciskønnede personer svarer 49 %, at de har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 14 år, mens i Tabel 2.2 med ikke-ciskønnede personer svarer 56 %, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år. Det skyldes, at der i Tabel 2.2 med ikke-ciskønnede personer er tale om personer, som ikke definerer sig med det køn de blev tildelt ved fødslen. Det tyder altså på, at ikke-ciskønnede personer relativt tidligt i deres liv, har overvejelser om deres kønsidentitet. For 33 % gælder det allerede på mellemtrinnet - eller før - i grundskolen.

Overordnet set viser det, at næsten 8 ud af 10 (76 %) ikke-ciskønnede personer har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 16 år, dvs. for de flestes vedkommende inden de går ud af grundskolen.

Refleksion over kønsidentitet blandt transkønnede kvinder og transkønnede mænd

For at undersøge refleksioner om kønsidentitet yderligere og for at sammenligne svarfordelingen med tidligere undersøgelser på området, så anvendes der i det følgende kun respondenter i dette afsnit, som har angivet, at de er transkønnet kvinde og transkønnet mand, i alt 79 besvarelser. Det er dog vigtigt at understrege, at denne gruppe udgør en meget lille andel af respondenterne i undersøgelsen. Det betyder at konklusionerne i dette afsnit baserer sig på et usikkert grundlag i forhold til antal besvarelser og det skal læses med dette forbehold, da gruppens repræsentativitet er stærkt begrænset. Se svarfordelingen i Tabel 2.3:

Tabel 2.3: Hvor gammel var du første gang du tænkte over din kønsidentitet?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	13 %	13 %
6-7 år	15 %	28 %
8-9 år	8 %	36 %
10-11 år	18 %	54 %
12-13 år	23 %	77 %
14-15 år	14 %	91 %
16-17 år	4 %	95 %
18-19 år	3 %	98 %
20-21 år	3 %	101 %
22-23 år	0 %	101 %
24-25 år	0 %	101 %
Jeg har aldrig tænkt over min kønsidentitet	0 %	101 %
Ved ikke	1 %	102 %

Antal svar: 79. Note: Besvarelserne er kun fra respondenter, som har angivet at de definerer sig transkønnet kvinde eller transkønnet mand.

Svarfordelingen i Tabel 2.3 viser, at 54 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, mens 77 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år. 91 % svarer, at de har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 16 år, mens 95 % svarer, at de har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 18 år. Kun 6 % svarer, at de tænkt over deres kønsidentitet første gang i aldersintervallet 18-21 år. Svarmuligheden 12-13 år er den hyppigst valgte blandt transkønnede kvinder og mænd.

Tendens til tidligere refleksion over kønsidentitet synes endnu mere udtalt blandt transkønnede kvinder og transkønnede mænd sammenlignet med ciskønnede personer (Tabel 2.1 og Tabel 2.2). Det er dog vigtigt at have for øje, at antallet af respondenterne er væsentligt mindre i Tabel 2.2 og Tabel 2.3 i forhold til at konkludere noget sikkert på baggrund af tallene. Svarfordelingen i denne undersøgelse viser dog et entydigt billede af, at transkønnede personer meget tidligt i deres liv har overvejelser om deres kønsidentitet.

I undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020, blev der brugt identiske spørgsmål, men hvor kun transkønnede kvinder og mænd blev spurgt ind til, hvornår de første gang tænkte over deres kønsidentitet (586 besvarelser) ligesom i Tabel 2.3 (79 besvarelser). Det er dog værd at bemærke, at svarmulighederne i denne undersøgelse i forhold til alder er mere specifikke end undersøgelsen fra ALS Research (2020) for at opnå et mere præcist resultat.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 45 %, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 11 år, mens 54 % af transkønnede kvinder og mænd i den nærværende undersøgelse svarer, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 71 %, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 15 år, mens 77 % af transkønnede kvinder og mænd i den nærværende undersøgelse svarer, at de har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år.

Tendensen til tidlig refleksion over kønsidentitet blandt transpersoner synes at være endnu mere udtalt i denne undersøgelse sammenlignet med svarfordelingen i "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020. Det er dog vigtigt at understrege, at denne gruppe udgør en meget lille andel af respondenterne i nærværende undersøgelse, hvilket betyder, at konklusioner i dette afsnit baserer sig på et usikkert grundlag i forhold antal besvarelser.

Det er også værd at bemærke, at aldersfordelingen blandt respondenterne i undersøgelsen fra 2020 spænder mellem 16-70+ år, mens aldersfordelingen i denne undersøgelse spænder fra 13-25 år, hvilket gør en forskel i forhold til at huske tilbage på første gang man reflekterede over sin kønsidentitet. Det kan forklare den positive tendens til tidligere refleksion over kønsidentitet blandt transkønnede kvinder og mænd i undersøgelsen her.

Åbenhed om kønsidentitet blandt ikke-ciskønnede personer

Kun besvarelser fra ikke-ciskønnede personer fremgår i disse besvarelser for at give et klart billede af hvornår personer, som ikke definerer sig med det køn de blev tildelt ved fødslen, har talt åbent om deres kønsidentitet, i alt 309 besvarelser. Se svarfordelingen i Tabel 2.4:

Tabel 2.4: Hvor gammel var du første gang du talte med nogen om din kønsidentitet?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	2 %	2 %
6-7 år	2 %	4 %
8-9 år	0 %	4 %
10-11 år	5 %	9 %
12-13 år	13 %	22 %
14-15 år	21 %	43 %
16-17 år	20 %	63 %

18-19 år	11 %	74 %
20-21 år	6 %	80 %
22-23 år	3 %	83 %
24-25 år	1 %	84 %
Jeg har aldrig talt åbent om min kønsidentitet	16 %	100 %
Ved ikke	1 %	101 %

Antal svar: 309. Note: Besvarelserne er kun fra respondenter, som har angivet at de ikke er ciskønnede og afklarede.

Tabel 2.4 viser, at kun 9 % første gang har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, mens 22 % svarer, at de første gang har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år.

43 % svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens 63 % svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 18 år. 20 % svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet i aldersintervallet mellem de var 18 og 25 år. Hele 16 % svarer, at de aldrig har talt åbent om deres kønsidentitet. Svarmuligheden 14-15 år er den hyppigst valgte blandt ikke-ciskønnede personer.

Sammenligner man svarfordelingen i Tabel 2.2 og Tabel 2.4 viser det sig, at 33 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, men kun 9 % har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år. 56 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år, men kun 22 % har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år. Næsten 8 ud af 10 (76 %) har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens kun mere end 4 ud af 10 (43 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år. Næsten 9 ud af 10 (87 %) har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 18 år, men kun lidt mere end 6 ud af 10 (63 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 18 år.

Selvom svarfordelingen viser, at mange har tænkt over deres kønsidentitet i en tidlig alder, går der stadig en del år, fra de fornemmer eller reflekterer over deres kønsidentitet, til de første gang vælger at tale med nogen om den. Således har næsten 8 ud af 10 (76 %) tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 16 år, men kun 4 ud af 10 (43 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år. Det er vigtigt at være opmærksom på, at besvarelser baserer sig på respondenternes hukommelse og derfor kan være forbundet med en vis usikkerhed. Men alt andet lige er svarfordelingen tydelig og indikerer, at mange LGBTQ+ personer går alene med deres tanker og overvejelser om deres kønsidentitet.

Åbenhed om kønsidentitet blandt transkønnede kvinder og transkønnede mænd

For at undersøge åbenhed om kønsidentitet yderligere og for at sammenligne svarfordelingen med tidligere undersøgelser på området, så fremgår her kun respondenter, som har angivet at de er transkønnet kvinde eller transkønnet mand, i alt 79 besvarelser. Det er dog vigtigt at understrege, at denne gruppe udgør en meget lille andel af respondenterne i undersøgelsen. Det betyder at konklusioner i dette afsnit baserer sig på et usikkert grundlag i forhold antal besvarelser og der skal ses med dette forbehold, da gruppens repræsentativitet er stærkt begrænset. Se svarfordelingen i tabel 2.5.

Tabel 2.5: Hvor gammel var du første gang du talte med nogen om din kønsidentitet?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	4 %	4 %
6-7 år	3 %	7 %
8-9 år	0 %	7 %
10-11 år	14 %	21 %
12-13 år	14 %	35 %
14-15 år	22 %	57 %
16-17 år	25 %	82 %
18-19 år	11 %	93 %
20-21 år	3 %	96 %
22-23 år	3 %	99 %
24-25 år	0 %	99 %
Jeg har aldrig talt åbent om min kønsidentitet	3 %	102 %
Ved ikke	0 %	102 %

Antal svar: 79. Note: Besvarelsene er kun fra respondenter, som har angivet at de definerer sig som transkønnet kvinde eller transkønnet mand.

Tabel 2.5 viser, at kun 21 % har talt med nogen om deres kønsidentitet første gang, inden de fylder 12 år, mens 35 % svarer, at de første gang har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år.

57 % svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens 82 % svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 18 år. 17 % svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet, imellem de var 18-25 år. Kun 3 % svarer, at de aldrig har talt åbent om deres kønsidentitet. Svarmuligheden 16-17 år er den hyppigst valgte blandt transkønnede kvinder og mænd.

Sammenligninger man svarfordelingerne fra Tabel 2.3 og Tabel 2.5 viser det sig, at 54 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, mens kun 21 % har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år. 77 % har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år, men kun 35 % har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år. Mere end 9 ud af 10 (91 %) har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens 57 % har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år. Hele 95 % har tænkt over deres kønsidentitet inden de fylder 18 år, mens 82 % svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 18 år.

Selvom svarfordelingen viser, at mange har tænkt over deres kønsidentitet i en tidlig alder, går der stadig en del år, fra de fornemmer eller reflekterer over deres kønsidentitet, til de første gang taler med nogen om den. Således har mere end 9 ud 10 (91 %) tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens kun knap 6 ud af 10 (57 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år.

I undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020, blev der brugt de identiske spørgsmål, men hvor kun transkønnede kvinder og mænd blev spurgt ind til, hvornår de første gang talte med nogen om deres kønsidentitet (586 besvarelser) ligesom i Tabel 2.5 (79 besvarelser). Det er dog værd, at bemærke at svarmulighederne i denne undersøgelse i forhold til alder er mere specifikke end undersøgelsen fra 2020 for at opnå en mere præcis

viden om sammenhængen mellem refleksioner om sin kønsidentitet og åbenhed om samme.

I undersøgelsen fra ALS research (2020) svarer 7 %, at de har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 11 år, mens 21 % i denne undersøgelse svarer, at de har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 23 %, at de har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 15 år, mens 35 % i denne undersøgelse svarer, at de har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer, 57 % at de har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 20 år, mens 82 % svarer i den nuværende undersøgelse svarer, at de først har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 18 år.

Tendensen til at tale åbent om sin kønsidentitet i en tidlig alder blandt transpersoner synes at være endnu mere udtalt i denne undersøgelse sammenlignet med svarfordelingen i "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" af ALS Research (2020). Det er dog vigtigt at understrege at denne gruppe udgør en meget lille andel af respondenterne i vores undersøgelse, hvilket betyder at konklusioner i dette afsnit baserer sig på et usikkert grundlag i forhold antallet af besvarelser, og derfor ikke kan sige noget generelt om tendenserne bredt set. Det er også værd at bemærke, at aldersfordelingen blandt respondenterne i undersøgelsen fra ALS Research (2020) spænder mellem 16-70+ år, mens aldersfordelingen i denne undersøgelse spænder fra 13-25 år, hvilket gør en forskel i forhold til at huske tilbage på første gang man talte om sin kønsidentitet. Det kan forklare den positive tendens til tidligere refleksion over kønsidentitet blandt transkønnede kvinder og mænd i den nuværende undersøgelse.

Refleksion og åbenhed om seksuel orientering

Respondenterne er blevet spurgt hvor gamle de var første gang de tænkte over deres seksuelle orientering. Svarfordelingen fremgår af Tabel 2.6:

Tabel 2.6: Hvor gammel var du første gang du tænkte over din seksuelle orientering?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	2 %	2 %
6-7 år	6 %	8 %
8-9 år	6 %	14 %
10-11 år	23 %	37 %
12-13 år	35 %	72 %
14-15 år	20 %	92 %
16-17 år	5 %	97 %
18-19 år	2 %	99 %
20-21 år	0 %	99 %
22-23 år	0 %	99 %
24-25 år	0 %	99 %

Jeg har aldrig tænkt over min seksuelle orientering	0 %	99 %
Ved ikke	1 %	100 %

Antal svar: 910.

Svarfordelingen i Tabel 2.6 viser, at 37 % har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, 72 % har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år, mens 92 % har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år. Det betyder, at mere end 9 ud af 10 (92 %) respondenter har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de afslutter grundskolen. Kun 7 % har først tænkt over deres seksuelle orientering i alderen 16-19 år. Svarmuligheden 12-13 år er den hyppigst valgte.

Refleksion om seksuel orientering blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser

For at undersøge refleksioner om seksuel orientering yderligere og for at sammenligne svarfordelingen med tidligere undersøgelser på området, så fremgår her kun besvarelser fra respondenter, der har angivet, at de er biseksuelle, lesbiske og bøsser i Tabel 2.7:

Tabel 2.7: Hvor gammel var du første gang du tænkte over din seksuelle orientering?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	2 %	2 %
6-7 år	6 %	8 %
8-9 år	7 %	15 %
10-11 år	23 %	38 %
12-13 år	35 %	73 %
14-15 år	19 %	92 %
16-17 år	5 %	97 %
18-19 år	2 %	99 %
20-21 år	1 %	100 %
22-23 år	0 %	100 %
24-25 år	0 %	100 %
Jeg har aldrig tænkt over min seksuelle orientering	0 %	100 %
Ved ikke	0 %	100 %

Antal svar: 518. Note: Besvarelserne er kun fra respondenter, som har angivet, at de er biseksuelle, lesbiske eller bøsser.

Svarfordelingen i Tabel 2.7 viser, at 38 % har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, 73 % har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år, mens 92 % har tænkt over deres seksuelle orientering inden de fylder 16 år. Det betyder, at mere end 9 ud af 10 (92 %) respondenter har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de afslutter grundskolen. Kun 8 % svarer, at de først har tænkt over deres seksuelle orientering i aldersintervallet 16-19 år. Svarmuligheden 12-13 år er den hyppigst valgte blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser.

I undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020, hvor næsten de samme spørgsmål blev stillet, men hvor kun biseksuelle, lesbiske, og bøsser blev spurgt ind til, hvornår de første gang følte sig tiltrukket af en person af deres eget køn. Det er dog værd at bemærke, at svar-

mulighederne i vores undersøgelse er mere specifikke i forhold til alder end i undersøgelsen fra ALS Research (2020). Det er tilfældet for at opnå en mere præcis viden om sammenhængen mellem de første overvejelser om ens seksuelle orientering og første gang, man var åben om dette. Det er vigtigt, at være opmærksom på, at sammenligningen herunder mellem svarfordelingen i Tabel 2.7 og undersøgelsen fra ALS Research (2020), baserer sig på en gennemsnitsberegning af hvornår biseksuelle, lesbiske og bøsser første gang tænkte over deres seksuelle orientering i undersøgelsen fra ALS Research (2020), da svarfordelingen i undersøgelsen er inddelt efter seksuel orientering.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 21 %, at de følte sig tiltrukket af en person af eget køn, inden de fylder 11 år, mens 38 % i denne undersøgelse svarer, at de har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 66 %, at de følte sig tiltrukket af en person af eget køn, inden de fylder 15 år, mens 73 % i denne undersøgelse svarer, at de har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 91 %, at de følte sig tiltrukket af en person af eget køn inden de fylder 20 år, mens 92 % i denne undersøgelse svarer, at de tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år.

Tendensen til tidlig refleksion over seksuel orientering blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser synes at være endnu mere udtalt i vores undersøgelse sammenlignet med svarfordelingen i "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" fra ALS Research (2020)

Det er også værd at bemærke, at aldersfordelingen blandt respondenterne i undersøgelsen fra ALS Research (2020) spænder mellem 16-70+ år, mens aldersfordelingen i denne undersøgelse spænder mellem 13-25 år, hvilket gør en forskel i forhold til at huske tilbage på første gang, man har reflekteret over sin seksuelle orientering. Det kan forklare den positive tendens til tidligere refleksion over seksuelle orientering blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser i denne undersøgelse.

Åbenhed om seksuel orientering

Respondenterne i undersøgelsen er blevet spurgt, hvor gamle de var første gang de talte med nogen om deres seksuelle orientering. Se svarfordelingen i Tabel 2.8:

Tabel 2.8: Hvor gammel var du første gang du talte med nogen om din seksuelle orientering?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	0 %	0 %
6-7 år	1 %	1 %
8-9 år	1 %	2 %
10-11 år	4 %	6 %
12-13 år	21 %	27 %
14-15 år	35 %	62 %
16-17 år	21 %	83 %
18-19 år	7 %	90 %

20-21 år	2 %	92 %
22-23 år	1 %	93 %
24-25 år	0 %	93 %
Jeg har aldrig talt åbent om min seksuelle orientering	5 %	98 %
Ved ikke	2 %	100 %

Antal svar: 909.

Svarfordelingen i Tabel 2.8 viser, at kun 6 % har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, mens 27 % svarer, at de har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år. 62 % svarer at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens hele 83 % svarer at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 18 år. 10 % svarer, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering i alderen 18-23 år, mens 5 % svarer at de aldrig har talt åbent om deres seksuelle orientering. Svarmuligheden 14-15 år er den hyppigst valgte.

Sammenligner man svarfordelingen fra Tabel 2.8 med Tabel 2.6 om, hvornår de første gang tænkte over deres seksuelle orientering, viser det, at 37 % har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, men kun 6 % har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år. Mere end 7 ud af 10 (72 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år, mens kun knap 3 ud af 10 (27 %) har talt åbent om deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år. Mere end 9 ud af 10 (92 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens lidt mere end 6 ud af 10 (62 %) har talt om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år.

Selvom svarfordelingen viser, at mange har tænkt over deres seksuelle orientering i en tidlig alder, går der stadig en del år, fra de fornemmer eller reflekterer over deres seksuelle orientering, til de første gang taler med nogen om den. Således har mere end 9 ud af 10 (92 %) tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens kun lidt mere end 6 ud af 10 (62 %) har talt om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år. Det vil sige, at hver tredje LGBTQ+ elev i grundskolen går alene med sine tanker om sin seksuelle orientering.

Åbenhed om seksuel orientering blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser

For at undersøge åbenhed om seksuel orientering yderligere og for at sammenligne svarfordelingen med tidligere undersøgelser på området, så fremgår kun besvarelser fra respondenter, der har angivet, at de er biseksuelle, lesbiske og bøsser i Tabel 2.9:

Tabel 2.9: Hvor gammel var du første gang du talte med nogen om din seksuelle orientering?

Svarmulighed	Pct.	Kum. frekvens
0-5 år	0 %	0 %
6-7 år	1 %	1 %
8-9 år	1 %	2 %
10-11 år	4 %	6 %
12-13 år	20 %	26 %
14-15 år	36 %	62 %

16-17 år	22 %	84 %
18-19 år	8 %	92 %
20-21 år	2 %	94 %
22-23 år	1 %	95 %
24-25 år	0 %	95 %
Jeg har aldrig talt åbent om min seksuelle orientering	5 %	100 %
Ved ikke	1 %	101 %

Antal svar: 518. Note: Besvarelserne er kun fra respondenter, som har angivet, at de er biseksuelle, lesbiske eller bøsser.

Svarfordelingen i Tabel 2.9 viser, at kun 6 % har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, mens 26 % svarer, at de har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år. 62 % svarer, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens hele 84 % svarer, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering inden de fylder 18 år. 11 % svarer at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering i alderen 18-23 år, mens 5 % svarer at de aldrig har talt åbent om deres seksuelle orientering. Svarmuligheden 14-15 år er den hyppigst valgte blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser.

Sammenligninger man svarfordelingen fra Tabel 2.9 med Tabel 2.7 med besvarelser fra kun biseksuelle, lesbiske og bøsser om, hvornår de første gang tænkte over deres seksuelle orientering, viser det sig, at 38 % har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, mens kun 6 % har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år. Mere end 7 ud af 10 (73 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år, mens kun 26 % har talt åbent om deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år. Mere end 9 ud af 10 (92 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens kun 6 ud af 10 (62 %) har talt om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år. Selvom svarfordelingen viser, at mange biseksuelle, lesbiske og bøsser har tænkt over deres seksuelle orientering i en tidlig alder, går der stadig en del år, fra de fornemmer eller reflekterer over deres seksuelle orientering, til de første gang taler med nogen om den.

I undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research i 2020, blev der brugt næsten de samme spørgsmål. I deres rapport blev kun biseksuelle, lesbiske, og bøsser spurgt ind til, hvornår de første gang talte med nogen om, at de er tiltrukket af en person af deres eget køn. Det er dog værd at bemærke, at svarmulighederne i denne undersøgelse, i forhold til alder, er mere specifikke end ALS Researchs undersøgelse fra 2020 for at opnå en mere præcis viden om sammenhængen mellem refleksioner om sin seksuelle orientering og åbenhed om samme. Sammenligningen med Tabel 2.9 baserer sig på en gennemsnitsberegning af, hvornår biseksuelle, lesbiske og bøsser første gang talte med nogen om deres seksuelle orientering i undersøgelsen fra ALS Research (2020), da svardelingen i undersøgelsen er inddelt efter seksuel orientering.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer kun 1 %, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 11 år, mens 6 % i denne undersøgelse svarer, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 18 %, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 15 år, mens 26 % i denne undersøgelse svarer, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år.

I undersøgelsen fra ALS Research (2020) svarer 66 %, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 20 år, mens 84 % i denne undersøgelse svarer, at de først har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 18 år.

Tendensen til tidlig åbenhed om seksuel orientering blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser synes dermed at være endnu mere udtalt i denne undersøgelse sammenlignet med svarfordelingen i "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" ALS Research (2020).

Det er også værd at bemærke, at aldersfordelingen blandt respondenterne i undersøgelsen fra ALS Research (2020) spænder mellem 16-70+ år, mens aldersfordelingen i denne undersøgelse spænder fra 13-25 år, hvilket gør en forskel i forhold til at huske tilbage på første gang, man talte åbent om sin seksuelle orientering. Det kan forklare den positive tendens til tidligere at tale åbent om sin seksuelle orientering blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser i denne undersøgelse.

Opsummering af refleksion og åbenhed om kønsidentitet og seksuel orientering

Selvom der ses tendenser til en mulig positiv udvikling i retning af øget tidlig åbenhed om kønsidentitet og seksuel orientering, er det overordnede billede ikke opløftende. For hovedparten af børn og unge LGBTQ+ personers vedkommende går der stadig en del år, fra de reflekterer over eller fornemmer deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til at de første gang taler med nogen om det.

Sammenlignet med svarfordelingen fra "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research (2020) synes der en tendens til tidligere refleksion og åbenhed om kønsidentitet og seksuel orientering i vores undersøgelse. Det er også værd at bemærke aldersfordelingen blandt respondenterne i nævnte undersøgelse spænder mellem 16-70+ år, mens aldersfordelingen i vores undersøgelse spænder fra 13-25 år, hvilket gør en forskel i forhold til at huske tilbage på første gang, man talte åbent om sin seksuelle orientering. Det kan forklare den mere positive tendens til tidligere refleksion og åbenhed om kønsidentitet og seksuel orientering i vores undersøgelse.

Kønsidentitet

Refleksion og åbenhed blandt ikke-ciskønnede (309 besvarelser)

1 ud af 3 (33 %) ikke-ciskønnede personer har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, mens mindre end 1 ud af 10 (9 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år.

Næsten 6 ud af 10 (56 %) ikke-ciskønnede personer har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år, mens kun lidt mere end 2 ud af 10 (22 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år.

Næsten 8 ud af 10 (76 %) ikke-ciskønnede har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens kun lidt mere end 4 ud af 10 (43 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år.

Refleksion og åbenhed blandt transkønnede kvinder og mænd (79 besvarelser)

Mere end 5 ud af 10 (54 %) transkønnede kvinder og mænd har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år, men kun lidt mere end 1 ud af 5 (21 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 12 år.

Næsten 8 ud af 10 (77 %) transkønnede kvinder og mænd har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år, mens næsten kun 4 ud af 10 (35 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 14 år.

Mere end 9 ud af 10 (91 %) transkønnede kvinder og mænd har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, mens kun næsten 6 ud af 10 (57 %) har talt med nogen om deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år.

Seksuel orientering

Refleksion og åbenhed blandt alle seksuelle orienteringer (909 besvarelser)

Næsten 4 ud af 10 (37 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, mens kun 6 % har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år.

Mere end 7 ud af 10 (72 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år, mens kun næsten 3 ud af 10 (27 %) har talt åbent om deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år.

Mere end 9 ud af 10 (92 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens mere end 6 ud af 10 (62 %) har talt om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år.

Refleksion og åbenhed blandt biseksuelle, lesbiske og bøsser (518 besvarelser)

Næsten 4 ud af 10 (38 %) biseksuelle, lesbiske og bøsser har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år, mens kun 6 % har talt med nogen om deres seksuelle orientering, inden de fylder 12 år.

Mere end 7 ud af 10 (73 %) har tænkt over deres seksuelle orientering inden de fylder 14 år, mens kun 26 % har talt åbent om deres seksuelle orientering, inden de fylder 14 år.

Mere end 9 ud af 10 (92 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år, mens kun 6 ud af 10 (62 %) har talt om deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år.

Åbenhed om seksuel orientering og kønsidentitet i skolen

Respondenterne er blevet spurgt, om der er personer på deres skole, som de har fortalt om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til. Det er igen vigtigt at være opmærksom på, at mange respondenter har afsluttet grundskolen og besvarer med udgangspunkt i deres oplevelse af deres skoletid. Det kan skabe en vis usikkerhed om resultaterne. Se svar svarfordelingen i Tabel 2.10.

Tabel 2.10: Er der personer på din skole, som du har fortalt om din kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til?

Ja, alle mine lærere	2 %
Ja, nogle enkelte lærere	10 %
Ja, nogle enkelte pædagoger	1 %
Ja, alle fra min klasse	10 %
Ja, nogle af mine klassekammerater	38 %
Ja, nogle fra de andre klasser	11 %
Jeg er åben over for alle på min skole	16 %
Nej, jeg er ikke åben på min skole	36 %
Ønsker ikke at svare	1 %
Andet	8 %

Antal svar: 906. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Svarfordelingen fra Tabel 2.10 viser, at 38 % har fortalt nogle af deres klassekammerater om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering. Kun 10% svarer, at de har fortalt det til alle i deres klasse, mens 11 % har fortalt om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til nogle fra de andre klasser.

10 % har fortalt om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til enkelte lærer, mens kun 2 % har fortalt det til alle lærere, og kun 1 % har fortalt det til nogle enkelte pædagoger.

Kun 16 % er åbne over for alle på skolen om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering, mens 36 % ikke er åbne på skolen om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering.

Det tyder på, at der er bestemte personer, de føler sig mere trygge ved at være åbne overfor, særligt nogle af deres klassekammerater (38 %), som de i højere grad er åbne overfor end nogle af deres lærere (10 %).

Det understreges af dette citat: "Jeg har ikke kunne snakke åbent om mine seksuelle orientering - kun til mine tætteste venner/veninder, da jeg har følt, at det ikke ville blive taget godt i mod" (Anonym respondent)

Samlet set tyder det på, at mange skjuler deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering på skolen, når næsten 4 ud af 10 (38 %) LGBTQ+ personer ikke er åbne på skolen. Kun 16 % er åbne overfor alle på deres skole.

Det er bekymrende, særligt når næsten 8 ud af 10 (76 %) ikke-ciskønnede har tænkt over deres kønsidentitet, inden de fylder 16 år, og mere end 9 ud af 10 (92 %) har tænkt over deres seksuelle orientering, inden de fylder 16 år. Det vil altså sige, at de fleste har tænkt over deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering inden de afslutter grundskolen, og samtidig at en forholdsvis stor andel af dem, går alene med deres tanker om deres LGBTQ+ identitet, mens de går i skole.

Barrierer for åbenhed om seksuel orientering og kønsidentitet på skolen

For yderligere at belyse årsager til den manglende åbenhed, er alle respondenter, som ikke er åbne over for alle på skolen, blevet spurgt, hvorfor der er personer på skolen, som de ikke har fortalt om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til. Svarfordelingen fremgår af tabel 2.11:

Tabel 2.11: Hvorfor har du ikke fortalt personer på skolen om din kønsidentitet og/eller seksuelle orientering?

Jeg ved, at de ikke vil kunne forstå det	27 %
Jeg tror ikke, at de vil acceptere det	30 %
Jeg tror, at det vil gøre mit liv mere besværligt	41 %
Jeg føler, at skolen er et utrygt sted at være åben	31 %
Jeg tror, at min lærer(e) vil mobbe mig	3 %
Jeg tror, at de andre elever vil mobbe mig	22 %
Jeg tror, at de vil undgå kontakt med mig	25 %
Jeg er uafklaret/i tvivl om min kønsidentitet/seksuelle orientering	34 %
Jeg skammer mig over min kønsidentitet/seksuelle orientering	17 %
Jeg har ikke behov for at være åben om min kønsidentitet/seksuelle orientering	30 %
Jeg er bekymret for om nogen vil fortælle det til min(e) forældre eller værge	18 %
Ønsker ikke at svare	1 %
Andet	10 %

Antal svar: 759. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %. Besvarelserne er kun fra respondenter, som har angivet at de ikke er åbne over for alle på skolen.

Svarfordelingen i Tabel 2.11 viser, at 4 ud af 10 (41 %) svarer, at de tror, det vil gøre deres liv mere besværligt at tale om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering til personer på skolen, mens næsten hver tredje (30 %) svarer, at de ikke er åbne, fordi de tror, at andre ikke vil acceptere det. Mere end 1 ud af 4 (27 %) svarer, at de ved, at de andre ikke vil kunne forstå det.

Næsten hver tredje (31 %) svarer, at de ikke er åbne, fordi skolen er et utrygt sted at være åben, mens hver fjerde (25 %) ikke er åben, fordi de tror andre vil undgå kontakt med dem. 22 % svarer, at de tror de andre elever vil mobbe dem, hvis de er åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering på skolen.

Kun 3 ud af 10 (30 %) svarer, at de ikke har behov for at være åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering på skolen, mens mere end 1 ud af 3 (34 %) svarer, at de uafklaret/i tvivl om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering.

17 % svarer, at de ikke er åbne på skolen, fordi de skammer sig over deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering, mens næsten 2 ud af 10 (18 %) er bekymret for, om nogen vil fortælle det til deres forældre eller værge.

Det tyder på, at en væsentlig del af respondenterne føler sig utrygge og frygter for,

hvordan andre elever vil reagere, hvis de talte åbent om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering på skolen. Det kommer særligt til udtryk ved, at mere end 4 ud af 10 (41 %) svarer, at de ikke er åbne, fordi de tror, det vil gøre deres liv mere besværligt. Næsten hver tredje (31 %) svarer, at de ikke er åbne, fordi skolen er et utrygt sted at være åben. To af respondenterne udtrykker det således:

“Jeg følte mig lidt ensom, for der blev aldrig rigtig gjort opmærksomhed på LGBTQ+ i undervisningen eller gennem aktiviteter. På grund af det var jeg aldrig åben omkring min seksualitet, og jeg tror det samme gjaldt for andre, for jeg kendte kun til to andre som ikke var ciskønnet”
(Anonym respondent).

“I min skoletid som LGBTQ+ elev følte jeg mig misforstået og var stærkt præget af angsten for at blive sat i en kasse bestemt ud fra LGBTQ+ stereotyper, hvis jeg var ærlig omkring min seksualitet. De få gange jeg valgte at dele min biseksualitet med mine skolekammerater, mødte jeg enten forvirring eller væmmelse”
(Anonym respondent).

Samtidig svarer 3 ud af 10 (30 %), at de ikke har behov for at være åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering på skolen. 1 ud af 3 (34 %), svarer, at de ikke er afklarede eller tvivler på deres kønsidentitet/seksuelle orientering. Den manglende åbenhed kan altså også skyldes, at en væsentlig del af respondenterne ikke føler et behov for at være åben eller ikke er afklaret med deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering. De kvantitative data kan ikke belyse, hvilke bevæggrunde respondenterne har for at svare således, men det ville være interessant at undersøge om, hvorfor nogle ‘ikke har behov’ for at være åbne, eller hvilke tanker, man kan have, hvis man er uafklaret/i tvivl om hvorvidt man har en LGBTQ+ identitet.

Samlet set viser svarfordelingerne i Tabel 2.10 og Tabel 2.11, at kun 16 % er åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering over for alle på skolen. En af hovedårsagerne til det er frygten for negative konsekvenser af åbenhed, utryghed og/eller manglende behov for åbenhed. Det er værd at bemærke, at 4 ud af 10 svarer (41 %), at de tror, at åbenhed om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering på skolen vil gøre deres liv mere besværligt. Næsten hver tredje (31 %) svarer, at de ikke er åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering, fordi skolen er et utrygt sted at være åben.

Kapitel 3: Social og psykisk trivsel i skolen

For at afdække LGBTQ+ elevernes trivsel i skolen er respondenterne blevet stillet en lang række spørgsmål med fokus på, hvordan de trives i skolen.

Kan du være dig selv over for dine klassekammerater?

Respondenterne er blevet spurgt i hvilken grad de føler, at de kan være sig selv over for deres klassekammerater. Se svarfordelingen i Tabel 3.1:

Tabel 3.1: I hvilken grad føler du, at du kan være dig selv over for dine klassekammerater?

I meget høj grad	10 %
I høj grad	22 %
I nogen grad	38 %
I mindre grad	21 %
Slet ikke	10 %

Antal svar: 906.

Tabel 3.1 viser, at kun 32 % føler, at de i meget høj grad eller i høj grad kan være sig selv over for deres klassekammerater. Mens næsten 4 ud af 10 (38 %) svarer, at de kun i nogen grad kan være sig selv over for deres klassekammerater. Hele 31 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke kan være sig selv over for deres klassekammerater.

En af årsagerne til ikke at føle, at man kan være sig selv over for sine klassekammerater, beskriver en respondent her således:

“Min skoletid som LGBTQ+ elev har været en rutsjebanetur uden lige, hverken fantastisk eller modbydelig, men et mellemstadium hvor jeg følte mig accepteret som queer, men samtidig har været utryk ved at udtrykke mig, grundet den normaliserede hverdagshomo-og transfobi i folkeskolen.” (Anonym respondent).

Kan du være dig selv over for dine lærere?

Respondenterne er blevet spurgt, i hvilken grad de føler, at de kan være sig selv over for deres lærere. Se svarfordelingen i Tabel 3.2:

Tabel 3.2: I hvilken grad føler du, at du kan være dig selv over for dine lærere?

I meget høj grad	8 %
I høj grad	21 %
I nogen grad	40 %
I mindre grad	22 %
Slet ikke	8 %

Antal svar: 907.

Tabel 3.2 viser, at knap 3 ud af 10 (29 %) svarer, at de i meget høj eller høj grad kan være sig selv over for deres lærere. 4 ud af 10 (40%) svarer, at de kun i nogen grad kan være sig selv over for deres lærere. Hele 30 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke kan være sig selv over for deres lærere.

Kan du være dig selv generelt på skolen?

At føle sig accepteret og tryk på skolen er fuldkommen afgørende for, om man trives på skolen. Derfor er respondenterne blevet spurgt, i hvilken grad de føler, at de kan være sig selv på skolen, f.eks. i skolegården, til fællesarrangementer, morgensamlinger og på gangene. Se svarfordelingen i Tabel 3.3:

Tabel 3.3: I hvilken grad føler du, at du kan være dig selv på skolen generelt, f.eks. i skolegården, til fælles arrangementer, morgensamlinger og på gangene?

I meget høj grad	8 %
I høj grad	19 %
I nogen grad	38 %
I mindre grad	25 %
Slet ikke	9 %

Antal svar: 907.

Tabel 3.3 viser, at kun 27 % svarer, at de i meget høj eller høj grad føler, at de kan være sig selv generelt på skolen, mens næsten 4 ud af 10 (38 %) svarer, at de kun i nogen grad kan være sig selv generelt på skolen. Mere end hver tredje (34 %) svarer, at de i mindre grad eller slet ikke kan være sig selv generelt på skolen. Følelsen af ikke at kunne være sig selv beskriver to respondenter sådan her:

“Gennem min skoletid følte jeg mig meget forkert og ensom og jeg havde store problemer med min selvtillid. Jeg følte, at jeg gik rundt med en hemmelighed, som jeg ikke kunne fortælle til nogen, og at jeg bare lod som om at jeg var ligesom de andre.” (Anonym respondent).

“Min skoletid som LGBTQ+ elev var fyldt med skam, hemmeligheder og skuespil. Jeg havde på mange måder en god skoletid, men fra omkring 6. klasse var det for mig tydeligt, at det ikke var en mulighed at være 100% mig selv.” (Anonym respondent).

Svarfordelingen fra Tabel 3.1, Tabel 3.2 og Tabel 3.3 viser, at mange LGBTQ+ elever ikke føler, at de kan være sig selv på skolen. Kun næsten 1 ud af 3 (32 %) svarer, at de i høj grad kan være sig selv over for deres klassekammerater.

Samlet set er det kun 3 ud af 10 LGBTQ+ elever, der i høj grad oplever at kunne være sig selv i skolen, mens 7 ud af 10 LGBTQ+ elever kun i nogen grad eller slet ikke føler, de kan være sig selv på skolen. De to citater gør disse fund særligt bekymrende, da netop denne årvågenhed om at undgå at blive afsløret er en af grundårsagerne til risikoen for at udvikle minoritetsstress (Meyer, 1995). Derfor bør det undersøges yderligere om, der er korrelation mellem dette fund og andre parametre for mistrivsel i LGBTQ+ befolkningen generelt.

Hvordan har du det med at gå i skole?

Respondenterne er blevet spurgt, hvordan de har det med at gå i skole. Se svarfordelingen i Tabel 3.4:

Tabel 3.4: Hvordan har du det med at gå i skole?

Jeg kan rigtig godt lide at gå i skole	15 %
Jeg kan godt lide at gå i skole	30 %
Det er okay at gå i skole	31 %
Jeg kan ikke lide at gå i skole	15 %
Jeg kan slet ikke lide at gå i skole	9 %

Antal svar: 908.

Tabel 3.4 viser, at 45 % svarer, at de rigtig godt eller godt kan lide at gå i skole, mens 31 % svarer, at det er okay at gå i skole. Næsten hver fjerde (24 %) svarer, at de ikke kan eller slet ikke kan lide at gå i skole.

I rapporten “Resultater fra den nationale trivselsmåling 2018” foretaget af Dansk Center for Undervisningsmiljø (2018a) viser besvarelser fra 7. – 9. klasses eleverne, at 75 % “meget tit” eller “tit” er glade for at gå i skolen, 18 % svarer at de “en gang imellem” er glade for at gå i skolen, mens 6 % svarer, at de “sjældent” eller “aldrig” kan lide at gå i skole.

3 ud af 4 (75 %) elever i den nationale trivselsmåling (DCUM, 2018a) er glade for at gå i skole, mens knap hver anden (45 %) af respondenterne i vores undersøgelse svarer, at de kan lide for at gå i skole.

Kun 6 % af eleverne i den nationale trivselsmåling svarer, at de sjældent eller aldrig kan lide at gå i skole, mens 24 % i vores undersøgelse svarer, at de ikke eller slet ikke kan lide at gå i skole.

Samlet set tyder det på, at ca. 4 gange så mange LGBTQ+ elever svarer, at de ikke kan lide at gå i skole sammenlignet med eleverne i den nationale trivselsmåling (DCUM, 2018a), hvilket må siges at være stærkt bekymrende. Det bør undersøges yderligere, hvilke implikationer dette fund kan have for disse elever, f.eks. i forhold til faglig progression, afgangskaraktter og sundhed.

En respondent beskriver her, hvorfor at vedkommende ikke kan lide at gå i skole:

“Min tid som LGBTQ+ elev har været meget “giftig”. Jeg har tit gået og gemt mig, og skjult hvem jeg er i frygt for andre folk. Jeg har tit oplevet, at der blev råbt skældsord efter mig og er endda en enkelt gang blevet truet. Min tid i skolen er bestemt ikke noget jeg kan lide.” (Anonym respondent).

Har du på noget tidspunkt overvejet at skifte skole?

Respondenterne i undersøgelsen er blevet spurgt, om de på noget tidspunkt har overvejet at skifte skole på grund af mobning, manglende forståelse, mistrivsel eller ensomhed. Se svarfordelingen i Tabel 3.5.

Tabel 3.5: Har du på noget tidspunkt overvejet at skifte skole på grund af mobning, manglende forståelse, mistrivsel eller ensomhed?

Ja, jeg har overvejet det	31 %
Ja, jeg har skiftet skole på grund af mistrivsel	13 %
Ja, jeg har skiftet skole på grund af ensomhed	3 %
Ja, jeg har skiftet skole på grund af mobning	8 %
Ja, jeg har skiftet skole på grund af manglende forståelse	1 %
Ja, jeg er i gang med at skifte	0 %
Nej	43 %

Antal svar: 908. Det har kun været muligt at vælge én svarmulighed.

Svarfordelingen fra Tabel 3.5 viser, at 1 ud af 4 (25 %) svarer, at de har skiftet skole på grund af mistrivsel, ensomhed, mobning eller manglende forståelse, mens næsten hver tredje (31 %) svarer, at de har overvejet at skifte skole. Kun 43 % svarer, at de ikke har overvejet at skifte skole på grund af mobning, ensomhed, mistrivsel eller manglende forståelse.

Samlet set viser det, at over halvdelen (55 %) svarer, at de har skiftet skole eller overvejet at skifte skole. Det er særligt opsigtvækkende, at hver fjerde (25 %) svarer, at de har skiftet skole på grund af mistrivsel, ensomhed, mobning eller manglende forståelse.

Det har ikke været muligt at finde en præcis oversigt over antallet af skoleskift blandt alle grundskoleelever i Danmark, som sammenligningsgrundlag.

Føler du dig ensom på skolen?

I denne undersøgelse er respondenterne blevet spurgt ind til oplevelsen af ensomhed på skolen på to måder, herunder "I hvilken grad føler du dig ensom på skolen?" og "I hvilken grad føler du dig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen". Det er gjort for at give et mere klart billede af respondenternes oplevelse af ensomhed i skolen – både psykisk og socialt. Følelsen af ensomhed opstår, når mennesker oplever, at deres sociale relationer ikke opfylder deres sociale behov og forventninger. Ensomhed opstår hos mennesker, der ikke føler sig forbundet med nogen – eller som savner kontakt og samvær med dem, de føler sig forbundet med (Psykiatrifonden.dk).

Respondenterne er blevet spurgt ind til, i hvilken grad, de føler sig ensomme på skolen. Se svar fordelingen i Tabel 3.6:

Tabel 3.6: I hvilken grad føler du dig ensom på skolen?

I meget høj grad	14 %
I høj grad	23 %
I nogen grad	28 %
I mindre grad	25 %
Slet ikke	10 %

Antal svar: 910.

Tabel 3.6 viser, at 37 % svarer, at de i meget grad høj grad eller høj grad føler sig ensomme på skolen, mens 28 % svarer, at de i nogen grad føler sig ensomme på skolen. Kun 35 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke føler sig ensomme på skolen.

Respondenterne er også blevet spurgt ind til i hvilken grad, de føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen. Se svarfordelingen i Tabel 3.7:

Tabel 3.7: I hvilken grad føler du dig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen?

Hver dag	17 %
Et par gange om ugen	27 %
Et par gange om måneden	19 %
Sjældent	24 %
Slet ikke	12 %

Antal svar: 905.

Tabel 3.7 viser, at 44 % af respondenterne hver dag eller et par gange om ugen føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen, mens 19 % føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen et par gange om måneden. Kun 36 % svarer, at de sjældent eller slet ikke føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen.

Samlet set svarer mere end 6 ud af 10 (63 %), at de føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen. Kun 1 ud af 4 (24 %) svarer, at de sjældent føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen. Kun lidt mere end 1 ud af 10 (12 %) svarer, at de slet ikke føler sig isoleret og savner nogen at være sammen med på skolen. Det indikerer en markant følelse af ensomhed og isolation blandt LGBTQ+ elever i vores undersøgelse.

To respondenter beskriver årsagen til deres følelse af ensomhed på skolen, som LGBTQ+ elev, således:

"Jeg har generelt haft en god skoletid, men man føler sig mere ensom som LGBTQ+ elev, fordi man er overbevist om, ingen af de andre er som en selv."
(Anonym respondent).

"Jeg følte mig meget overset, jeg så aldrig mig selv i undervisningen. Hverken eleverne eller lærerne vidste noget om LGBTQ+ identiteter, så jeg havde ikke rigtigt nogen at snakke med om hvordan jeg havde det."
(Anonym respondent).

Sammenligner man svarfordelingen fra Tabel 3.6 med den nationale trivselsmåling (Uddannelsesstatistik.dk, 2020) viser svarfordelingerne i spørgsmålet "Føler du dig ensom?", at 6 % svarer, de meget tit eller tit føler sig ensomme, mens 16 % svarer, at de en gang imellem føler sig ensomme. 37 % svarer, at de sjældent føler sig ensomme, mens hele 42 % svarer, at de aldrig føler sig ensomme.

Kun 6 % svarer, at de ofte føler sig i ensomme i den nationale trivselsmåling af 4.klasse – 9.klasses eleverne (Uddannelsesstatistik.dk, 2020), mens næsten 8 ud af 10 (79 %)

svarer, at de sjældent eller aldrig føler sig ensomme. I vores undersøgelse svarer knap 4 ud af 10 (37 %), at de i høj grad føler sig ensomme på skolen, mens kun 35 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke føler sig ensomme på skolen.

Det tyder på, at LGBTQ+ elever ca. 6 gange oftere føler sig ensomme på skolen sammenlignet med svarfordelingen fra den nationale trivselsmåling af 4. klasse- 9. klassens eleverne.

Det er veldokumenteret, at LGBTQ+ personer i Danmark generelt trives dårligere end den cisheteroseksuelle¹ del af befolkningen (Graugaard et al., 2019; CASA, 2009) – ligesom der viser sig et tilsvarende billede i andre lande, hvor der findes undersøgelser heraf. (UNESCO, 2016; FRA – European Union Agency for Fundamental Rights, 2014; Stonewall, 2017)

Det er senest beskrevet af ALS Research (2020) i undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet i Danmark". Den konkluderer, at mistrivsel og ensomhed særligt er udbredt blandt unge LGBT-personer, hvilket underbygger den udbredte mistrivsel og ensomhed blandt LGBTQ+ eleverne i vores undersøgelse.

Har du oplevet at føle dig trist og ked af det i skolen?

Respondenterne er blevet spurgt, om de har oplevet at føle sig triste og kede af det i skolen. Se svarfordelingen i Tabel 3.8:

Tabel 3.8: Har du oplevet at føle dig trist og ked af det i skolen?

Mindst en gang om dagen	20 %
Et par gange om ugen	35 %
Et par gange om måneden	25 %
Sjældent	18 %
Aldrig	2 %

Antal svar: 907.

Tabel 3.8 viser, at 55 % svarer, at de mindst en gang om dagen eller et par gange om ugen føler sig triste og kede af det i skolen, mens 25 % svarer, at de føler sig triste og kede af det i skolen et par gange om måneden. 18 % svarer, at de sjældent føler sig triste og kede af det i skolen, mens kun 2 % aldrig føler sig triste og kede af det i skolen.

8 ud af 10 svarer (80 %), at de føler sig triste og kede af det i skolen, mens kun 2 ud af 10 svarer (20 %), at de sjældent eller aldrig føler sig triste og kede af det i skolen. To respondenter fortæller om deres erfaringer med at være triste og kede af det i skolen, således:

"Min folkeskoletid som LGBTQ+ elev, var enormt skjult, da jeg ikke følte at det var accepteret. Den var fyldt med masser af frustration og selvhad, fordi jeg ikke var som de andre elever." (Anonym respondent)

"Min skoletid som LGBTQ+ elev var udadtil ikke så langt fra en 'almindelig' elev, men

1. Personer som definerer sig som ciskønnede (En person, hvis oplevede køn og kønsudtryk stemmer overens det kvindelige eller mandlige køn, de blev tildelt ved fødslen; kvinde og mand) og heteroseksuelle (En person, som seksuelt, romantisk og/eller følelsesmæssigt udelukkende er tiltrukket af det andet køn).

mine tanker var ofte mange andre steder end på undervisningen, fordi jeg ikke følte mig tilpas i min krop. Det var en tid, hvor jeg hverken følte mig som en af pigerne eller en af drengene" (Anonym respondent)

Sammenligner man svarfordelingen fra Tabel 3.8 med den nationale trivselsmåling "Elevers trivsel for 4. klasse – 9. klasse – skoleåret 2019/2020" (Uddannelsesstatistik.dk, 2020), hvor eleverne blev spurgt om "hvor tit de har ondt i maven?", kan vi se at 8 % svarer, at de meget tit eller tit har ondt i maven, mens 19 % svarer, at de en gang i mellem har ondt i maven. 73 % svarer, at de sjældent eller aldrig har ondt i maven.

I vores undersøgelse svarer kun 2 ud af 10 (20 %), at de sjældent eller aldrig føler sig triste og kede af det i skolen, mens mere end hver anden (55 %) svarer, at ofte føler sig triste og kede af det i skolen.

Det tegner et billede af en markant større mistrivsel blandt LGBTQ+ elever sammenlignet med den nationale trivsel måling af eleverne i 4. klasse – 9. klasse (Uddannelsesstatistik.dk, 2020).

Har du har oplevet at have selvmordstanker?

Det er veldokumenteret, at selvmordstanker er mere udbredt blandt LGBTQ+ personer sammenlignet med den øvrige befolkning. Det dokumenterede rapporten Projekt SEXUS (Graugaard et al., 2019), hvor signifikant flere homoseksuelle og biseksuelle (52 %) og transpersoner (63 %) end heteroseksuelle (23%) nogensinde har overvejet at begå selvmord.

En anden rapport "Lige og ulige? Homoseksuelle, biseksuelle og transkønnedes levevilkår" foretaget af CASA i 2009 viste, at de første selvmordsforsøg oftest blev foretaget i alderen 13-19 år, og helt foruroligende, at 6-9 % af selvmordsforsøgene blandt LGBT-personer blev foretaget i alderen 4-12 år. Blandt heteroseksuelle havde ingen forsøgt at begå selvmord i så tidlig en alder.

Derfor er respondenterne i denne undersøgelse blevet spurgt, om de har oplevet at have selvmordstanker, f.eks. tanker om at livet ikke er værd at leve eller tanker om at tage livet af sig selv. Se svarfordelingen i Tabel 3.9:

Tabel 3.9: Har du oplevet at have selvmordstanker, f.eks. tanker om at livet ikke er værd at leve eller tanker om at tage livet af dig selv?

Ja, flere gange om ugen	21 %
Ja, flere gange om måneden	19 %
Ja, én eller to gange	24 %
Nej, men jeg er bekymret for at jeg får det	10 %
Slet ikke	24 %
Ønsker ikke at svare	3 %

Antal svar: 910.

Svarfordelingen i Tabel 3.9 viser, at 40 % svarer, at de flere gange om ugen eller flere gange om måneden har selvmordstanker, mens 24 % svarer at de én eller to gange har haft selvmordstanker. 34 % svarer, at de ikke har haft selvmordstanker, og ud af dem svarer 10 %, at de er bekymrede for, at de får selvmordstanker. 3 % ønsker ikke at

svare på, om de har haft selvmordstanker.

Samlet set viser svarfordelingen, at mere end 6 ud af 10 (64 %) har/ har haft selvmordstanker, mens kun lidt mere end 1 ud af 3 (34 %) svarer, at ikke har haft selvmordstanker eller at de ikke har haft det, men er bekymret for at få det. Det er særligt opsigtvækkende, at 4 ud af 10 (40 %) svarer, at de har selvmordstanker flere gange om ugen eller flere gange om måneden.

Har du udført selvskade?

Det er veldokumenteret, at selvskadende adfærd er mere udbredt blandt LGBTQ+ personer end den øvrige befolkning. Det viser seneste rapport fra Projekt SEXUS (Graugaard et al., 2019), idet signifikant flere homoseksuelle og biseksuelle (28 %) og transpersoner (38 %) end heteroseksuelle (7 %) nogensinde har skadet sig selv med vilje, f.eks. ved at skære, slå eller brænde sig.

Derfor er respondenterne i undersøgelsen blevet spurgt, om de har udført selvskade, f.eks. ved at skære, kradse, brænde, bide eller slå sig selv.

Se svarfordelingen i Tabel 3.10:

Tabel 3.10: Har du udført selvskade, f.eks. ved at skære, kradse, brænde, bide eller slå dig selv? (Selvskade skal forstås som en bevidst handling, der medfører direkte fysiske skader, uden intention om selvmord, men for at lindre negative følelser)

Ja	53 %
Nej	44 %
Ønsker ikke at svare	3 %

Antal svar: 910.

Tabel 3.10 viser, at mere end hver anden (53 %) svarer, at de har udført selvskade, mens kun lidt mere end 4 ud af 10 (44 %) svarer, at de ikke har udført selvskade. 3 % svarer, at de ikke ønsker at svare.

I en undersøgelse foretaget af Børnerådet (2016a), "Mere end hver femte i 9. klasse har skadet sig selv" fremgår det, at 22 % af eleverne i 9. klasse, har skadet sig selv med vilje - uden at ville begå selvmord.

Sammenligner man svarfordelingen fra Tabel 3.10 med Børnerådets undersøgelse viser det sig, at hvor mere end 2 ud af 10 (22 %) af eleverne i 9. klasse, har udført selvskade, er det mere end hver anden (53 %) i vores undersøgelse, der svarer, at de har udført selvskade. Det tyder på, at mere end dobbelt så mange LGBTQ+ elever udfører selvskade sammenlignet med svarfordelingen fra eleverne i 9.klasse i Børnerådets

undersøgelse.

Har du haft en spiseforstyrrelse?

Respondenterne er blevet spurgt, om de har de/har haft en spiseforstyrrelse, f.eks. i form af enten overspisning, opkastning eller sultet sig selv og dyrket meget motion. Se svarfordelingen i Tabel 3.11:

Tabel 3.11: Har du/har du haft en spiseforstyrrelse, f.eks. i form af enten overspisning, opkastning eller sultet dig selv og dyrket meget motion? (En spiseforstyrrelse er kendetegnet ved, at man har et forstyrret forhold til mad, krop og vægt i et sådant omfang, at det går ud over ens fysiske og psykiske helbred såvel som sociale liv.)

Ja	40 %
Nej	56 %
Ønsker ikke at svare	4 %

Antal svar: 910.

Tabel 3.11 viser, at 40 % svarer, at de har/har haft en spiseforstyrrelse, mens 56 % svarer, at de ikke har haft en spiseforstyrrelse. 4 % ønsker ikke at svare.

Sammenligner man med undersøgelsen "Hver fjerde pige i 9. klasse er i fare for at få en spiseforstyrrelse" foretaget af Børnerådet (2016b), som viste, at 23 % af pigerne og 9 % af drengene i 9. klasse har et forhold til mad, som giver dem en øget risiko for at udvikle en spiseforstyrrelse.

Det er dog vigtigt at understrege, at det er meget individuelt, hvordan man forholder sig til sin egen sundhed og spisevaner, og derfor er tallene svære at sammenligne med vores undersøgelse. Undersøgelsen fra Børnerådet er også inddelt efter køn, hvilket denne undersøgelse ikke er.

Holder vi alligevel tallene op mod hinanden, ses det, at hvor 23 % af pigerne og 9 % af drengene i 9.klasse har en øget risiko for at udvikle en spiseforstyrrelse (Børnerådet 2016b), så svarer 4 ud af 10 (40 %) i vores undersøgelse, at de har/har haft en spiseforstyrrelse. Det tyder på, at LGBTQ+ elever har markant øget risiko for at udvikle en spiseforstyrrelse.

Hjælp og rådgivning fra fagpersoner på skolen

Respondenterne er blevet spurgt, om de har oplevet, at de kan opsøge en voksen på skolen, hvis de har brug for det. Hensigten med spørgsmålet er at afdække, om eleverne føler sig trygge ved de fagpersoner, som har mulighed for at hjælpe og rådgive dem, når de mistrives eller føler, at noget er svært. Se svarfordelingen i Tabel 3.12:

Tabel 3.12: Oplever du, at du kan opsøge en voksen på din skole, hvis du har brug for det?

Ja, min lærer eller gårdvagten	25 %
Ja, skolepsykologen	4 %
Ja, skolelederen	1 %
Ja, sundhedsplejersken	1 %
Ja, pædagogen	1 %

Nej, jeg føler mig utryg	12 %
Nej, jeg er bange for at de ikke forstår mig	15 %
Nej, jeg stoler ikke på de voksne	23 %
Ved ikke	14 %
Andet	5 %

Antal svar: 909.

Svarfordelingen fra Tabel 3.12 viser, at 25 % svarer, at de oplever, at de kan opsøge en lærer eller gårdvagten, hvis de har brug for det, mens kun 4 % svarer, at de oplever, at de kan opsøge skolepsykologen, ligesom andre fagpersoner, som f.eks. pædagogen (1 %), skolelederen (1 %), eller sundhedsplejersken (1 %) også bliver svaret i meget lille omfang.

15 % svarer, at de ikke oplever, at de kan søge en voksen, hvis de har brug for det, fordi de er bange for, at de voksne ikke vil kunne forstå dem. 12 % svarer, at de ikke oplever de kan opsøge en voksen, fordi de føler sig utrygge, mens 23 % svarer, at de ikke stoler på de voksne. 14 % svarer, at de ikke ved, om de kan opsøge en voksen, hvis de har brug for det. 5 % svarer, at der er en anden årsag.

Samlet set svarer knap 1 ud af 3 (32 %), at de oplever, at de kan opsøge en voksen på deres skole, hvis de har brug for det, mens hver anden (50 %) svarer, at de ikke oplever, at de kan opsøge en voksen, hvis de har brug for det enten i frygt for misforståelse, utryghed eller manglende tillid. Det er dog vigtigt at være opmærksom på at 14 % svarer, at de ikke ved, om de kan opsøge en voksen på skolen, hvis de har brug for det.

Respondenterne er blevet spurgt i forlængelse af ovenstående spørgsmål, om de har modtaget hjælp fra skolen. Se svarfordelingen i Tabel 3.13:

Tabel 3.13: Har du oplevet at modtage hjælp fra skolen?

Ja, jeg har snakket med skolelederen	3 %
Ja, jeg har snakket med en skolepædagog	5 %
Ja, jeg har snakket med en skolepsykolog	9 %
Ja, jeg har snakket med en sundhedsplejerske	2 %
Ja, jeg har snakket med min lærer	19 %
Nej, de ville ikke hjælpe mig	4 %
Nej, de vidste ikke hvad de skulle gøre	12 %
Jeg har ikke haft behov for hjælp	24 %
Ved ikke	12 %
Andet	11 %

Antal svar: 908.

Svarfordelingen i Tabel 3.13 viser, at 19 % svarer, at de har modtaget hjælp fra deres lærer, mens 3 % svarer, at de modtaget hjælp fra deres skoleleder, 9 % svarer deres skolepsykolog, 2 % svarer sundhedsplejerske, 5 % svarer, at de har modtaget hjælp fra deres skolepædagog. 11 % svarer en anden svarmulighed. 4 % svarer, at skolen ikke ville hjælpe dem, og 12 % svarer, at skolen ikke vidste, hvad de skulle gøre.

Kun 24 % svarer, at de ikke har haft behov for hjælp på skolen, mens 12 % svarer, at de ikke ved, om de har modtaget hjælp fra skolen.

Næsten 4 ud af 10 (38 %) svarer, at de har modtaget hjælp fra en fagperson på skolen, mens næsten 1 ud af 4 (24 %) svarer, at de ikke har haft behov for hjælp. 16 % svarer, at skolen ikke ville hjælpe dem eller ikke vidste, hvad de skulle gøre, når de har opsøgt hjælp.

Det er positivt, at næsten 4 ud af 10 (38 %) svarer, at de har modtaget hjælp, men omvendt svarer kun 1 ud af 4 (24 %), at de ikke har haft behov for hjælp. Det er bemærkelsesværdigt at 12 % svarer, at fagpersonerne på skolen ikke vidste hvad de skulle gøre, når de har opsøgt hjælp. Samlet svarer 16 %, at skolen ikke ville hjælpe eller ikke vidste hvad de skulle gøre, når de har søgt hjælp. De 12 % som har svaret, at de ikke ved, om de har modtaget hjælp fra skolen kan tyde på, at kvaliteten af hjælpen, de modtog ikke har været tilstrækkelig, ligesom en respondent udtrykker det her:

“Min skoletid har været forvirrende, for trods en følelse af skolens accept så oplevede jeg meget hygge-transforbi – selvom man rakte ud efter hjælp, så var de voksne ikke handlekraftige nok.”
(Anonym respondent).

Kapitel 4: Skældsord, diskrimination og mobning i skolen

Viden om skældsord, diskrimination og mobning i skolen er et afgørende element at undersøge med henblik på om LGBTQ+ eleverne trives og føler sig inkluderet i grundskolen.

Rapporten "Out in the open" foretaget af UNESCO i 2016 viste, at LGBTQ+ elever i højere grad udsættes for fysisk og psykisk vold end andre elever i skolen. Rapporten viste også, at 48 % af norske homoseksuelle drenge har oplevet mobning i skolen mod 7 % af deres heteroseksuelle klassekammerater. I følge rapporten er skolen det sted, hvor flest LGBTQ+ personer oplever diskrimination sammenlignet med i familien, deres omgangskreds og nærområde (UNESCO, 2016).

Tydelige regler for god opførsel i klasselokalet

LGBTQ+ eleverne er blevet spurgt i vores undersøgelse, om de har nogle tydelige regler for god opførsel i klasseværelset i forhold til brug af skældsord og mobning på baggrund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering. Det skal give indsigt i, om skolen har nogle klare regler for LGBTQ+ relateret skældsord og mobning. Se svarfordelingen på i Tabel 4.1:

Tabel 4.1: Har I nogle tydelige regler for god opførsel i klasselokalet i forhold til brug af skældsord og mobning på baggrund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering?

Ja	22 %
Nej	67 %
Ved ikke	11 %

Antal svar: 909.

Tabel 4.1 viser, at knap 1 ud af 4 (22 %) svarer, at de har tydelige regler for god opførsel i klasseværelset relateret til skældsord og mobning på grund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering. Mere end 2 ud af 3 (67 %) svarer, at de ikke har tydelige regler for god opførsel i klasseværelset relateret til skældsord og mobning på grund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering. 11 % svarer, at de ikke ved, om der er tydelige regler for god opførsel relateret til skældsord og mobning på baggrund af kønsidentitet og/eller seksuel orientering. Det viser, at langt størstedelen af LGBTQ+ elever ikke oplever tydelige regler mod mobning og skældsord relateret til kønsidentitet og/eller seksuel orientering. Det forklarer to respondenter således:

"Min skoletid var præget af en følelse af usynlighed og mangel på repræsentation. Jeg følte mig alene i at skulle sige fra over for folk der brugte homofobisk og transfobisk sprog."

(Anonym respondent).

"Sproget på min daværende skole var ekstremt dårligt, der blev brugt virkelig mange skældsord dagligt, uden der rigtig blev gjort noget ved det. Det blev bare accepteret af lærerne. De sagde aldrig noget til mig direkte, men følte at de alligevel talte direkte til mig. Jeg var ikke sprunget ud på daværende tidspunkt. Det fik mig ligesom til at føle at jeg ikke rigtig var noget værd. Jeg følte også at jeg ikke rigtig var en del af fællesskabet som der var i klassen."

(Anonym respondent).

Homofobiske og transfobiske skældsord i skolen

LGBTQ+ eleverne er blevet spurgt, om de har oplevet, at ord som "bøsse", "lebbe", "svans", "tranny" eller "gay" er blevet brugt som skældsord på deres skole. De udvalgte skældsord baserer sig på LGBTQ+ Ungdoms og LGBTQ+ Danmarks oplevelser og erfaringer med målgruppen. Det skal tegne et billede af omfanget og brugen af skældsord relateret til LGBTQ+ identiteter i skolen. Se svarfordelingen i Tabel 4.2:

Tabel 4.2: Har du oplevet, at ord som "bøsse", "lebbe", "svans", "tranny" eller "gay" bliver brugt som skældsord på din skole?

Hver dag	42 %
Et par gange om ugen	30 %
Et par gange i måneden	12 %
En eller to gange	9 %
Slet ikke	7 %

Antal svar: 905.

Svarfordelingen i Tabel 4.2 viser, at 42 % svarer, at de hver dag oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen. 30 % svarer, at de et par gange om ugen oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen, mens 12 % svarer, at de et par gange i måneden oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen. 9 % svarer, at de én eller to gange har oplevet homofobiske og transfobiske skældsord i skolen, mens kun 7 % svarer, at de slet ikke har oplevet homofobiske og transfobiske skældsord i skolen.

Mere end 9 ud af 10 (93 %) svarer, at de har oplevet homofobiske og transfobiske skældsord i skolen, mens kun 7 % svarer, at de slet ikke har oplevet homofobiske og transfobiske skældsord i skolen. Det er yderligere opsigtsvækkende, at mere end 7 ud af 10 (72%) svarer, at de oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen hver dag eller et par gange om ugen. Samlet set viser svarfordelingen, at homofobiske og transfobiske skældsord er en omfattende udfordring i skolen.

Det indikerer med stor tydelighed, at homofobiske og transfobiske skældsord i skolen gennemsyrrer skolekulturen og elevernes sprogbrug på alt for mange skoler. To respondenter beskriver deres oplevelser med homofobiske skældsord således:

"Min folkeskole tid var en konstant kamp mod den homofobi, jeg mødte, i det daglige sprog og jeg talte ofte for døve ører, når jeg sagde det imod. Det var mentalt drænnende at skulle finde ud af sin egen identitet og plads i samfundet samtidigt med, at man kunne overheøre folk der talte om hvor klamt det var, at de havde set to piger kysse."

(Anonym respondent).

"Jeg var meget usikker på mig selv og havde ekstremt svært ved at acceptere mig selv, da ordet "bøsse" (o.lign.) blev brugt som et skældsord for alt, der var dårligt i enhver form. Musik kunne være "bøsset", hvis én af drengene rakte hånden op kunne vedkommende være en «faggot», selv en fremlæggelse kunne være «homo» - eksemplerne er mange... Derfor har jeg senere hen haft rigtig svært ved at acceptere og forstå, at jeg var lige præcis alt det "dårlige". Overordnet var det stramt at gå i folkeskolen, da alle, der ikke passede ind i den "gængse drenge-boks" skulle prikkes til."

(Anonym respondent).

Homofobiske og transfobiske skældsord skal tages langt mere alvorligt, når der er tale om systematisk stigmatisering og diskrimination af LGBTQ+ personer i skolen. I straffelovens §266 b, fremgår det tydeligt, at hadefulde ytringer på grund af seksuel orientering er ulovligt. Den blev indført i år 1987 for at beskytte seksuelle minoriteter imod diskrimination. I dag 34 år efter er det stadig højaktuelt at sætte markant mere ind overfor hadefulde ytringer mod og om LGBTQ+ personer – ligesom vores undersøgelse viser grund til at "kønsidentitet" og "kønsudtryk" bør indskrives i straffelovens §266 b om hadefulde ytringer for at beskytte kønsminoriteter i samme grad, som seksuelle minoriteter. Vores undersøgelse viser også tydeligt, at grundskolen er et overset sted for hadefulde ytringer, hvilket derfor kræver både fokus og handling at få stoppet.

I den danske Superliga oplevede fodboldspilleren Viktor Fischer i foråret 2019 at få homofobiske tilråb og sange fra tilskuerrækkerne under en kamp. Han tog stærkt afstand fra de homofobiske udtalelser og sagde: *"Homofobi skal ikke accepteres, og det skal ses på linje med racisme"* (Politiken.dk, 2019, 8. april), hvilket skabte stor offentlig og intern debat. Efterfølgende var Divisionsforeningen og direktøren for Spilforeningen ude og bakke op om at stoppe homofobiske tilråb. Det førte til, at Dansk Boldspil Union (DBU) præsenterede en række nye tiltag, der skulle sikre, at homofobien for alvor sparkes ud af banen (DBU.dk, 2019). Formanden for DBU, Jeppe Møller udtalte i den forbindelse: *"Fodbold er for alle. Homofobi hører ingen steder hjemme – hverken på eller uden for banen. Vi vil ikke have det, og vi vil gøre, hvad vi kan for at komme problemet til livs."* (DBU.dk, 2019).

Det er altafgørende for bekæmpelsen af LGBTQ+ relateret diskrimination i skolen, at der bliver taget ansvar og handles – ligesom Dansk Boldspil Union har gjort. Skolen er for alle. Det er ikke et interessefællesskab, man kan fravælge. I skolen er der undervisningspligt. Der er hertil uddannelsesparathed, som indikerer vigtigheden af, at man er klar til at tage en uddannelse efter sin grundskole. Alt sammen er noget, LGBTQ+ elever skal leve op til på lige fod med deres klassekammerater. Men undervejs bliver mange mobbet, diskrimineret og føler sig enormt ensomme og isolerede. De har langt højere risiko for at udvikle selvskaide, selvmordstanker og spiseforstyrrelser. Mange LGBTQ+ elever oplever ikke, at fagpersonerne rundt om dem, har de fornødne kompetencer til at hjælpe dem, og de eksisterer ikke i undervisningen eller bliver repræsenteret i skolemiljøet. Det er alvorlig udfordring. To respondenter beskriver Alvoren således:

"Hvis jeg kunne ændre én ting, ville det være at lærerne rent faktisk gjorde noget ved at folk gjorde grin med LGBTQ+ personer".
(Anonym respondent).

"Jeg oplever ofte homofobiske kommentarer eller jokes, de er ikke direkte henvendt mod mig eller andre klassekammerater, men det gør stadig lidt ondt, når man hører folk der synes at det er klamt."
(Anonym respondent).

Trans - og homofobi hører ingen steder hjemme i skolen – hverken på eller uden for skolen. Det kræver en helhedsorienteret indsats fra både skoleledere, lærere, pædagoger, forældre og elever at få rettet op på den omfattende udfordring med homofobiske og transfobiske skældsord. Og det kræver, at regeringen sætter sig for, at det skal være slut med, at børn og unge LGBTQ+ personer skal mistrives i det danske velfærdssamfund. For alvor. Og det kræver, at det erkendes for at dette skal kunne lykkes. Skolen er ikke kun et sted, der skal danne eleverne til et demokrati. Skolen er i

sig selv et demokrati, hvor eleverne indgår i demokratiske handlinger. Hvor ligeværd er en grundpille, der hviler på anerkendelse, inklusion og medbestemmelse. Det skal LGBTQ+ eleverne også opleve.

Mobning og diskrimination i skolen

For at undersøge mobning og diskrimination af LGBTQ+ elever i skolen yderligere, er der blevet spurgt ind til om de har oplevet mobning på baggrund af kønsidentitet og kønsudtryk eller seksuel orientering. De elever, som har oplevet mobning eller diskrimination har også oplyst, hvor på skolen, det er foregået. Det skal give et indblik i, hvor mobningen og diskriminationen sker på skolen.

Mobning og diskrimination på grund af kønsidentitet og kønsudtryk

Respondenterne er blevet spurgt, om de har oplevet at blive mobbet på baggrund af kønsidentitet og/eller kønsudtryk, f.eks. valg af tøj, frisure eller omgang med andre på skolen. Svarmulighederne er inspireret af undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research (2020) for at afdække den oplevede mobning og diskrimination på skolen. Se svarfordelingen i Tabel 4.3:

Tabel 4.3: Har du oplevet at blive mobbet på baggrund af din kønsidentitet og/ eller dit kønsudtryk, f.eks. valg af tøj, frisure eller omgang med andre på skolen?

Ja, uønsket eller overdreven opmærksomhed på min kønsidentitet og/eller kønsudtryk	13 %
Ja, nedladende eller hadefulde kommentarer	17 %
Ja, drillerier, latterliggørelse eller mobning	19 %
Ja, at blevet kaldt øgenavne	16 %
Ja, digital mobning	7 %
Ja, forskelsbehandling i undervisningen	4 %
Ja, forskelsbehandling i skolegården	8 %
Ja, forskelsbehandling ved omklædningsrum og toiletter	8 %
Ja, tilråb og skældsord	12 %
Ja, trusler om vold	6 %
Ja, udsat for fysisk vold, fx skubbet, slået eller sparket	5 %
Ja, usynliggjort, fx manglende anerkendelse af min kønsidentitet og/eller kønsudtryk	11 %
Ja, mødt med antagelser om, at personer med min kønsidentitet og/eller kønsudtryk ikke findes	8 %
Ja, jeg er blevet mødt med fordomme	21 %
Ja, jeg er blevet holdt ude eller har mistet venner	13 %
Ja, jeg bliver ikke inviteret til sociale events, såsom fødselsdage, fester mm.	9 %
Ja, jeg blev blokeret eller fjernet på sociale medier	4 %
Nej, jeg har ikke oplevet mobning på grund af min kønsidentitet og/eller kønsudtryk	57 %
Andet	6 %

Antal svar: 904. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Svarfordelingen i Tabel 4.3 viser, at 57 % svarer, at de ikke har oplevet mobning på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk på skolen.

21 % svarer, at de er blevet mødt med fordomme på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk, 19 % svarer, at de har oplevet drillerier, latterliggørelse eller mobning på grund af kønsidentitet og/eller kønsudtryk. 17 % svarer, at de har oplevet nedladende kommentarer eller hadefulde kommentarer og 12 % svarer, at de har oplevet tilråb og skældsord på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk.

6 % svarer, at de har oplevet trusler om vold, mens 5 % svarer, at de har været udsat for vold på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk.

Det viser, at mobning og diskrimination på grund af kønsidentitet og/eller kønsudtryk på skolen udfolder sig på mange forskellige måder mod LGBTQ+ elever. Det er opsigtvækkende, at kun 57 % svarer, at de ikke har oplevet mobning på grund af deres kønsidentitet og/eller kønsudtryk i skolen.

Det er dog vigtigt at have for øje at der er forskel på drillerier (begrænset omfang og relativt mild karakter) og mobning (vedvarende og groft), hvilket kan være en barriere i analysen af svarfordelingen af Tabel 4.3.

I forlængelse af ovenstående er respondenterne blevet spurgt ind til, hvor mobningen og diskriminationen er foregået på skolen. Svarfordelingen på dette spørgsmål fremgår af Tabel 4.4:

Tabel 4.4: Hvor har du oplevet at blive mobbet på baggrund af din kønsidentitet og/eller dit kønsudtryk?

I klasselokalet	51 %
I skolegården	44 %
I frikvartererne	61 %
I undervisningen	18 %
På toilettet	14 %
I omklædningsrummet	29 %
I svømmehallen	9 %
På gangene	39 %
Til og fra skole	22 %
I cykelskuret	9 %
Ved busstoppestedet	10 %
På sociale medier, f.eks. Instagram, Facebook, TikTok, beskeder osv.	26 %
På skoleudflugt	17 %
På lærerværelset	1 %
I kantinen	11 %
Andet	10 %

Antal svar: 384. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %. Spørgsmålet er kun stillet til de respondenter, som har angivet, at de har oplevet at blive mobbet på baggrund af deres kønsidentitet og/eller dit kønsudtryk på skolen.

Tabel 4.4 viser, at mobningen og diskriminationen på grund af kønsidentitet og/eller kønsudtryk foregår alle steder på skolen. Det er særligt værd at bemærke, at klasseværelset (51 %), skolegården (44 %), i frikvartererne (61 %), på gangene (39 %) og i omklædningsrummet (29 %) er de steder på skolen, hvor mobning og diskrimination mod LGBTQ+ elever foregår hyppigst.

Det er opsigtvækkende, at 18 % svarer, at de har oplevet mobning og diskriminationen i forbindelse med selve undervisningen. Det kan indikere, at lærere og pædagoger måske ikke har de kompetencer, der skal til for at forhindre det, selvom det må antages at foregå i deres tilstedeværelse. Det kunne f.eks. være grundlæggende i form af at udvide elevernes forståelse og respekt for andre elever, der bryder med normer for kønsidentitet og/eller kønsudtryk.

Mobning og diskrimination på grund af seksuel orientering

Respondenterne er blevet spurgt, om de har oplevet at blive mobbet på baggrund af deres seksuelle orientering på skolen. Svaremulighederne er inspireret fra undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet" foretaget af ALS Research (2020). Se svarfordelingen i Tabel 4.5:

Tabel 4.5: Har du oplevet at blive mobbet på grund af din seksuelle orientering på skolen?

Ja, uønsket eller overdreven opmærksomhed på min seksuelle orientering	17 %
Ja, nedladende eller hadefulde kommentarer	17 %
Ja, drillerier, latterliggørelse eller mobning	16 %
Ja, at blive kaldt øgenavne	16 %
Ja, digital mobning	6 %
Ja, forskelsbehandling i undervisningen	2 %
Ja, forskelsbehandling i skolegården	6 %
Ja, forskelsbehandling ved omklædningsrum og toiletter	8 %
Ja, tilråb og skældsord	12 %
Ja, trusler om vold	4 %
Ja, udsat for fysisk vold, fx skubbet, slået eller sparket	3 %
Ja, usynliggjort, fx manglende anerkendelse af min seksuelle orientering	14 %
Ja, mødt med antagelser om, at personer med min seksuelle orientering ikke findes	11 %
Ja, jeg er blevet mødt med fordomme	24 %
Ja, jeg er blevet holdt ude eller har mistet venner	11 %
Ja, jeg bliver ikke inviteret til sociale events, såsom fødselsdage, fester mm.	7 %
Ja, jeg blev blokeret eller fjernet på sociale medier	4 %
Nej, jeg har ikke oplevet mobning på grund af min seksuelle orientering	56 %
Andet	8 %

Antal svar: 902. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Svarfordelingen i Tabel 4.5 viser, at 56 % svarer, at de ikke har oplevet mobning på grund af deres seksuelle orientering på skolen.

24 % svarer, at de er blevet mødt med fordomme på grund af deres seksuelle orientering. 16 % svarer, at de har oplevet drillerier, latterliggørelse eller mobning på grund af deres seksuelle orientering. 17 % svarer, at de har oplevet nedladende eller hadefulde kommentarer på grund af deres seksuelle orientering, mens 17 % svarer, at de har oplevet øgenavne og uønsket eller overdreven opmærksomhed på deres seksuelle orientering.

4 % svarer, at de har oplevet trusler om vold, mens 3 % svarer, at de har været udsat for vold på skolen på grund af deres seksuelle orientering.

Det viser, at mobning og diskrimination på grund af seksuel orientering i skolen udfolder sig på mange forskellige måder mod LGBTQ+ elever. Det er opsigtsvækkende, at kun 56 % svarer, at de ikke har oplevet mobning på grund af deres seksuelle orientering på skolen. Det er dog vigtigt at have for øje at der er forskel på drillerier (begrænset omfang og relativt mild karakter) og mobning (vedvarende og groft), hvilket kan være en barriere i analysen af svarfordelingen af Tabel 4.5

I forlængelse af ovenstående, er respondenter blevet spurgt ind til, hvor mobningen og diskriminationen er foregået på skolen. Svarfordelingen på dette spørgsmål fremgår af Tabel 4.6:

Tabel 4.6: Hvor du oplevet at blive mobbet på grund af din seksuelle orientering på skolen?

I klasselokalet	47 %
I skolegården	36 %
I frikvartererne	59 %
I undervisningen	17 %
På toilettet	14 %
I omklædningsrummet	28 %
I svømmehallen	9 %
På gangene	34 %
Til og fra skole	19 %
I cykelskuret	9 %
Ved busstoppestedet	8 %
På sociale medier, f.eks. Instagram, Facebook, TikTok, beskeder osv.	24 %
På skoleudflugt	16 %
Lærerværelset	1 %
Kantinen	10 %
Andet	14 %

Antal svar: 392. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %. Spørgsmålet er kun stillet til de respondenter, som har angivet, at de har oplevet at blive mobbet på baggrund af deres seksuelle orientering.

Tabel 4.6 viser, at mobningen og diskriminationen på grund af seksuel orientering foregår alle steder på skolen. Det er særligt værd at bemærke, at klasseværelset (47 %), skolegården (36 %), i frikvartererne (59 %), på gangene (34 %), i omklædningsrummet (28 %) er de steder på skolen, det foregår hyppigst.

Det er opsigtsvækkende, at 17 % svarer, at de har oplevet mobning og diskriminationen i forbindelse med selve undervisningen. Det kan indikere, at lærere og pædagoger måske ikke har de kompetencer, der skal til for at forhindre det, selvom det må antages at foregå i deres tilstedeværelse. Det kunne f.eks. være grundlæggende i form af at udvide elevernes forståelse og respekt for andre elever, der bryder med normer for seksuel orientering.

Samlet set viser svarfordelingen fra Tabel 4.3 og Tabel 4.5, at kun lidt over halvdelen (56 %) ikke har oplevet mobning eller diskrimination på grund af deres kønsidentitet, kønsudtryk og/eller seksuel orientering på skolen. Mens dem som svarer, at de oplevet mobning og diskrimination på grund af kønsidentitet, kønsudtryk og seksuel orientering på skolen, viser at det forekommer på mange forskellige måder – fordomme, tilråb, latterliggørelse, øgenavne, trusler om vold eller direkte voldlige handlinger, digital mobning, hadefulde kommentarer og overdreven opmærksomhed.

Samlet set viser svarfordelingen fra Tabel 4.4 og Tabel 4.6, at mobningen og diskriminationen foregår alle steder på skolen, men særligt i klasseværelset, skolegården, i frikvartererne, i omklædningsrummet og på gangene. Det tegner et billede af, at det er en omfattende del af skolekulturen, som præger det samlede billede af mobningen og diskriminationen af LGBTQ+ elever. Som to respondenter beskriver det:

“Rygter løber meget hurtigt i skolen, og jeg lærte hurtig, at størstedelen af skolen vidste, at jeg var til piger, dog uden at vide, hvem jeg var. Der hersker mange misforståelser om det at være homoseksuel, og jeg har derfor ofte været bange for at blive tolket forkert i mange situationer.” (Anonym respondent).

“Jeg blev mobbet med at være homoseksuel, men benægtede det selv fordi jeg ikke ville have at de havde ret.” (Anonym respondent).

I Projekt SEXUS undersøgelsen svarer 57 % af homoseksuelle mænd og 37 % af homoseksuelle kvinder, at de har oplevet at blive mobbet eller chikaneret pga. af deres seksuelle orientering. 60 % af transkvinder og 63 % af transmænd har oplevet at blive mobbet eller chikaneret pga. af deres kønsidentitet (Graugaard et al. 2019). Derfor er det ikke overraskende, at kun 56 % samlet set svarer, at de ikke har oplevet mobning og diskrimination på baggrund af kønsidentitet, kønsudtryk og seksuel orientering på skolen i vores undersøgelse.

I undersøgelsen “EU LGBT survey, FRA – Fundamental Rights Agency, 2014”, svarer 64 % af danske LGBT-personer, at de har oplevet negative kommentarer eller opførsel i skolen pga. deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet. Undersøgelsen fra Fundamental Rights Agency (2014) viste også at 84 % af danskerne har oplevet negative kommentarer eller lignende over for en skolekammerat, som blev opfattet som LGBT-person. Det stemmer overens med resultaterne fra vores undersøgelse, hvor mere end 9 ud af 10 (93 %) svarer, at de har oplevet homofobiske og transfobiske skældsord i skolen. Det indikerer tydeligt, at homofobi og transfobi stadig er meget udbredt i det danske skolesystem. Den LGBTQ+ relaterede mobning og diskrimination skaber generelt et dårligt skolemiljø, som alle elever lider under, hvilket rapporten “Out in the open” foretaget af UNESCO (2016) ligeledes har dokumenteret.

I Dansk Center for Undervisningsmiljøes forundersøgelse “Hvordan kan vi følge LGBTI-elevs trivsel i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne?”, fremgår det, at internationale undersøgelser har påvist, at LGBTI-elever kan være mere udsatte på en række områder, herunder mobning, diskrimination og diskriminerende sprogbrug.

(DCUM, 2018b)

I en undersøgelse fra Storbritannien svarer 45 % af LGBT-eleverne, at de er blevet mobbet for at være LGBT-person i skolen, mens 86 % af LGBT-eleverne svarer, at de har oplevet homofobiske og transfobiske skældsord i skolen. (Stonewall, 2017)

Til sammenligning med den generelle oplevelse af mobning blandt skoleelever angav 8 % af eleverne i 4.-9. klasse i den nationale trivselsmåling, at de "meget tit", "tit" eller "en gang i mellem" oplever at blive mobbet (Uddannelsesstatistik.dk, 2020). Det viser, at der er en markant forskel på oplevelsen af mobningen mellem LGBTQ+ elever sammenlignet med svarfordelingen i den nationale trivselsmåling. Det underbygger de internationale undersøgelser, som peger på, at LGBTQ+ elever er langt mere udsatte i forhold til mobning og diskrimination.

Kapitel 5: Undervisning og LGBTQ+ repræsentation i skolen

Undervisning og repræsentation i skolen har stor betydning for, hvordan vi opfatter os selv, som mennesker, særligt i forhold til LGBTQ+ elevers selvforståelse og identitetsudvikling. Derfor er det vigtigt at undersøge, om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer bliver repræsenteret i undervisningsmaterialet og generelt på skolen. Det kan give et billede af, om der er LGBTQ+ repræsentation i det danske skolesystem. Derudover vil det blive afdækket, om respondenterne oplever, at lærerne og pædagogerne har viden om forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer.

Respondenterne er blevet spurgt, om de har lært om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter i skolen for at afdække elevernes oplevelse med undervisningen i f.eks. kompetenceområdet køn, krop og seksualitet under Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab (SSF) i skolen. Derudover er det blevet undersøgt i hvilke(t) fag, de har lært om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter.

Undervisning om forskellige seksuelle orienteringer

Respondenterne er blevet spurgt, om de har lært om forskellige seksuelle orienteringer på skolen. Se svarfordelingen i Tabel 5.1:

Tabel 5.1: Har du på skolen lært om forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet?

Ja	23 %
Nej	73 %
Ved ikke	5 %

Antal svar: 909.

Svarfordelingen i overstående tabel viser, at knap 1 ud af 4 (23 %) har lært om forskellige seksuelle orienteringer i skolen, mens næsten 3 ud af 4 (73 %) ikke har lært om forskellige seksuelle orienteringer i skolen. 5 % svarer ved det ikke.

I forlængelse af ovenstående er respondenterne blevet spurgt ind til i hvilke(t) fag, de har lært om forskellige seksuelle orienteringer. Svarfordelingen på dette spørgsmål fremgår af Tabel 4.2:

Tabel 5.2: I hvilke(t) fag lærte du om forskellige seksuelle orienteringer?

Dansk	21 %
Matematik	1 %
Samfundsfag	23 %
Engelsk	16 %
Tysk	1 %
Historie	3 %
Biologi	18 %
Idræt	0 %
Kristendom	4 %
Seksualundervisningen	75 %

Projektuger eller temadage	27 %
Foredrag	18 %
Andet	9 %

Antal svar: 204. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %. Spørgsmålet er kun stillet til de respondenter, som har angivet, at de har lært om forskellige seksuelle orienteringer.

Tabel 4.2 viser, at størstedelen har lært om forskellige seksuelle orienteringer i seksualundervisningen (75 %), samfundsfag (23 %), dansk (21 %), biologi (18 %), men mange svarer også, at de lært om seksuelle orienteringer i projektuger eller temadage (27 %) og til foredrag (18 %).

Undervisning om forskellige kønsidentiteter

Respondenterne er blevet spurgt, om de har lært om forskellige kønsidentiteter på skolen. Se svarfordelingen i Tabel 5.3:

Tabel 5.3: Har du på skolen lært om forskellige kønsidentiteter, f.eks. non-binær, transkønnet eller akønnet?

Ja	9 %
Nej	88 %
Ved ikke	3 %

Antal svar: 909.

Svarfordelingen fra Tabel 5.3 viser, at kun 9 % svarer, at de har lært om forskellige kønsidentiteter i skolen, mens næsten 9 ud af 10 (88 %) svarer, at de ikke har lært om forskellige kønsidentiteter i skolen. 3 % svarer ved det ikke.

I forlængelse af ovenstående er respondenterne blevet spurgt ind til, i hvilke(t) fag de har lært om forskellige kønsidentiteter. Svarfordelingen på dette spørgsmål fremgår af Tabel 5.4:

Tabel 5.4: I hvilke(t) fag lærte du om forskellige kønsidentiteter?

Dansk	20 %
Matematik	0 %
Samfundsfag	19 %
Engelsk	12 %
Tysk	2 %
Historie	5 %
Biologi	18 %
Idræt	2 %
Kristendom	1 %
Seksualundervisningen	60 %
Projektuger eller temadage	43 %
Andet	11 %

Antal svar: 84. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %. Spørgsmålet er kun stillet til de respondenter, som har angivet, at de har lært om forskellige kønsidentiteter.

Tabel 5.4 viser, at størstedelen har lært om forskellige kønsidentiteter i seksualundervisningen (60 %), dansk (20 %), samfundsfag (19 %), biologi (18 %), mens 43 % svarer, at de har lært om forskellige kønsidentiteter i projektuger eller temauger.

Samlet set tegner der sig et billede af, at en lille andel af LGBTQ+ eleverne har lært om forskellige seksuelle orienteringer (23 %) og forskellige kønsidentiteter (9 %) på skolen. Det er særligt i seksualundervisningen, dansk og samfundsfag, at de har lært om det. Det er iøjefaldende, at 27 % har lært om forskellige seksuelle orienteringer, og 43 % har lært om forskellige kønsidentiteter i projektuger eller temauger. Det tyder på, at disse emner ikke ellers er inkorporeret i undervisningen, men er henstillet til noget særligt én gang i løbet af ens skoletid.

Omvendt har knap 3 ud af 4 (73 %) ikke lært om forskellige seksuelle orienteringer i skolen, mens næsten 9 ud af 10 (88 %) ikke har lært om forskellige kønsidentiteter i skolen. Det viser tydeligt, at der mangler undervisning om forskellige seksuelle orienteringer og forskellige kønsidentiteter i det danske skolesystem. Ligesom to respondenter beskriver det:

"Min skoletid som LGBTQ+ elev føler jeg var meget begrænsende, fordi jeg ikke følte jeg havde nogen som oprigtigt forstod mig, da der ikke rigtig blev talt om emner som seksualitet og kønsidentitet. På en måde følte jeg mig også udenfor, fordi folk har jo en tendens til at fremmedgøre ting de ikke helt forstår." (Anonym respondent).

"Som LGBTQ+ elev følte jeg aldrig, at jeg passede helt ind. At være til det samme køn var aldrig noget, man talte om – det var noget mærkeligt og uforståeligt, og jeg turde ikke at skille mig ud på den måde, blive set som anderledes." (Anonym respondent).

Seksualundervisning

Seksualundervisning er obligatorisk i den danske folkeskole fra 0.-9. klasse. Rammer og mål for undervisningen er beskrevet i Fælles Mål for Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab (SSF). SSF er et obligatorisk emne, men der er ikke afsat et selvstændigt timetal til undervisning. (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019)

Fælles Mål for emnet er opdelt i to kompetenceområder: 1. Sundhed og trivsel og 2. Køn, krop og seksualitet. Der er kompetencemål for hvert af områderne efter 3., 6., 9. klassetrin. Det er særligt relevant i vores undersøgelse at afdække kompetencemålene for køn, krop og seksualitet. De fremgår af tabel 5.5:

Tabel 5.5: Kompetencemål for i Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab i forhold til køn, krop og seksualitet

Kompetenceområde	Efter 3. klassetrin	Efter 6. klassetrin	Efter 9. klassetrin
Køn, krop og seksualitet	Eleven kan samtale om mangfoldighed i forhold til krop og køn med udgangspunkt i eget liv.	Eleven kan analysere mangfoldighed i krop, køn og seksualitet	Eleven kan vurdere normer og rettigheder for krop, køn og seksualitet i samfundsmæssigt perspektiv

Kilde: Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab – Fælles Mål (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019)

Det fremgår tydeligt af Tabel 5.5, at eleverne skal lære om mangfoldighed i krop, køn og seksualitet efter 6. klassetrin, hvilket er særligt relevant for undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer, således at der undervises i mere og andet end den ciskønnede krop og kønsidentitet samt heteroseksualitet.

Respondenterne er blevet spurgt, hvordan de har oplevet seksualundervisningen på deres skole. Se svarfordelingen i Tabel 5.6:

Tabel 5.6: Hvordan har du oplevet seksualundervisningen på din skole?

Meget god	1 %
God	6 %
Nogenlunde	30 %
Dårlig	29 %
Meget dårlig	25 %
Jeg har ikke haft seksualundervisning	8 %

Antal svar: 909.

Som det fremgår af Tabel 5.6, svarer kun 7 % af LGBTQ+ eleverne, at de har modtaget en meget god eller god seksualundervisning, mens 3 ud af 10 (30 %) svarer, at de har modtaget en nogenlunde seksualundervisning. Mere end hver anden (54 %) svarer, at de har oplevet en dårlig eller meget dårlig seksualundervisning. 8 % svarer, at de ikke har haft seksualundervisning.

I forlængelse af ovenstående er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt ind til, hvad de har lært om i seksualundervisningen. Spørgsmålene tager udgangspunkt i de overordnede kompetencemål for seksualundervisningen. Svarfordelingen på dette spørgsmål fremgår af Tabel 5.7:

Tabel 5.7: Hvad har du lært om i seksualundervisningen på din skole?

Personlige grænser	36 %
Sexsygdomme og prævention	90 %
Forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet	17 %
Forskellige kønsidentiteter, f.eks. non-binær, transkønnet eller akønnet	5 %
Forskellige familieformer, f.eks. to fædre, to mødre, skilsmisse eller tre forældre	11 %
Seksuel sundhed	47 %
Pubertet	94 %
Rettigheder og normer	17 %
Andet	6 %

Antal svar: 838. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %. Spørgsmålet er kun stillet til de respondenter, som har angivet, at de har haft seksualundervisning.

Svarfordelingen i Tabel 5.7 viser, at sexsygdomme og prævention (90 %) og pubertet (94 %) er de to emner, eleverne har lært hyppigst om i seksualundervisningen. Mens forskellige seksuelle orienteringer (17 %), rettigheder og normer (17 %), forskellige familieformer (11 %) og forskellige kønsidentiteter (5 %) er de emner, de har lært mindst om.

Det tyder på en manglende opmærksomhed på bestemte emner i seksualundervisningen, hvilket kan begrunde, hvorfor kun 7 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de oplever at have fået en meget god eller god seksualundervisning, som det fremgår af Tabel 5.6. Dette bør særligt ses i forhold til, at det netop er de emner, som vil belyse deres LGBTQ+ identiteter. Ligesom to respondenter beskriver det:

“Hvis jeg kunne ændre på noget i skolen, ville det helt klart være at starte en dialog om LGBTQ+ tidligere. Mange nåede at male deres egne billeder af, hvad en homoseksuel eller transkønnet var, før det nogensinde blev nævnt i (den mangelfulde) seksualundervisning, og det gjorde at stereotyper og brug af ord som f.eks. bøsse som skældsord stadig dominerede.”
(Anonym respondent).

“Jeg ville ændre seksualundervisningsmaterialet, sådan at LGBTQ+ var repræsenteret. Jeg tror, det ville have stor betydning for LGBTQ+ unge i form af at man ville få at vide man var normal og at der ikke var noget galt med en. Ydermere tror jeg også det ville mindske risikoen for mobning af LGBTQ+ personer, da oplysning måske ville få de andre i klasselokalet til at forstå, at vi er mennesker og normale som dem.”
(Anonym respondent).

En evaluering af Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab foretaget af ALS Research i 2019 viste, at 36 % af folkeskoleeleverne i 7. klasse svarer, at de har lært om forskellige former for seksualitet i seksualundervisningen, mens 84 % af folkeskoleeleverne i 7. klasse har lært om pubertet i seksualundervisningen. Endvidere viste evalueringen, at 39 % af folkeskoleeleverne i 9. klasse har lært at vurdere forskellige syn på køn, krop og seksualitet. Evalueringen viste også at skolerne generelt har et større fokus på kompetenceområdet sundhed og trivsel end på køn, krop og seksualitet i seksualundervisningen (ALS Research, 2019).

Sammenligner man svarfordelingen fra evalueringen (ALS Research, 2019) og vores undersøgelse, fremgår det tydeligt, at viden om forskellige seksuelle orienteringer, kønsidentiteter og familieformer er en mangelvare. Det er meget iøjefaldende, at kun 17 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de har lært om forskellige seksuelle orienteringer, mens 36 % af eleverne i folkeskolernes 7. klasse har lært om forskellige former for seksualitet (ALS Research, 2019). Den store procentforskel kan skyldes, at evalueringen af SFF kun indeholder svar fra folkeskoleelever på 17 skoler, mens vores undersøgelse indeholder svar fra elever på flere hundreder skoler rundt i landet.

Det er opsigtsvækkende, at kun så få elever oplever at lære om disse emner i seksualundervisningen. Det viser, at mange skoler ikke lever op til kompetencemålene for køn, krop og seksualitet i Fælles Mål for SSF. Det kan dog også skyldes aldersspredningen i vores undersøgelse, hvor mange har afsluttet grundskolen, og vi kan ikke med sikkerhed kan sige, at de samme kompetencemål gjaldt for deres skoletid. Alt andet lige antyder det, at vi har en generation, som stort set ikke har lært om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter i deres skoletid.

LGBTQ+ repræsentation på skolen

At føle sig repræsenteret og kunne spejle sig i det i skolemiljø, man er en del af, har stor indflydelse på elevernes identitetsudvikling. Derfor er respondenterne blevet spurgt, om de oplever, at forskellige kønsidentiteter og forskellige seksuelle orienteringer er repræsenteret på skolen. Se svarfordelingen i Tabel 5.8:

Tabel 5.8: Føler du, at forskellige kønsidentiteter, f.eks. transkønnede, non-binære eller genderqueer er repræsenteret på plakater, i kampagner, temadage, projektuger og lignende i dit klasselokale og på din skole generelt?

Ja, vi har plakater med forskellige kønsidentiteter	1 %
Ja, vi har informationsmateriale om forskellige kønsidentiteter på min skole	1 %
Ja, vi har haft projektuge om forskellige kønsidentiteter	0 %
Ja, vi har hørt et foredrag eller oplæg om forskellige kønsidentiteter	1 %
Ja, vi har en set film om forskellige kønsidentiteter, f.eks. transpersoner eller non-binære	1 %
Nej, det føler jeg ikke	90 %
Ved ikke	4 %
Andet	1 %

Antal svar: 907.

Tabel 5.8 viser, at 90 % svarer, at de ikke føler, at forskellige kønsidentiteter er repræsenteret på skolen, mens kun 4 % svarer, at de oplever repræsentation af forskellige kønsidentiteter på skolen i form af plakater (1 %), informationsmateriale (1 %), foredrag eller oplæg (1 %) og film (1 %).

Respondenterne er også blevet spurgt, om de føler at forskellige seksuelle orienteringer er repræsenteret på skolen. Se svarfordelingen i Tabel 5.9:

Tabel 5.9: Føler du, at forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet er repræsenteret på plakater, i kampagner, temadage, projektuger og lignende i dit klasselokale og på din skole generelt?

Ja, vi har plakater med forskellige seksuelle orienteringer	2 %
Ja, vi har informationsmateriale om forskellige seksuelle orienteringer på min skole	2 %
Ja, vi har haft projektuge om forskellige seksuelle orienteringer	1 %
Ja, vi har hørt et foredrag eller oplæg om forskellige seksuelle orienteringer	3 %
Ja, vi har en set film om homoseksualitet eller biseksualitet	7 %
Nej, det føler jeg ikke	79 %
Ved ikke	5 %
Andet	2 %

Antal svar: 909.

Tabel 5.9 viser, at 79 % svarer, at de ikke føler, at der er repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen, mens kun 15 % svarer at de oplever repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer i form plakater (2 %), informationsmateriale (2 %), projektuger (1 %), foredrag eller oplæg (3 %) og film (7 %).

Samlet viser svarfordelingen fra Tabel 5.8 og Tabel 5.9, at der stor mangel på repræsentation af forskellige kønsidentiteter og forskellige seksuelle orienteringer i det danske skolesystem. Kun 4 % af LGBTQ+ eleverne oplever, at der er repræsentation af forskellige kønsidentiteter på skolen, mens 15 % oplever, at der er repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer på skolen.

Det viser samtidig, at repræsentation af forskellige seksuelle orienteringer, er en anelse mere udbredt end forskellige kønsidentiteter i skolen. En anonym respondent beskriver vigtigheden af LGBTQ+ repræsentation på skolen således:

"Jeg vil mene, at der burde sættes mere fokus på både skolekulturen, og undervisningen inden for lige det her område. Da jeg var elev, kan jeg huske at jeg ikke havde nogen mulighed for at snakke med nogle om de problemer som jeg gik igennem (her identitetsproblemer), men at jeg i stedet blev nødt til at søge på internettet. Der burde være nemmere adgang for disse unge mennesker. [...] Samtidig burde lærere som underviser, vælge undervisningsmaterialer som også har forskellige former for LGBTQ+ præsentation - da jeg selv har oplevet at unge "acceptere" dette bedre, og forstår det bedre, hvis det kommer i form af undervisningsmateriale."

Lærere og pædagogers viden om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter

Respondenterne er blevet spurgt, om de oplever, at lærere og pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter for at afdække elevernes opfattelse af fagpersonernes viden på skolen. Spørgsmålene er inddelt i to tabeller for henholdsvis viden om seksuel orientering og kønsidentitet.

Tabel 5.10: I hvilken grad oplever du, at dine lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet?

I meget høj grad	2 %
I høj grad	5 %
I nogen grad	26 %
I mindre grad	42 %
Slet ikke	19 %
Ved ikke	6 %

Antal svar: 906.

Tabel 5.10 viser, at kun 7 % svarer, at de oplever, at deres lærere eller pædagoger i meget høj eller høj grad har viden om forskellige seksuelle orienteringer, 26 % svarer, at de i nogen grad oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer, mens 61 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer.

Respondenterne er også blevet spurgt, om de oplever at deres lærere og pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter. Se svarfordelingen i Tabel 5.11.

Tabel 5.11: I hvilken grad oplever du, at dine lærere eller pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter, f.eks. non-binær, transkønnet eller genderqueer?

I meget høj grad	1 %
I høj grad	1 %
I nogen grad	10 %
I mindre grad	38 %
Slet ikke	42 %
Ved ikke	8 %

Antal svar: 907.

Tabel 5.11 viser, at kun 2 % svarer, at de oplever at deres lærere eller pædagoger i meget høj eller høj grad har viden om forskellige kønsidentiteter. 10 % svarer, at de i nogen grad oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter, mens hele 80 % svarer, at de i mindre grad eller slet ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter.

Samlet set viser Tabel 5.10 og Tabel 5.11, at størstedelen ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer og forskellige kønsidentiteter. Det er iøjnefaldende, at mere end 6 ud af 10 (61 %) ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige seksuelle orienteringer, mens 8 ud af 10 (80 %) ikke oplever, at deres lærere eller pædagoger har viden om forskellige kønsidentiteter.

De overstående svarfordelinger i tabellerne viser med stor tydelighed en stor mangel på undervisning, viden og repræsentation af forskellige kønsidentiteter og forskellige seksuelle orienteringer i det danske skolesystem.

Kun næsten 1 ud af 4 (23 %) har lært om forskellige seksuelle orienteringer i skolen, mens kun næsten 1 ud af 10 (9 %) har lært om forskellige kønsidentiteter i skolen. I seksualundervisningen har knap 1 ud af 5 (17 %) lært om forskellige seksuelle orienteringer, og kun 5 % har lært om forskellige kønsidentiteter.

Hele 9 ud af 10 oplever ikke, at forskellige kønsidentiteter er repræsenteret på deres skole, mens næsten 8 ud af 10 (79 %) ikke oplever, at forskellige seksuelle orienteringer er repræsenteret på deres skole. Kun 7 % oplever, at deres lærere eller pædagoger har meget viden om forskellige seksuelle orienteringer og kun 2 % oplever, at deres lærere eller pædagoger har meget viden om forskellige kønsidentiteter. Det viser med stor tydelighed, at der er behov for opkvalificering af lærere og pædagoger i LGBTQ+ kompetencer og at læreruddannelsen skal indeholde viden om dette.

Viden om kønsidentitet og seksuel orientering uden for skolen

Det ovenstående afsnit har afdækket inddragelsen af LGBTQ+ relateret emner i undervisningen; lærere og pædagogers viden og kompetence til at støtte LGBTQ+ elever. Derfor har vi ligeledes været interesseret i at afdække, hvor børn og unge søger information om LGBTQ+ identiteter og emner uden for skolen. Derfor er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt ind til, hvor de har opsøgt viden om forskellige kønsidentiteter og forskellige seksuelle orienteringer uden for skolen.

Tabel 5.12: Har du opsøgt viden eller information om din seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i fritiden? Hvis ja, hvorhenne?

Google	79 %
Facebook	17 %
Instagram	42 %
YouTube	60 %
Twitter	9 %
Snapchat	6 %
Film og serier, f.eks. DR TV, Netflix, Viaplay, HBO og TV2 Play	60 %
Podcast og musik	37 %
Bøger og magasiner	33 %
Jeg har taget en test på internettet	46 %
LGBTQ+ hjemmesider, f.eks. LGBTQ+ Danmark, LGBTQ+ Ungdom, Sabaah, Copenhagen Pride m.fl.	53 %
Datingapps, f.eks. Tinder, Hot or Not, Grindr og Boyfriend	21 %
Nej, jeg har ikke vidst, hvor jeg kunne finde viden	2 %
Nej, jeg har ikke opsøgt viden	5 %
Ved ikke	1 %
Andet	7 %

Antal svar: 909. Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Tabel 5.12 viser, at langt størstedelen af LGBTQ+ eleverne har opsøgt viden eller information om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet i fritiden. De mest anvendte informationskilder er Google (79 %), film og serier (61 %), YouTube (60 %), LGBTQ+ hjemmesider (53 %), test på internettet (46 %) og Instagram (42 %).

Kun 5 % svarer, at de ikke har opsøgt viden eller information om deres seksuelle og/eller kønsidentitet i fritiden. Det tyder på et stort behov for viden om disse emner blandt børn og unge LGBTQ+ personer.

Knap hver anden (46 %) svarer, at de har taget en test på internettet, hvilket kan skyldes et behov for afklaring om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet. Det er særligt opsigtsvækkende, at 1 ud af 5 (20 %) svarer, at de har opsøgt viden på datingapps, som på mange måder kan være et utrygt miljø at færdes i, hvis du ikke er afklaret eller søger erfaringer. Det er selvfølgelig helt naturligt at benytte sig af datingapps, men hvis det er for at opsøge viden, er det langt fra optimalt, da det i højere grad er baseret på seksuelle intentioner fra brugere end decideret rådgivning. Samlet set viser Tabel 5.12, at der er et stort behov for viden og information om seksuel orientering og/eller kønsidentitet blandt børn og unge LGBTQ+ personer. Det kan særligt skyldes den manglende undervisning, viden og information i skolen. En respondent beskriver det således:

"I min folkeskole husker jeg ikke på noget tidspunkt at have hørt om LGBTQ+ personer og jeg tror det er, derfor at det tog mig så langt tid at finde ud af hvem jeg var. Det er svært selv at skulle undersøge alt når man ikke engang får hjælp til at starte eller ved hvor man kan starte."

(Anonym respondent).

Kapitel 6: Behov for inkluderende fællesskaber uden for skolen

I LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark tilbyder vi fællesskaber uden for skolen, som vi kalder AURA-fællesskaber. AURA findes i mange byer i Danmark bl.a. i Aabenraa, Esbjerg, Trekantområdet, Aarhus, Viborg, Aalborg, Holstebro og København. AURA er et akronym og står for Anerkendelse, Ungdom, Respekt og Accept.

Det er et fristed for unge LGBTQ+ personer, der har lyst til at møde jævnaldrende i trygge(re), hyggelige og alkoholfrie rammer. Det er socialt tilbud for unge under 18 år, der bryder med normer for køn og/eller seksuel orientering, og som har lyst til at møde andre unge LGBTQ+ personer. Det kræver ikke noget at deltage. Deltagerne skal bare komme forbi arrangementerne, som afholdes ca. hver anden uge. I AURA lægges der vægt på, at det er de unge, der er eksperten på egen identitet, og det giver dem mulighed for at udleve deres identitet, som de har lyst til.

I undersøgelsen er respondenterne blevet spurgt, om de kunne være interesseret i at deltage i et sådan et fællesskab uden for skolen og hvad der skal til for at deltage.

Tabel 6.1: Kunne du være interesseret i at deltage i et fællesskab uden for skolen, hvor du kan møde andre unge med din seksuelle orientering og/eller kønsidentitet?

Ja	62 %
Nej	17 %
Ved ikke	21 %

Antal svar: 906.

Tabel 6.1 viser, at mere end 6 ud af 10 (62 %) gerne vil deltage i et fællesskab uden for skolen, hvor de kan møde andre unge med samme eller lignende seksuel orientering og/eller kønsidentitet, som dem selv.

Kun 17 % svarer, at de ikke vil deltage i et fællesskab uden for skolen, mens 21 % svarer, at de ikke ved om de vil deltage i et fællesskab uden for skolen. Den høje andel af "ved ikke" besvarelser kan skyldes, at en del af respondenterne er over 18 år og kan være i tvivl om, hvorvidt de kan deltage i et AURA-fællesskab pga. aldersbegrænsningen.

I forlængelse af ovenstående spørgsmål er respondenterne blevet spurgt om, hvad der skal til for at de vil komme til et arrangement. Se svarfordelingen i Tabel 6.2:

Tabel 6.2: Hvad skal der til for at du vil komme til et arrangement?

En personlig invitation	29 %
Oplysning om fællesskabet	60 %
Gratis adgang	58 %
Gratis transport	13 %
At det er anonymt	24 %
At mine forældre eller venner ikke får det at vide	32 %
Ved ikke	16 %
Andet	8 %

Antal svar: 902. Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Tabel 6.2 viser, at 6 ud af 10 (60 %) svarer, at oplysning om AURA-fællesskaber vil kunne få dem til at komme til et arrangement. 29 % svarer, at en personlig invitation vil få dem til at komme til et arrangement, mens 57 % svarer, at gratis adgang også spiller en stor rolle for, om de vil komme.

Det er værd at bemærke, at næsten hver tredje (32 %) svarer, at de ville komme, hvis forældre og venner ikke får det at vide og 24 % svarer, at de vil komme, hvis det er anonymt. Det tyder på, at mange er nervøse for at deres familie og venner skal opdage, at de deltager i et fællesskab for unge LGBTQ+ personer. Det indikerer, at mange børn og unge LGBTQ+ personer stadig oplever, at det er svært at være åben om sin seksuelle orientering og/eller kønsidentitet over for deres nærmeste¹. Det er selvfølgelig noget de frivillige i AURA-fællesskaberne er meget opmærksomme på. Den høje andel af "ved ikke" besvarelser kan igen skyldes, at en del af respondenterne er over 18 år og kan være i tvivl om, de kan deltage i et AURA-fællesskab pga. aldersbegrænsningen.

Samlet set tyder det på et stort behov og efterspørgsel efter AURA-fællesskaber blandt børn og unge LGBTQ+ personer, når mere 6 ud 10 (62 %) kunne være interesseret i at deltage i et AURA-fællesskab.

¹ Se kapitel 7

Kapitel 7: Åbenhed og accept i familien

Forældre og familien har også et stort ansvar for, at børn og unge LGBTQ+ personer trives, har det godt med sig selv og føler sig anerkendt. Derfor er respondenterne blevet spurgt, om de er åbne over for deres familie, og om de oplever, at forældre og familie har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter. Det skal afdække, hvordan børn og unge LGBTQ+ personer trives og accepteres derhjemme.

Tabel 7.1: Er der personer i din familie, som du har fortalt om din kønsidentitet og/eller seksuelle orientering?

En eller flere af min(e) forældre, stedforældre eller værge	23 %
En eller flere søskende	7 %
Bedsteforældre	0 %
Andre familiemedlemmer	2 %
Jeg er åben over for alle i min familie	23 %
Nej, jeg er ikke åben over for min familie	36 %
Andet	9 %

Antal svar: 904.

Tabel 7.1 viser, at kun 23 % svarer, at de er åbne over for alle i deres familie, mens 32 % svarer, at de kun er åbne over bestemte familiemedlemmer om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet, hvor en eller flere af deres forældre, stedforældre eller værge (23 %) er det mest hyppige svar. Mere end hver tredje (36 %) svarer, at de ikke er åbne over for deres familie om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet. Det tegner et billede af, at mange børn og unge LGBTQ+ personer ikke er åbne over for deres familie om deres seksuelle orientering og/kønsidentitet.

Sammenligner vi igen med undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold at have en LGBTI-identitet", ALS Research (2020) svarer 55 % af LGBT-personer, at de er åbne over for alle i familien, mens kun 23 % i vores undersøgelse svarer, at de er åbne over for alle i familien, hvilket dermed tyder på, børn og unge LGBTQ+ personer er mindre åbne over for familien end voksne LGBTQ+ personer.

I forlængelse af ovenstående spørgsmål er respondenterne blevet spurgt ind til, hvorfor de ikke er åbne over for personer i familien. Se svarfordelingen af dette spørgsmål fremgår i Tabel 7.2:

Tabel 7.2: Hvorfor har du ikke fortalt personer i din familie om din seksuelle orientering og/eller din kønsidentitet?

Jeg ved, at de ikke vil kunne forstå det	33 %
Jeg tror ikke, at de vil acceptere det	27 %
Jeg tror, at det vil gøre mit liv mere besværligt	37 %
Jeg tror, de vil smide mig ud hjemmefra	4 %
Jeg tror, at de vil mobbe mig	4 %
Jeg tror, at de vil undgå kontakt med mig	10 %
Jeg er uafklaret/i tvivl om min kønsidentitet/seksuelle orientering	32 %

Jeg skammer mig over min kønsidentitet/seksuelle orientering	22 %
Jeg har ikke behov for at være åben om min kønsidentitet/seksuelle orientering	34 %
Ønsker ikke at svare	4 %
Andet	9 %

Antal svar: 699. Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Spørgsmålet er kun stillet til de respondenter, som har angivet, at de ikke er åbne over personer i deres familie om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering.

Svarfordelingen i Tabel 7.2 viser, at mange er nervøse for at være åbne over for familien om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering, fordi de ikke mener, deres familie vil kunne forstå det (33 %), at de ikke tror, de vil acceptere det (27 %) og at de tror, det vil gøre deres liv mere besværligt (37 %).

32 % svarer, at de ikke er åbne over for personer i familien, fordi de er uafklarede/i tvivl om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering. Samtidig er der 34 % af respondenterne, der svarer, at de ikke har behov for at være åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering over for familien. Det kunne være interessant at undersøge nærmere, hvorfra dette ikke-behov, stammer og hvilke grunde respondenterne har for at svare således. Det er bemærkelsesværdigt, at mere end hver femte (22 %) svarer, at de skammer sig over deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering og derfor ikke har fortalt det til deres familie. 1 ud af 10 (10 %) svarer, at de ikke åbne over for deres familie, fordi de tror, at familien vil undgå kontakt med dem. 4 % svarer, at de tror, at de vil blive smidt ud hjemmefra eller blive mobbet af deres familie og derfor ikke er åbne om deres seksuelle orientering og/kønsidentitet.

Samlet set er det et bekymrende billede af manglende åbenhed blandt børn og unge LGBTQ+ personer over for familien. På trods af at 34 % svarer, at de ikke har behov for at være åbne om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering over for familien (af grunde, vi endnu ikke kender), så er de andre årsager stærkt bekymrende. Særligt her er frygt for manglende forståelse (33 %), manglende accept (27 %) og at det vil gøre deres liv mere besværligt (37 %). Det er opsigtsvækkende, at 1 ud af 10 (10 %) svarer, at de ikke er åbne over for deres familie, fordi de tror, at de vil undgå kontakt med dem.

Åbenhed og accept over for forskellige kønsidentiteter i familien

Respondenterne er blevet spurgt, om deres forældre, stedforældre eller værge har fortalt dem om forskellige kønsidentiteter. Se svarfordelingen i Tabel 7.3:

Tabel 7.3: Har din(e) forældre, stedforældre eller værge fortalt dig om forskellige kønsidentiteter, f.eks. transkønnet, non-binær eller genderqueer?

Ja	12 %
Nej	85 %
Ved ikke	3 %

Antal svar: 904.

Tabel 7.3 viser, at kun 12 % svarer, at deres forældre, stedforældre eller værge har fortalt dem om forskellige kønsidentiteter, mens 85 % svarer, at de aldrig er blevet fortalt om forskellige kønsidentiteter. Det tyder på, at børn og unge LGBTQ+ personers forældre, stedforældre eller værge i meget lav grad har fortalt om forskellige kønsidentiteter til dem.

I forlængelse af tabel 7.3 er respondenterne blevet spurgt, om deres forældre/værge er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter. Se svarfordelingen på spørgsmålet i Tabel 7.4:

Tabel 7.4: Er du enig i følgende udsagn – "Min(e) forældre/værge er åbne og accepterende overfor forskellige kønsidentiteter, f.eks. transkønnet, non-binær eller akønnet"

Meget enig	20 %
Delvist enig	23 %
Både og	23 %
Delvist uenig	15 %
Helt uenig	10 %
Jeg tror ikke de ved noget om det	7 %
Ved ikke	2 %

Antal svar: 908.

Tabel 7.4 viser, at kun 20 % svarer, at de er meget enige i, at deres forældre/værge er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter. 23 % svarer, at de kun er delvist enige i, at deres forældre/værge er åbne og accepterende overfor forskellige kønsidentiteter. Det tegner et billede af, at børn og unge LGBTQ+ personer er i tvivl om deres forældres/værgers opfattelse af forskellige kønsidentiteter.

25 % svarer, at de delvist er uenige og helt uenige i, at deres forældre/værge er åbne og accepterende overfor forskellige kønsidentiteter. 7 % svarer, at de ikke tror, at deres forældre/værge ved noget om forskellige kønsidentiteter. Det er opsigtsvækkende, at kun 13 % svarer, at deres forældre, stedforældre eller værge har fortalt dem om forskellige kønsidentiteter i Tabel 7.3.

Samlet set viser det, at 1 ud af 4 (25 %) svarer, at de ikke oplever at deres forældre/værge er åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter, mens mere end 4 ud af 10 (43 %) oplever deres forældre/værge som åbne og accepterende over for forskellige kønsidentiteter.

Åbenhed og accept over for forskellige seksuelle orienteringer i familien

Respondenterne er også blevet spurgt om deres forældre, stedforældre eller værge har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer. Se svarfordelingen i Tabel 7.5:

Tabel 7.5: Har din(e) forældre, stedforældre eller værge fortalt dig om forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet?

Ja	41 %
Nej	54 %
Ved ikke	5 %

Antal svar: 904

Tabel 7.5 viser, at 41 % svarer, at deres forældre, stedforældre eller værge har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer, mens 54 % svarer, at deres forældre, stedforældre eller værge ikke har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer. Det er bekymrende, at mere end hver anden (54 %) ikke oplever, at deres forældre har fortalt dem om forskellige seksuelle orienteringer. Sammenlignet med Tabel 7.3

fortæller forældre, stedforældre eller værge mere om forskellige seksuelle orienteringer (41 %) end forskellige kønsidentiteter (12 %).

I forlængelse af overstående er respondenterne blevet spurgt, om deres forældre er åbne og accepterende overfor forskellige seksuelle orienteringer. Se svarfordelingen på spørgsmålet i Tabel 7.6:

Tabel 7.6: Er du enig i følgende udsagn – "Min(e) forældre/værge er åbne og accepterende overfor forskellige seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, asexualitet eller biseksualitet "

Meget enig	39 %
Delvist enig	30 %
Både og	15 %
Delvist uenig	8 %
Helt uenig	6 %
Jeg tror ikke de ved noget om det	2 %
Ved ikke	1 %

Antal svar: 907.

Tabel 7.6 viser, at kun 39 % er meget enige i, at deres forældre/værge er åbne og accepterende over for forskellige seksuelle orienteringer. 30 % svarer, at de kun er delvist enige i, at deres forældre/værge er åbne og accepterende over for forskellige seksuelle orienteringer. Det tegner et billede af tvivl om forældre/værgers opfattelse af forskellige seksuelle orienteringer.

14 % svarer, at de delvist er uenige eller helt uenige i, at deres forældre/værge er åbne og accepterende over for forskellige seksuelle orienteringer.

Sammenlignet med Tabel 7.4 oplever respondenterne, at forældre er mere accepterende og åbne over for forskellige seksuelle orienteringer (39 %) end forskellige kønsidentiteter (20 %).

Samlet set tyder det på, at mange børn og unge LGBTQ+ personer ikke er trygge ved at være åben over for familien, når kun hver femte (23 %) er åben over for alle i familien om deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering. Det kan forklares ved, at mange ikke oplever, at deres forældre/værge er accepterende over for forskellige kønsidentiteter (25 %) og seksuelle orienteringer (14 %). Det er selvfølgelig afgørende, at opdragelsen inkluderer en fortælling om et mangfoldigt syn på mennesker, så man føler sig tryk og accepteret, særligt for børn og unge LGBTQ+ personer. To respondenter beskriver det sådan her:

"Jeg var ikke bevidst om, at jeg var queer, før jeg gik ud af folkeskolen, fordi der ikke var nogen form for repræsentation af andre end heteroseksuelle mennesker, hverken i skolen eller derhjemme. Den generelle tendens var, at alt andet end heteroseksualitet var skamfuldt og 'anderledes'."
(Anonym respondent).

"Man føler sig ikke rigtig set. Der er ingen der ved noget om LGBTQ+ og ingen der tager sig tid til at lære noget om dig."
(Anonym respondent).

Kapitel 8: Omverdenens syn på egen LGBTQ+ identitet

Børn og unge LGBTQ+ personers oplevelse af omverdenens syn på deres LGBTQ+ identitet er blevet belyst gennem dette spørgsmål: "Hvordan oplever du generelt synet på din kønsidentitet og/eller din seksuelle orientering i Danmark?". Svarfordelingen fremgår af Tabel 8.1:

Tabel 8.1: Hvordan oplever du generelt synet på din kønsidentitet og/eller din seksuelle orientering i Danmark?

Meget godt	8 %
Godt	34 %
Hverken eller	38 %
Dårligt	17 %
Meget dårligt	2 %
Ved ikke	2 %

Antal svar: 905.

Svarfordelingen i Tabel 8.2 viser, at kun 42 % svarer, at de generelt oplever et meget godt eller godt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering i Danmark, mens 38 % svarer, at de hverken oplever et godt eller dårligt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering. Det er opsigtsvækkende at 19 % svarer, at de oplever et dårligt eller meget dårligt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering i Danmark.

I undersøgelsen "Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet", ALS Research (2020), er ovenstående spørgsmål også blevet stillet. Her svarer 53 % af overvejende voksne LGBT-personer, at de oplever et godt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering, mens 12 % oplever et dårligt syn på det. Det tyder på, at færre børn og unge LGBTQ+ personer oplever et godt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering (42 %) sammenlignet med den mere generelle LGBT-befolkning (53 %) i undersøgelsen fra ALS Research (2020).

Samtidig oplever flere børn og unge LGBTQ+ personer et dårligt syn på deres kønsidentitet og/eller seksuelle orientering (19 %) sammenlignet med LGBT-personer i den anden undersøgelse (12 %). Det kan muligvis forklares med deres oplevelse af skolen, der på mange måder er ubehagelig og ensom for mange LGBTQ+ elever, som vores undersøgelse har belyst. Det er ikke blevet undersøgt yderligere, hvad der ligger til grund for denne forskel, da det vil kræve en dyberegående undersøgelse.

Kapitel 9: LGBTQ+ elevernes bud på en mere inkluderende og mangfoldig skole

I vores undersøgelse er respondenterne blevet spurgt ind til, hvad de mener kan skabe en mere inkluderende og mangfoldig skole. Det har vi gjort for at give ordet til dem, det hele handler om; LGBTQ+ eleverne. Svarmulighederne er udformet på baggrund af vores erfaringer fra arbejdet med målgruppen.

Hvordan kan skolens indretning blive bedre og mere tryk for dig?

LGBTQ+ eleverne er først blevet spurgt, hvordan skolens indretning kan blive bedre og mere tryk for dem.

Svarfordelingen fremgår af Tabel 9.1:

Tabel 9.1: Hvordan kan skolens indretning blive bedre og mere tryk for dig?

Kønsneutrale toiletter	55 %
Omklædningsrum til enkeltpersoner	53 %
Synlige skilte på skolen, som forbyder skældsord og mobning mod LGBTQ+ personer	56 %
Regnebueflag på skolen	53 %
Trykke rum jeg kan søge hen og være alene	40 %
Jeg føler, at skolens indretning er god, som den er	9 %
Ved ikke	10 %
Andet	5 %

Antal svar: 905. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Som det fremgår i Tabel 9.1 svarer LGBTQ+ eleverne, at kønsneutrale toiletter (55%) og omklædningsrum til enkeltpersoner (53 %) vil gøre skolens indretning bedre og mere tryk for dem. Lige netop disse tiltag vil gøre en stor forskel for transkønnede og kønsdiverse elever, fordi det vil skabe en anerkendelse og synlighed af forskellige kønsidentiteter på skolen. Dermed skabe et mere inkluderende og trykt skolemiljø for LGBTQ+ eleverne. En respondent beskriver det:

"Kønsneutrale toiletter og konstant opdeling af køn, ville være det vigtigste for mig at ændre."

(Anonym respondent).

Ydermere svarer 40 % af LGBTQ+ eleverne, at trykke rum, hvor de kan søge hen og være alene vil gøre skolen bedre og mere tryk for dem. 56 % svarer, at synlige skilte på skolen, som forbyder skældsord og mobning mod LGBTQ+ personer vil gøre skolens indretning bedre og mere tryk for dem, mens 53 % svarer, at regnebueflag på skolen vil gøre den bedre og mere tryk for dem. Det er iøjefaldende, at mange af de ting, som eleverne efterspørger synes at være lige til for skolerne at imødekomme. Det er dog ikke ens betydende med, at skolerne kan nøjes med "kun" at hænge regnebueflag op. Disse tiltag er en del af en helhedsorienteret indsats, som også inkluderer undervisningen og skolekulturen.

Kun 9 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at de føler at skolens indretning er god, som den

er. Det kan forklares med den manglende LGBTQ+ repræsentation og mobbepolitik, som mange af LGBTQ+ eleverne oplever i vores undersøgelse.

Hvordan kan undervisningen blive bedre og mere tryk for dig?

Vi har også være interesseret i at høre, LGBTQ+ elevernes bud på, hvad der skal til for at gøre selve undervisningen bliver bedre og mere tryk for dem. Svarfordelingen fremgår af Tabel 9.2:

Tabel 9.2: Hvordan kan undervisningen blive bedre og mere tryk for dig?

Undervisning om forskellige former seksuelle orienteringer, f.eks. homoseksualitet, aseksualitet eller biseksualitet	87 %
Undervisning om forskellige former for kønsidentiteter, f.eks. transkønnethed, non-binaritet eller akønnethed	82 %
En bedre seksualundervisning med fokus på forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer	87 %
At lærerne vidste mere om forskellige seksuelle orienteringer og talte åbent om det	79 %
At lærerne vidste mere om forskellige kønsidentiteter og talte åbent om det	75 %
Ingen kønsopdelt undervisning og aktiviteter	59 %
Større fokus på pronomener i undervisningen	54 %
Jeg føler, undervisningen er god, som den er	4 %
Ved ikke	3 %
Andet	2 %

Antal svar: 906. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Svarfordelingen i Tabel 9.2 viser, at undervisning om forskellige seksuelle orienteringer (87%) og undervisning om forskellige kønsidentiteter (82%) vil gøre undervisningen bedre og mere tryk for dem.

87 % af LGBTQ+ eleverne svarer, at bedre seksualundervisning med fokus på forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer vil gøre undervisningen bedre og mere tryk for dem.

To respondenter beskriver betydningen af mere undervisning i forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer således:

"Hvis jeg kunne ændre noget i skolen i dag, skulle det helt klart være at ændre på elevernes pensum og undervisningsmateriale. Da jeg gik i folkeskole, var der slet ikke blevet nævnt noget om homo-, bi- eller panseksualitet, hvilket ledte til, at man, som LGBTQ+ elev, blev fremmedgjort, og man stod alene med sine problemer."
(Anonym respondent).

"Hvis jeg kunne ændre én ting, ville det være at få bedre undervisning omkring LGBTQ+ identiteter. Det synes jeg klart, der er en mangel på. Jeg tænker det ville hjælpe meget, hvis unge i folkeskolen blev oplyste om LGBTQ+ identiteter. Det ville sandsynligvis betyde, at det ikke blev stigmatiseret så meget, som det nu gør. En øget forståelse for LGBTQ+ identiteter vil uden tvivl gøre skolegangen tryggere for os."
(Anonym respondent).

Mange LGBTQ+ elever peger også på, at ingen kønsopdelt undervisning og aktiviteter (59 %) og større fokus på personlige pronomener (54 %) vil skabe en bedre

og mere tryk undervisning. Kønsopdelt undervisning kan bidrage til usynliggørelse af transkønnede og kønsdiverse elever og skabe utryghed og fremmedgørelse for dem. Derfor er et større fokus på personlige pronomener og ingen kønsopdelt undervisning nødvendigt, for at synliggøre accepten og anerkendelsen af forskellige kønsidentiteter i undervisningen og på skolen generelt. Dermed skabe et mere inkluderende og trykt undervisningsmiljø for LGBTQ+ eleverne.

79 % svarer, at hvis lærerne vidste mere om forskellige seksuelle orienteringer og talte åbent om det, vil det gøre undervisningen bedre og mere tryk, mens 75 % svarer, at hvis lærerne vidste mere om forskellige kønsidentiteter og talte åbent om det, vil det gøre undervisningen bedre og mere tryk.

Det er opsigtsvækkende, at kun 4 % svarer, at de føler undervisningen er god, som den er. Det forklares ved den manglende undervisning i forskellige seksuelle orientering og kønsidentiteter, som resultaterne i vores undersøgelse viser.

Hvordan kan din skole blive mere åben og tryk for elever med din seksuelle orientering og/eller kønsidentitet?

Til sidst er LGBTQ+ eleverne blevet spurgt, hvordan deres skole generelt kan blive mere åben og tryk for elever med deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet. Svarfordelingen fremgår af Tabel 9.3:

Tabel 9.3: Hvordan kan din skole blive mere åben og tryk for elever med din seksuelle orientering og/eller kønsidentitet?

En mobbepolitik mod skældsord og mobning af personer med min seksuelle orientering og/eller kønsidentitet	65 %
Flere temadage og emneuger om forskellige seksuelle orienteringer og/eller kønsidentiteter	66 %
Oplæg fra unge, som kommer ud på min skole og fortæller om forskellige seksuelle orienteringer og/eller kønsidentiteter, f.eks. LGBT+ Ungdom, Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn eller Sabaah.	78 %
Mulighed for at tage i teateret, i biografen eller til oplæg om forskellige seksuelle orienteringer og/eller kønsidentiteter	51 %
Støttepersoner på skolen, som ved noget om min seksuelle orientering og/eller kønsidentitet	59 %
At mine venner ikke havde så mange fordomme	45 %
At vi talte mere åbent om forskellige kønsidentiteter og/eller seksuelle orienteringer på skolen	72 %
En skolekampagne mod skældsord og mobning af LGBTQ+ personer	51 %
Jeg føler mig inkluderet og tryk på skolen	12 %
Ved ikke	4 %
Andet	1 %

Antal svar: 906. Note: Respondenterne har haft mulighed for at markere mere end én svarmulighed, hvorfor totalen summer til mere end 100 %.

Svarfordelingen i Tabel 9.3 viser, at 78 % svarer, at oplæg fra unge om forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter vil gøre deres skole mere åben og tryk, mens 72 % svarer, at hvis man talte mere åbent om forskellige kønsidentiteter/seksuelle orienteringer på skolen, vil den blive mere åben og tryk.

66 % svarer, at flere temadage og emneuger om forskellige seksuelle orienteringer og/eller kønsidentiteter vil gøre skolen mere åben og tryk. Det er ikke overraskende, når vores undersøgelse viser, at manglende repræsentation og oplysning om LGBTQ+ identiteter med stor tydelighed er en udfordring i det danske skolesystem. Ydermere svarer 65 % af LGBTQ+ eleverne, at en mobbepolitik mod skældsord og mobning af personer med deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet vil gøre skolen mere åben og tryk, mens 51 % svarer, at en skolekampagne mod skældsord og mobning af LGBTQ+ personer vil gøre skolen mere åben og tryk. 45 % svarer, at hvis deres venner ikke havde så mange fordomme, så ville skolen være mere åben og tryk for dem.

En respondent forklarer behovet for forebyggelse af diskriminerende sprogbrug således:

"Hvis jeg skulle ændre noget i skolen, så skulle det KLART være sprogbrug! Jeg ved ikke hvor mange gange jeg har hørt ordene - Bøsse, homo, bøssesvin osv. blive brugt som skældsord. Og det kan godt være folk bare ikke tænker over det. Men det kan faktisk sære andre mennesker."
(Anonym respondent).

Endvidere svarer 59 %, at støttepersoner på skolen, som ved noget om deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet vil gøre skolen mere åben og tryk. Det underbygger den manglende oplevelse af at kunne søge hjælp på skolen, hvis man har brug for det, hvilket mange LGBTQ+ elever oplever i vores undersøgelse.

Kun 12 % svarer, at de føler sig tryk og inkluderet på skolen, hvilket er stærkt bekymrende. Det tyder på, at der er et stort behov for at skabe en mere inkluderende og mangfoldig skole.

Samlet set viser LGBTQ+ elevernes forslag til løsninger på, hvad der kan skabe en mere mangfoldig og inkluderende skole, at det kræver en helhedsorienteret indsats – både i skolens indretning, undervisning og skolekultur – at sikre mere trivsel og bedre vilkår for LGBTQ+ eleverne i skolen.

Derfor håber vi, at rapporten vil vække interesse for et bredt spektrum af aktører på skole- og uddannelsesområdet, herunder Danmarks Lærerforening, BUPL, Skolelederforeningen, kommunalpolitikere, folketingspolitikere og Børne- og Undervisningsministeriet, samt de dele af forskningsverdenen, der interesserer sig for unge- og skoleområdet mhp. at belyse denne ellers oversete elevgruppes trivsel, livsmuligheder og vilkår yderligere.

I LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark ser vi frem til at understøtte udviklingen af løsningerne – både lokalt og nationalt – så undersøgelsens bekymrende og alarmerende resultater kan blive grundlag for en markant større indsats for en mere inkluderende og mangfoldig skole til gavn for alle elever. Ligeværd er en grundsten i det danske skolesystem, men det er desværre tydeligt, at alt for mange LGBTQ+ elever ikke anses for ligeværdige i deres dagligdag i skolen. Derfor skal vi stoppe diskrimination i skolen sammen.

Litteraturliste

ALS Research (2019). Evaluering af Sundheds- og Seksualundervisning og familiekundskab.

ALS Research (2020). Udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet.

Bethlehem, J. (2010). Selection bias in web surveys. *International Statistical Review*, 78(2), 161-188.

Biffignandi, S., & Bethlehem, J. (2012). Web surveys: methodological problems and research perspectives *Advanced statistical methods for the analysis of large data-sets* (pp. 363-373): Springer.

Blasius, J., & Thiessen, V. (2012). *Assessing the quality of survey data*: Sage.

Børne- og Undervisningsministeriet (2019). Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab Fællesmål. Lokaliseret d. 22. december 2020 på: https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_F%C3%A6llesM%C3%A5l_SSF.pdf

Børnerådet (2016a). Mere end hver femte i 9.klasse har skadet sig selv.

Børnerådet (2016b). Hver fjerde pige i 9. klasse er i fare for at få en spiseforstyrrelse.

CASA (2009). Lige og ulige? Homoseksuelle, biseksuelle og transkønnedes levevilkår.

DBU.dk (2019). DBU TAGER NYE INITIATIVER I KAMPEN MOD HOMOFOBI. Lokaliseret d.20 december 2020 på: <https://dbu.dk/nyheder/2019/april/dbu-tager-nye-initiativer-i-kampen-mod-homofobi/>

Callegaro, M., Manfreda, K. L., & Vehovar, V. (2015). *Web survey methodology*: Sage.

Couper, M. P., & Miller, P. V. (2008). Web survey methods: Introduction. *Public Opinion Quarterly*, 72(5), 831-835.

DCUM (2018a). Resultater fra den nationale trivselsmåling.

DCUM (2018b). Hvordan kan vi følge LGBTI-elevs trivsel i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne?.

Fan, W., & Yan, Z. (2010). Factors affecting response rates of the web survey: A systematic review. *Computers in Human Behavior*, 26(2), 132-139.

FRA – European Union Agency for Fundamental Rights (2014). EU LGBT survey European Union lesbian, gay, bisexual and transgender survey.

Gov.scot (2018a). LGBTI education. Lokaliseret d.16 december på: <https://www.gov.scot/news/lgbti-education/>

Gov.scot (2018b). LGBTI Education Working Group. Lokaliseret d.16 december på: <https://www.gov.scot/groups/lgbti-inclusive-education/>

Gov.uk (2019). Primary school disruption over LGBT teaching/relationships education. Lokaliseret den 16. December 2020 på:
<https://www.gov.uk/government/publications/managing-issues-with-lgbt-teaching-advice-for-local-authorities/primary-school-disruption-over-lgbt-teachingrelationships-education>

Graugaard, C. et al. (2019). Sex i Danmark, nøgletal fra Projekt SEXUS 2017-2018. Statens Serum Institut og Aalborg Universitet.

IGLYO (2018). LGBTQI Inclusive Education Report.

KL (2016). Udviklingen i byernes folketal.

Menachemi, N. (2011). Assessing response bias in a web survey at a university faculty. *Evaluation & Research in Education*, 24(1), 5-15.

Meyer, I. H. (1995). Minority Stress and Mental Health in Gay Men. Publiceret i: *Journal of Health and Social Behavior* [Vol. 36, No. 1 \(Mar., 1995\)](#), pp. 38-56 (19 pages) Publiceret af: American Sociological Association

Naithani, D. (2011). Guidelines for developing a robust web survey. *Advances in Information Technology and Management*, 1(1), 20-23.

Singh, L. (2011). Accuracy of web survey data: The state of research on factual questions in surveys. *Information Management and Business Review*, 3(2), 48-56.

Steinmetz, S., Bianchi, A., Tijdens, K., & Biffignandi, S. (2014). Improving web survey quality. *A Data Quality Perspective*, John Wiley & Sons Ltd, New York, NY, 273-298.

Stonewall (2017). School Report: The experiences of lesbian, gay, bi and trans young people in Britain's schools.

Sue, V. M., & Ritter, L. A. (2012). Planning the online survey. *Conducting online surveys*, 14-32.

Politiken.dk (2019, 8. april). Viktor Fischer får stor opbakning for sit opråb mod homofobi. Lokaliseret d.16 december på:
<https://politiken.dk/sport/fodbold/art7129786/Viktor-Fischer-f%C3%A5r-stor-opbakning-for-sit-opr%C3%A5b-mod-homofobi>

Psykiastrifonden.dk. Hvad er ensomhed?. Lokaliseret den 18. december 2020 på:
<https://www.psykiastrifonden.dk/det-mentale-motionscenter/ensomhed/2-forskeren-fortaeller-hvad-er-ensomhed.aspx>

Uddannelsesstatistik.dk (2020). Elevtrivsel for 4.-9. klassetrin - skoleåret 2019/2020. Lokaliseret den 15. december 2020 på:
<https://uddannelsesstatistik.dk/pages/reports/1792.aspx>

UNESCO (2016). Out in the open.

